Päewaleht

PÜHAPÄEVAL HINNATA KAASANDED
PILKE- JA NALJALEHT „KRATT“ JA KUNSTI ERILISA „KUNST JA KIRJANDUS“

Toimetus ja talitus: Pikk tän. 2. Kontor avatud ärip. kl. 8—5 ja laup. kl. 8—4. Ärijuhatuse kõnetunnid 9—11. Aadress: „Päevaleht“, Tallinn, postkast 433.
Telefon: Keskjaama väljakutse 428-83 igal tööpäeval kella 8—17. Kella 17-nest alates kuni kella 8-ni teisel hommikul ja pühapäeviti on kasutada järgmised numbrid: nr. 428-84 lehe kontor, ukseheidja ja Pika t. raamatukauplus; nr. 428-85 lehe ekspeditsioon; nr. 428-86 trükikoja kontor; nr. 428-87 peatoimetaja Tammer; nr. 428-88 toimetuse kaugeköped ja nr. 428-89 ärijuhatus. Pärnu m. ja Suur Karja tän. nurgal asetseva raamatukauplus tel. nr. 446-11 ja 479-25.

Peatoimetaja H. TAMMER

Ilmub 7 korda
TELLIMISHI
1 kuu postiga 1 kroon 80 senti. | 1 ku
2 kuud „ 3 „ 60 „ | 2 ku
3 kuud „ 5 „ — „ | 3 ku
Üle 3 kuu korraga tellides iga järgneva kuu eest 1 kr. 50 s. | Üle järg
Välismaale 4 kr. kuus.
Kuulutuste hinnad: kuulutuste kü ja teksti sees 17 senti mm veeru laius kuni Kr. 3.— poole hinnaga. Kuulutuste Kuulutusi võetakse vastu lehe jooksvass reedel ja laupäeval k
Tarvitamata jäänud käsikirju alal ei hoita vastav postmark on

Nr. 252 — Laupäeval, 17. septembril 1938 — XX

KINO MODERN

Ruby Keeler, Ginger Rogers, Bebe Daniels, Warner Baxter
Dick Powell, George Brent

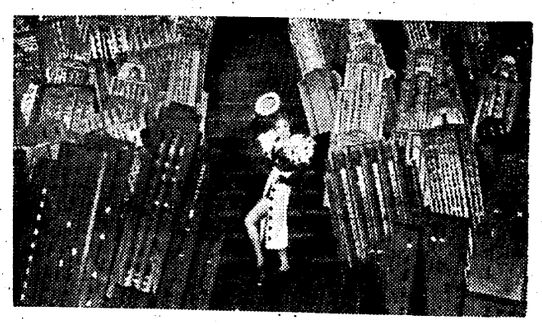

muusika- ja tantsu-suurfilmis

42-se tänava imed

5 7 9 — 2 4 6 8 10

MUINASJUTULINE LAVASTUS
II Huvitav lisa

ÄRS

Seansside algus äripipäevil 5 7 9
pühapäevil 2 4 6 8 10

Esletenduseks erakorraline naudingurikas ja põnevusrohke suur eeskava. Kaks meeliköitvat filmi ühes eeskavas

Laulab Metropolitan ooperi veetlev täht
Gladys Swarthout, John Boles
„UNGARI ROMANSS“
Sisult teravmeelne ja temporikas, iga silmapilk toob uusi ootamatuid ja huumoriküllaseid lahendusi.

Põnev! Meeliköitev! Omapärane!
John Barrymore, John Howard
Scotland Yard tegutseb
Rida seiklusi, Ettekujutamata avantüüride õhkkond. Põnevam kui ükski kriminaalromaan.
Eesti Kultuurfilm.

AINULT VEEL LAUPÄEVAL JA PÜHAPÄEVAL
OLÜMPIA II OSA
„Ilu pidustus“ Palusalu, Luhaääre ja Stepuloviga
Esmaspäeval hooaja avamiseks
„Rändav rahvas“ Hans Albersiga
KINO HELIOS

Pühap., 18. sept., kl. 12 p.
LASTE ETENDUS
1. „VÄIKE VÕÕRAS“. Film värvides.
2. „VÄIKEMEESTE REVÜÜ“. Laste teater.
3. „MUINASJUTT“. Film värvides.
4. „BETTY HAMBAARSTINA“. Lõbus grotesk.
5. TORE VAATEPILT VÄRVIDES JA TEISED.
·HELIOS·

Kino „KUNGLA“ — Pärnu m. 41
1) Tõeline, pilt, laastatud Hispaaniast! Sündmustik areneb täna.
DOROTHY LAMOUR, GILBERT ROLAND, LEW AYRES sensatsioonilises suurfilmis.
„Viimne rong Madridist“
Madridi purustamine. Piiratud pealinna elamusi.
2) PAUL KEMP, FITA BENKHOFF, ADELE SANDROCK lõbusaimas seiklusfilmis.
„Kartlik Casanova“

Suurim provintsi kaubanduslik ettevõte vajab äri laiendamiseks
osanikku.
Kaasatöötamine võimalik. Pakkumised saata kuni 20. sept. slt. „A. 8971“.

Kino „AMOR“
BRIGITTE HORNEY, MATTHIAS WIEMANN, GINA FALKENBERG, KARL SCHÖNBÖCK hingemõjuvas suurfilmis
ANNA FAVETTI
Haarav suurfilm, mis oma luuleliselt lihtsa tegevustikuga on teile hingeliseks elamuseks. Inimlikke nõrkusi, õnne, kirge ja armastust on selles teoses käsitletud meisterlikult hingelise võitluse dramaatilisel taustal.
II LISA: ESKAVA.

FOTOATELJEE Parikas MEISTERFOTOGRAAFID
Ärip. k. 9—5, pühap. k. 11—2.
Tel. 437-50.
Tallinn, Kuninga 1

Sihtasutis „Hipodroom“.
Tallinna Hipodroomil
Paldiski mnt. 50. Telef. 435-06.
Traavivõistlused
Pühap., 18. sept., kell 1 päeval.
EINELAUD MUUSIKA
Pääsmed 2 kr., 1 kr. ja 50 s.

BI-BA-BO
Esietenduseks romantiline huumorirohke ja temporikas linastus
Kõikide lemmik
Robert Taylor
eluröömus ja ülimeelik — meeldivam kui kunagi varem
„Jänki Oxfordis“
See on film tulvil teravmeelsusi ja sädelevat huumori. Üks neist linastustest, mis meeldib igale. Üks neist filmidest, milliseid tänapäev nõutakse kinoli.
Uusim „Fox“ nädalaringvaade ja E. Kultuurfilm.
Seansside algus ärip.: 5 7 9 pühap: 2 4 6 8 10
Kassa avatud kuni ½11 õhtul.

Raadiovastuvõtjate, autoraadiote ja muude elektriaparaatide korrastamine kiirelt ja asjatundlikult
TUNGSRAM PEAESINDUSES K/k. Eug. Sacharias PÄRNU MNT. 8-4. TEL. 467-47
Tungsram
Raadioapar. kodust toomine ja viimine tasuta!

Maitsekalt pildistab
foto Kinof
Kuninga 2. Tel. 458-84

Tartu au on päästetud!

Armas Juap!

Üks iseseisva olemisega kodanik ei tohi sattuda iialgi ärevusse — on ja jääb meie lipukirjaks! Muutmatult nüüdki, keset tõusvat pinevust Euroopa südames. Sest ärevus tekitab segadust ja lõhub üksmeelt. Ja mis kõige olulisem: suurendab ebaproduktiivseid kulusid ning tõstab ühiskonna maksukoormat. Justament nagu armastus esimesest silmapilgust, millele järgneb tavaliselt kulukas lahutamine ja aastate pikkune alimentide õiendamine.

Muidugi, päris ausasti üteldes, on minulgi olnud sääraseid momente, kus iseseisev mõtlemine on hakanud kõikuma. Kõige hilisemast ajast näiteks: kas tellida Jaan Tõnissonist ilmuv koguteos, mis pealegi kirjutatakse ja trükitakse Tartus ning mis pidavat olema paleuslikult idealistlik väljaanne? Solidarismi nimel võiks selle tellida, kuid materjalistliku maailmavaate seisukohalt ei osutu see tingimata tarvilikuks. Sõpradega hakata pidama selle üle nõu pole ka sünnis, sest võidakse arvata jälle midagi kahemõttelist.

Kuid lõppude-lõpuks ei ela inimene üksipäinis leivast ega saa täiuslikuks ainult idealismist, vaid ühiskonda kannab põlvest põlve igaviku tunne, ning sellest seisukohast väljudes langes ka minu otsus koguteose Jaan Tõnissoni tellimise suhtes.

Minu kui majaomaniku seisukohast omab äärmise tähtsuse asjaolu, et üürnikud püsiksid korterites kauem. Siis pole vaja liig sagedasti remonti teha ning erakorralisi kulusid kanda. Ning seepärast on minule sobiv kõigepealt niisugune maailmavaade, mis inimesi manitseb jääma kiindunult oma kohale. Olema rahul sellega, mis talle looduse poolt on määratud ja ülesandeks kätte mõõdetud põlise olemise raiesmikul.

Ja võin Sulle oma avameelsuses kinnitada, et koguteos Jaan Tõnissoni tellimise tegingi sõltuvaks küsimusest: kuidas on neisse probleemidesse suhtunud vana Jaan.

Vastus on täiesti rahuldav. Isegi üle ootuste. Võin kinnitada, et juba 1903. aastal „Postimehes" nr. 77 on Jaan Tõnisson kirjutanud oma käega järgmist: „Tõsine, aus, õiglane t ö ö Jumala auks ja ligimeste tuluks sellel kohal, kuhu saatus sind on elama seadnud — see on otstarb ja siht, mille pärast inimesel maksab kannatlik olla ja kitsastel aegadel lootust südames hoida."

Sellest deklaratsioonist pole ka Tallinna vaatevinklist midagi maha võtta ega sellele pole midagi juure lisada. Too kõik vastab ka materjalistlikule maailmavaatele. Kuna nüüd on pealegi jälle moodi minemas õpetused vanemast ajast, siis arvatavasti on selles raamatus ka muid õpetussõnu, mis on kasulikud praegusele põlvele, ning seepärast ei hooli ma seekord erakorralisest kulust ja lasen kirjutada oma nime tellijate hulka.

Kuid minu iseseisev olemine omapead mõtlemisega on selgitanud veel ühe tähtsama küsimuse. Ja nimelt: doominomängu mõjust põllumajandusele.

Kui kevadel Tartu kohvikutes lakkas ühel ilusal päeval doomino mängimine, siis olin õndsas arvamises, et see on sündinud põhjusel: mängimise asemel rohkem teaduslikku tööd! Sest nägin oma silmaga, kuidas seda klõbistavad ka professorid. Nüüd on doomino mängu ärajätmise põhjendus toodud motiveeritult hoopis teisel kujul ja sellest kirjutab Berliini pildileht „Die Woche" oma teadete ning tõesti sündinud rubriigi all 7. septembri numbris järgmist: mõned rikastest maaomanikest Eestis mängisid doominoga enda päris vaeseks. Samuti olevat see põhjustanud tähelepanu äratavaid enesetapmisi, mispärast siis ka asjatundjate nõuande kohaselt tulnud doomino mängimine keelata. See keeld tabanud seltskonda ootamatu pommina, kuid nüüd olevat siiski meeleolud juba rahunenud. Ja edasi teatab nimetatud saksa ajakiri, et kes nüüd Eestis doomino mängul tabatakse, sellel tuleb arvestada viis aastat kinniistumist ja nende kaotuste tasumist, mis ta on võitnud oma partnerilt.

Kuna meil juurdunud kombe kohaselt otsitakse seda päris tõde ikka välismaalaste suust, siis on nüüd Saksa autoriteetse ajakirja poolt taas jalule seatud Tartu ulaharitlaste ning muu intelligentsi täielik au. Sest mitte nemad polnud kahjurid doomino mängus, vaid need juuremakse saavad rikkad maaomanikud, kes alati kurdavad oma kehvust ja maasse paigutatud kapitali vähest tasuvust. Ja kuna Saksas teiste maade kohta ajakirjades ning ajalehtedes trükitakse vaid puhast ja selget sulatõtt, mitte kontrollimata valeteateid demokraatlike maade eeskujul, siis ei tule selle teate ehtsuses teps mitte kahelda ning ETA kohus oleks selle sõnumi teadaandmine raadio kaudu tervele maale Tartu haritlaskonna ja õpetlaste süütuse taas väljakuulutamiseks.

Sellest kõigest näed, kui suur kasu on üldsusel niisugustest meestest, kes ei uuri üknes ärevaid teateid, vaid säilitavad rahu ning kaitsevad sellega õiglasi inimesi mitte ainult oma ligemas naabruses, vaid isegi kaugel Tartu linnas.

Sind tervitades

Friedrich Soomuste.

„Laste Rõõm"
on laste õnn.

Põlevkivil juubeliaasta

Esimesed 16 tonni põlevat kivi võeti välja 1918. a. lõpul, enne enamlaste sissetungi

Tuleval aastal 200.000 tn õli. — Uus aktsioon maanteed õli alla

Oma järjekordse tutvumismatka Eesti Majandusteadlaste Seltsi fooritas eile meie „wedela kulla", põlevkivi, tootmispaikadesse, külastades o.-ü. „Eesti Kiwiõli" ja a.-ü. „Esimese Eesti Põlewkiwitööstuse" kaewandusi ja wabrikuid Wirumaal. Käidi ka Aseri telliskiwitehases. Ekskursioonist wõttis osa umbes 70 majandusteadlast, kes hilisõhtul saabusid Tallinna tagasi rikkalike tähelepanekutega ning kindla weendumusega meie tööstustegewuse selle osa elujõust ja arengust.

Ekskursantide ridades wõis silmata ametkondade juhtiwatest inimestest majandusministri abi Ed. Wendelini, krediidiasutuste peainspektori afetäitjat A. Kukke, ratsionaliseerimise komitee sekretäri J. Ojat, töökaitse osakonna direktorit J. Soninit, wäliskaubanduse ameti juhatajat H. Pulleritsi ning eramajanduse waldkonnast Narwa linawabriku direktorit N. Birkenbergi, kudlustusselts „Eesti" Tallinna osakonna juhatajat J. Lepikut ja Eesti Kaupmeeste Majanduskeskuse juhatuse esimeest A. Mändweret. Ekskursiooni juhina toimis ETK tehaste juhataja K. Udam. Sõit Wirumaale teostus kahel „Mootori" omnibusel.

*

Maa on jälle fügise wõimuses. ümberringi ujuwad külmad wihma- ja rahepilwed. Põllud on jäänud nukrailmeliseks. Ainult wiljapeksumasinate undamine rehealustes tekitab weel pisut elewust maaellu. Hetkeliselt föidupausil filmitetakse üht omapärast pekfumasinat, mis parajasti mõõdistab töötada teeweeres. Siin nähtub, kui leidlik on maamehe waim, luidas ta ennast oskab aidata.

Wiljapeksja on monteeritud autoschasiile,

mille pikendatud raamistikule on asetatud koguni naftamootor. See omapärane „kombain", mille kolust wooldab kullaseid nisuteri, peaks andma nut ideed masinawabrikutelegi.

Paba orn ületanult, ilmneb Wirumaa tööstuse pale täie hiilgusega. Kõikjal, kuhu silm ulatub,

suitsewad kõrged korstnad.

Purtse jõgi kobrutab mingit keemilist wahtu. „Kiwiõli" tuhamäe tagant wabrikusse siise pöörates kipub hingamist matma paks suitsu, mis waitse ilmaga lööb maha. Dir. K e l t z e r tutwustab külalisi wabriku tegewusega skemaatiliselt. Pisut hiljem nähakse juba oma silmaga kõike seda, kuidas põlewkiwist saab õli.

Kohtlas dir. Raud näitas sedasama, kuid wiis majandusteadlased ka allmaakaewandusse, et tutwustada neid elu-oluga 15 meetri sügawuses. Kuigi kaks tööstust töötawad üheaegsi ja sama tooraine,

erinewad nende tootmiswiisid üksteisest tunduwalt.

„Kiwiõlil" on pikad tunnelahud, Kohtlas püstretorbid. „Kiwiõlis" toimub toordõlide ja bensiini saamisprotsess ühtaegu, Kohtlas ainult seda aga lahus. Küsitakse, kumb süsteem on parem? Dir. Raud selgitab diskreetselt, et eelmine majandusminister ei ole esialgu annud luba Kohtlasse 3-da õliwabriku ehitamiseks seal seni tarwitusel olnud õlijaam. meetodi järele. Ta on nõudnud tunnelahju ehitamist, nagu see on tarwitusel „Kiwiõlis". Kuid Kohtla tööstuse juhid on raiunud kangekaelselt wastu. Lugu on lõppenud sellega, et määrati kõrgetest asjatundjatest komisjon, kes mõlemad süsteemid uuris läbi, ja uus wabrik, mis tänawu maikuus lasti käima, waimis siiski Kohtla oma patendi kohaselt.

Pika tegewusaja kestes on õpitud ja omandatud kogemusi, mis nüüd kõik on leidnud rakendamist kolmanda suure wabriku ehitamisel. Sakja firma inseneridel, kes ehitasid esimese wabriku Kohtlasse, on tulnud nüüd wõtma eeskuju kolmandast wabrikust, mis püstitati juba täiesti eesti oma inseneride poolt. Kolm wabrikut kokku suudawad anda aastas 70.000 t. õli. Walitsuse majandusprogramm näeb ette

500.000 tonni suuruse õlitoodangu kümne aasta pärast.

Dir. Raud arwab, et see on praktiliselt teostataw, kuna juba tulewal aastal õlitoodang peaks tõusma 200.000 tonnile. Praegu on õlitööstusel hea aeg. Õli omahinnaks on 40 kr., turustatakse aga 80 kr-ga tonn. Puhaskasu inwesteeritakse uutesse wabrikutesse. Kohtla tahab kümne aasta jooksul tõsta oma toodangu 250.000 tonnile, seega poolele kõikide wabrikute kogutoodangust.

Edasi selgub, et...

meie põlewkiwitööstusel on tänawu juubeliaasta.

25. nowembrit täitub 20 aastat sellest, kui Kohtlas hakati wälja wõtma põlewkiwi. See oli 1918. a., jutustas dir. Raud. Esimesel aastal suudeti wälja wõtta waid 8 wagunit põlewkiwi, siis okupeeriti kaewandus enamlaste poolt. Kuid juba järgnewa aasta jaanuaris kalewlased puhastasid kaewanduspiirkonna enamlaste jõukudest ja sellest ajast peale on tegewus käinud tõusuteed. 1925. a. oli toodang 238.000 tonni, 1930. a. — 296.000 tonni, 1935. a. — 249.000 tonni, 1937. a. — 415.000 tonni. Praegune Kohtla toodang on 55.000 tonni põlewkiwi kuus ehk 700.000 tonni aastas.

20 aasta kestes on maapõuest wälja wõetud üldse 8 milj. tonni põlewkiwi,

sellest on annud Kohtla kaewandused 4,5 milj. tonni.

Küttegaasena on põlewkiwi tähtsus piiratud. Peamine põhjus seisab selles, et transport läheb kalliks. Põlewkiwi küttegaasena ei kannata kangemat transporti kui seda wõimaldawad meie wabariigi piirid. Eksport ei ole enam tajaw. Kuid põlewkiwi kütte on odawaimaid kütteid stabiilsete hindadega.

Hoopis olulisema tähtsusega on õli,

mis endast kujutab maailmaprodukti. 20-aastane tegewus on näidanud, et suudame walmistada õlisid ja nendega edukalt wõistleme maaõlidega. Kuid Eesti õlitööstus ei ole sündinud ilma raskusteta. On tehtud läbi raskeid ettewalmistuse aegu sobiwate tootmismeetodite leidmiseks kui ka turgude wõitmiseks. Esimese 10.000-tonnilise wabriku ehitamine Kohtlasse kestis neli aastat. Kui wabrik 1924. a. lasti käima, siis ta ei saanud täit koormatust, sest puudus turg. Möödunud aastal tõusis Eesti tööstuste õlitoodang 11.721 tonnile, millest „Kiwiõll" andis 55.562 ja Kohtla 30.008 tonni,. Käesolewa aasta esimesel poolel on toodetud 63.693 tonni, sellest „Kiwiõli" 33.320 ja Kohtla 17.263 tonni. Kuid peab märkima, et uued suured wabrikud walmisid esimese poolaasta lõpuks ja nende tegewuse tagajärgi wõime näha arwudes alles teisel poolaastal.

Ärämiselt suure tähtsuse meie õlitoodangus omab kütteõli,

millele tunnustuse wõitmine on wäga iseloomulik kogu meie põlewkiwitööstuse arengule. Algust tehti laewadega niihästi Eestis kui ka Soomes. Alles siis kui Kohtla tööstus wõttis endale hügelsuure rahalise garantii, oldi nõus tegema katseid, mis muidugi lõppesid hiilgawate tagajärgedega ökonoomsuse suhtes.

Imbutusõliga algas sama lugu 15 a. tagasi.

Esimesed liiprid, mis imbutati 15 aasta eest, wõeti neil päewil üles. Selgus, et need on täiesti korras, samal ajal, kus imbutamata liiprid wastu peawad waid 4—5 aastat. Meie imbutusõli on leidnud turgu Rootsis, Norras, Lätis, Leedus, Bulgaarias, Hollandis ja osalt ka Soomes. Praegu pakub teatud wäljawaateid selles suhtes ka Ameerika, kes weab sisse imbutusõli 300.000 tonni aastas.

Bensiini turustamiseks

on loodud soodsaid wõimalusi kõntingentidega Soomes ja Lätis, millele lisandub weel siseturu tarwidus. Need kokku wõiksid mahutada enam kui tööstused suudawad anda. Eesti bensiin on olnud turul juba 10 aastat. Esimene bensiiniwabrik ehitati Kohtlas 1928. aastal.

Bituumeni tarwitus

on kahesugune. Katusepapitööstustele ja tänawasillutisteks. Katuste katmiseks tarwitatakse meie bituumenit Lätis, Leedus, Saksas, Tschechhoslowakkias. Asfalti ei osatud bituumenist aga esialgu teha. Alles 1931. a. peale on leitud õiged katmiswiisid ja need on annud häid tagajärgi.

Täiesti uue alana on põlewkiwitööstus hakanud ette walmistama

maanteede õlitamist tolmu wastu.

Sellekohased katsed on näidanud täiesti rahuldawaid tulemusi. Kuna teedeministeerium oma kruusateedega on jäänud pankrotti, sest ta ei jõua teedele wedada niipalju liiwa kui mootorsõidukid suure kiirusega seda sealt minema pühiwad, siis peab õli siin olukorra päästma, wäitis dir. K. Raud majandusteadlastele antud ülewaates Kohtlas.

Ohtuhämaruses ekskursioonist osawõtjad majandusteadlased tutwusid weel Aseri telliskiwitehasega, mis parajasti oli lõpetamas teist wahetust.

Mitmesugune maailm

MILLAL OLI PIIBLIAEGNE VEEUPUTUS

Sir Leonhard Woolley väl'akaevamised Uris Kaldeamaal on nüüd teadusmeeste arvamise järele toonud tõenduse, et piibliaegne veeuputus oli ainult kohalik piiratud nähtus Mesopotaamias, mis leidis aset ümmarguselt 5600 aasta eest.

Sestsaadik kui ajaloouurimine tõendas, et jutustus veeuputusest Moosese esimeses raamatus, põhjeneb vanade sumerlaste legendil, mille kirjalik ülestähendus on pärit aastast 2000 e. Kr., eeldati, et uputus mitte kogu maailma üle ei ujutanud, vaid ainuüksi piirdus Eufrati ja Tigrise jõgede alumise oruga (Mesopotaamiaga). Selle kohta ei olnud seni aga mingit tõendust.

Nüüd toovad sir Woolley hiljuti ilmunud kirjeldused ta kuulsate väljakaevamiste kohta Uris, Kaldeas, kindlaid tõsiasju, mis endisi eeldusi kinnitavad ja ka veeuputuse aja kaunis täpselt määrata lasevad.

Uurija leidis nimelt kuningahaudade alt kihi savitahvleid pealkirjadega 37. sajandist enne meie ajaarvamist. Otsekohe selle all satuti kaevamistel väljauhutud puhtale saviklihile.

Esiti arvati, et see on jõepõhi ja et sügavamal pole oodata enam mingeid leide. Kaevamisi jatkati siiski, läbistati umbes kolm meetrit seda savikihti ja leiti siis uus kultuurkiht palju vanemaaegse iseloomuga, mis sisaldas maalitud nõusid ja tahutud tulekive.

Kõige selle järele on selge, et paks savikiht ei või olla midagi muud kui võimsa uputuse tunnistaja, mis sellel maal pidi olema hävitanud inimesed ja äkitselt katkestanud kultuurarengu.

Seega on siis toodud tõendus, et piibliaegne veeuputus oli looduskatastroof Mesopotaamias, mis juhtus pärast 37. sajandit e. Kr., — seega 5600 aasta eest.

PEIGMEES KASTIS

W. M. Edwardsil oli eriti kiire. Polnud ka ime, sest tema mõrsja, kes ühe näitlejatetrupi liikmena viibis Hollandis võõrusetendusel, oli talle Londoni saatnud järgmisesisulise telegrammi: „Tule kohe, punkt, üks rikas dzentlmen tikub mulle väga kangekaelselt ligi. Punkt."

Seda luges Edwards, kui ta parajasti tahtis pärast maitsvat lõunasööki väikest mõnusat äraolemist teha ja sigarit suitsetades põnevat jahiseiklusromaani lugeda. Raamat oli silmapilkselt unustatud. Edwards võttis kepi ja kübara, nagu on peene inglase komme, olgugi ta suurimas ärevuses, ja sõõstis Croydoni lennuväljale. Sealt pidi veel täna väljuma lennuk Amsterdami, aga Edwardsi jaoks ei olnud enam ühtki vaba kohta. Järgmiseks kahekümne neljaks tunniks olid kõik kohad kinni pandud. Siin oli hea nõu kallis. Erutatud peigmees mõtles oma armsamale, keda arvas olevat suurimas hädaohus, ja tegi kiire otsuse. Seal seisis veel suur masin, lennuplatsi teiselpool otsas, laetud raskete kottide ja kastidega. Edwards tundis eeskirju ja teadis, et ta kaubalennukis kaasa reisida ei saa. Kuid oma mõrsja eest oli ta valmis kõik tegema, ja raha oli tal pealegi küllalt. Ta „ostis ära" ühe teenijaist, mille peale see talle osutas suure teene: silmapilk oli kohal ilus suur, puhas puukast, millesse Edwards ilusasti ära mahtus. Juba oli kaas kinni ja kägarasse tõmbunud seesolija kuulis sumedaid haamrilööke oma pea kohal, kui tööline kasti tugevasti kinni naelutas. Siis tuli teine tööline punase värviga ja maalis kastile suurte tähtedega: „Elusloom, ettevaatust, mitte kummuli keerata!" Kiires tempos toimetati kast kaalule, sest transport polnud veel registreeritud: Tariifi järele pidi vedu maksma kuus ja pool penssi kilolt. Niisiis tegi arve kuni Amsterdamini 1 nael 10 shillingit ja 7 penssi. Tormiline mõttelainetus kastisolija peas oli vaheajal vaibunud, milles kõigepealt oli süüdi ruumi kitsus. Edwards suutis nüüd veel ainult sellele mõtelda, mis tema jumaldatu ütleks, kui ta teda nii suguses olekus näeks? Kõik lõppes aga hästi. Edwards võeti elavana Amsterdamis oma kitsast puurist välja — teda ei olnud keegi kummuli keeranud! Kui ta lennuplatsil astus taksoautosse, mis ta teatri pidi toimetama, oli ta jällegi täluslik dzentlmen. Tuli rõõmus jällenägemine mõrsjaga, ligitikkuv kolmas pidi lõplikult taganema. Mr. Edwards ei olnud nõsiis oma suurt ohvrit ilmaaegu toonud!

Klassiloterii teadaanne

Riigi 7. klassiloterii I klassi

loosimine

peetakse Tallinnas, Kaubandus-Tööstuskoja saalis, Pikk tän. 20.

29. ja 30. septembril s. a.

Loosimise algus esimesel päeval kell 8.30 ja teisel päeval kell 8.00. Välja loositakse 5000 võitu ja 1 preemia, kokku Kr. 94.000.— väärtuses, kusjuures suurimaks võimalikuks võiduks on Kr. 25.000.—.

Piletimüüjail

tuleb piletite ülejäägid Riigi trükikojale ära saata 22. SEPTEMBRIKS. Pärast seda tähtaega pileteid enam vastu ei võeta ja nende tasumist nõutakse rahas.

RIIGI RAHALISTE LOTERIIDE DIREKTOR.

LENDURID NÄGID SAJAPAIST VAALAPARVE

New Yorgist teatatakse: Üks New Yorgi—Bermuuda liinil ühendust pidava lennuki juht sattus neil päevil nägema haruldaselt suurt vaalaparve.

Umbes 100 km kaugusel Long-Islandi rannikult nägi ta esiteks midagi, mis ta pidas laevaks. Siis nägi ta seda vett üles purskavat, — see oli vaal!

Reisijad seletasid, et vaale ei olnud üks, vaid sada. Lennukimeeskond, kes on ettevaatlikum, arvestas elukate hulka 75-le. Kõik vaalad olid pealegi suured. Võrreldes lennuki varjuga ja õhust sooritatud mõõtmiste abil saadi mõnede elukate pikkuseks üle 30 meetri. Vaalad liikusid poolteise penikoorma pikkuses rivis.

Lennukijuht oleks saanud neist teha suurepäraseid ülesvõtteid, sest tal oli kaasas hea kaamera just sääraste juhuslike ülesvõtete jaoks. Kuid esimeses üllatuses ta unustas kaamera olemasolu.

Meteori

tarvitab asjatundja,
nõudke Meteor kalossi

SUUR KUUKALA PÕHJAMEREST

Üks kalalaev tõi äsja Göteborgi sadamasse suure kuukala. See kaalus 450 kg ja oli tõenäoliselt suurim kala, mis kunagi on püütud Põhjamerest. Kala oli 2,25 m pikkune ja 2,35 m ümbermõõdult. Rootsi loodusloo muuseumist on teatatud, et üks norra laev on püüdnud Atlandi ookeanilt kord kuukala, mis kaalus 500 kilo. Kuukala võib kasvada kuni 3,5 meetri pikkuseks. Loodusloo muuseumi kogudes on juba vähemaid kuukalu, nüüd püütud kala on annetatud Stokholmi riigimuuseumile.

POOLAS AVASTATI UUS „IMELAULJA"

Varssavil on oma sensatsioon. Mõne päeva eest ilmus nimelt Varssavi ooperistuudiosse pikakasvuline mees kulunud riietuses. Tema välimusest oli näha, et ta on palju päevi peavarjuta ringi hulkunud ja et tal on nälg.

„Mis te soovite?" küsis temalt ooperimaja uksehoidja. „Ma tahan laulda," vastas võõras. Enne kui uksehoidja teda suutis takistada, seisis mees stuudios. Siin kordus sama küsimus. Teda ei tahetud jällegi kuulda võtta, aga äkitselt seisis ta üldise huvi keskpunktis, sest ta hakkas otsekohe laulma.

Ühekorraga valitses stuudios vaikus. Kõik kuulatasid imetoredat häält, mis vaevata saavutas kõrge c. Kohe toodi kohale ooperidirektor, kes isiklikult maapoisi laulu kuulas. Laulda see mees suutis, see oli kindel. Aga kes oli siis võõras? Ta nimi oli Jevgeni Jaciow, ta on 24-aastane ja oli seni metsatööliseks Karpaatides. „Olen mägielanik Stryj piirkonnast Ida-Karpaatides ja lugesin hiljuti lehest, et Varssavis leiab aset lauluvõistlus. Kolme nädala eest asusin jalgsi teele Varssavi."

Noormees on 620 kilomeetrit jalgsi maha matkanud pennita taskus. Ta toitis end armuandidest ja magas lahtise taeva all. Varssavis eksles ta kolm päeva ringi, kuni leidis üles ooperistuudio. Noormees on kirjaoskamatu ja noote ei suuda ta lugeda, aga tema hääl on tugev ja puhas ja nimelt kõrgetes toonides väga kõlarikas.

Varssavi ooperidirektor seletas ajakirjanikele: „Kahe kuni kolme aastaga teeme sellest metsatöölisest maailmakuulsa laulja. Olen harva kohanud nii kaunist häälematerjali. Jevgeni Jaciowile on pärast seda otsust tee lahti kunstile ja kuulsusele.

RESTORANID, KUS PAKUTAKSE AINULT KONSERVE

Rühm Ameerika konservivabrikante on tulnud uuele reklaamiideele. Nad avavad kõigis maa suuremais linnades omad restoranid, kus müüakse ainult konservidest valmistatud toite. Konservikarbid avatakse publiku silmade ees ja valmistatakse nii, et külalised säilitamise mugavuses, toitude kvaliteedis ja valmistamise kerguses isiklikult võivad veenduda. Muide, leidub vaevalt toitu ja jooki, mida ei saaks müüa konserveeritult: esimeste konservi-restoranide söögisedelitel on mitusada „naudingut plekktoosis", nagu konserve USA-s meeleldi nimetatakse.

VANAPOISID SUURLINNADEST VÄLJA

„Daily Telegraph" teatab Itaalia autoriteetseis ringkonnis liikuvaist kuuldusist, et lähemal ajal avaldatakse dekreet, mis peab tunduvalt vähendama vanapoiste arvu Itaalias.

Uue seaduse kohaselt keelatakse poissmeestele kes on saavutanud 25 a. piiri, elamine suurlinnades mille elanike arv ületab 50.000 hinge. Tulemuseks on, et noormehed, saavutades eelmainitud vanaduse, peavad kas abielluma või loobuma oma ametkohast ning kolima väiksematesse linnadesse, kus neil raske on leida vastavat kohta.

Seadus peab silmas sündivuse suurenemist.

Rahulikke tagasivaatei

ärevale nädalale

Nädal otsa oli ärevust kõik kohad täis. R vusvahelist ärevust. Igal pool, kus sa aga liig pole muud juttu, kui aina sõjast. Et kas al võl ei alga. On küll neid, kes ütlevad, et oleva juba alanud: sudeetlased materdavad tšehhe ju päris mehemoodi ega taha enam kuuldagi sell et tšehhid saaksid autonoomia nende eneste m Teised jälle ütlevad, et see pole veel ikka üks ö sõda, kuna pole veel üksikasjaliselt segaseid staa teadaandeid võitude ega võetud vangide kohta. K ge optimistlikuma arvamise selle probleemi ko kuulsin Vene tän. postimaja ees, kus kohtasid k kohalikku venelast.

„Aa, zdravstvuite, Ivan Ossipovitš!" hüüdis ü „Noh-mis — sõda?!"

„Zdraavia želaju, Ossip Ivanovitš!" vastas tei „Kas tõesti? Kus siis? Kas jälle jaapanlase

„Nalja teete, Ivan Ossipovitš. Aga saksla tšehhidega! Eritelegrammid juba väljas."

„Aga kas surnuid on palju?"

„Kümnetega loetakse juba."

„Kümnetega?! Ainult kümnetega, ütlete te Ehh — lääne-eurooplased, lääne--eurooplased! oska sõda alata... Uskuge, Ivan Ossipovitš, lest ei tule küll midagi head. Tšehhidega, ütlesi Need ju ka slaavlased, aga ei oska sõda alata! Oleks veel, et sadadega. Aga ainult mõnikümm surnut — ei sellest tule midagi!"

✣

Ärevalt algas nädal ka kunstirahvale. Peami küll ainult lavakunsti rahvale. Sest nendegi hu visati pomm. Ma mõtlen selle all seda arvust mis hooaja avaetenduse puhul sai osaks Paul P nale selle eest, et ta liig piiüdlikult tegevat la oma erialalisi grimasse ehk näomoonutusi. Meh kes aastate kestes on harjunud ainult kiitvate vustustega, üteldi nüüd lausa, et ta harrasta liig odavaid ja laadalikke võtteid publiku naer ajamiseks. See oli sündmus! Sellest kõneldi pa

Aga ma arvan, et vanale Paulile tehti vist tu vasti ülekohut. Sest mis ta, vaene inimene, nü sel ajal võikski moonutada midagi muud, kui air oma nägu. Kõik sotsiaalsed tellimused on klaa tud ja määratud kindlaks juba ammu nende po kes selleks on kutsutud ja seatud. Ja kui nüüd oma näolapikest ei või tõmmata v i l t u nii, na sa ise seda pead õ i g e k s, sõs on see inimese v loomingu äärmine piiramine.

Avaldasin seda mõtet ühele literaadile. Ta naeris mind päris ametlikult välja.

„Ajast maha jäänud oled!" ütles ta. „Nüüd ajal enam pole käibel viltused näod. Vaata t Pauli, Paul Seppa. Veel hiljuti käis ta ainult k ras näoga. Aga sellest ajast peale, kus ta r likus telliskivitehases peab raamatuid ülesehit töö üle, ka tema visaaž muutunud päris positiivs ning kadunud on ta palgelt kibestunud muie."

✣

Nende Estonia hooaja avatükkide suhtes s osa arvustajaid osutas siiski suurt tahet hä mõeldud ja abivalmis positiivse ülesehitamise s nas. Või mille muuga seletati seda, et meie oo ritesepp Artur Lemba „Mazepa" arvustuses s gelt ja kindlatooniliselt nurises selle üle, et oop hooaja avatükiks polnud valitud või hangitud m eesti heliloojate oma. Ma ei eksi vist, kui enn tan, et Estonial järgmise hooaja avamiseks selle v vältimiseks tuleb aegsasti pöörduda selle poole, selle puuduse avalikult kinni naelutas. Sama m sab ka tekstiosa suhtes: A. Adson oma arvustu märkis avameelse kategoorilisusega, et teatril nab end väga tugevalt tunda dramaturgi puud

Nii et need mõlemad vead on tulevikus paran tavad. Selleks on küllaldaselt avameelset ja h tahet ühel poolel. Tulevikus on Estonia kohus san sugust osutada ka enda poolt.

✣

Alustas tööd põnevusega oodatud Eesti teat kool. Ning ka ta seminarid. Olen kõnelnud m viimastest osavõtjaga. Nende arvamine oma te vusest seal on, et see juhitavat rõõmustavalt r vusvahelise koostöö suunas, milline asjaolu on e rõõmustav praegusel äreval ajal.

„Lihtsalt liigutav on see!" jutustas üks nei „Meile loetakse saksa ja vene keeltes segamini, a ilma „k" ja „r" häälikuteta. Ning meie siis püü me mõista seda kõike eesti keeles ühes nende hä likutega. Kõige paremini saame aru siiski koku misest, sest see on puhtalt eestikeelne. Mõni s pärast alul pidas seda tundi diktsiooni õpetamise positiivses suunas näiliku negatiivsuse abil."

✣

Muide ootab teatrihuviline rahvas suure põ vusega üht Estonia peatset lavastust. Näide nimetus on küllaltki ajamärgiline: William Shak speare'i „Tõrksate taltsutamine". Meie rahvusteat annab selle järgmisel hooaeg foonil: i n g l a poolt i t a a l i a ainestikul loodud näidend v e n keelse s a k s l a s e lavastusel E e s t i rahvu teatris.

Nagu sellest järeldada, oleme jõudsalt välja jõu mas oma senisest provintsialismist avarate rahvu vaheliste areenide suunas.

Gringo.

Teised lehed

Lasteta rahvas laste kasuks maksu alla

„Postimees" käsitab rahvaarvu ja sel suurendamise küsimust. Muu hulgas ütle leht:

Ei tohiks unustada rahvastikuprobleemi lahend mist otsides ka ühiskonna seda osa, kellel ei üldse olnud lastekasvatamise muresid, kuid kes ain liselt võiksid siiski aidata lasterohketel perekond del lastekasvatamise kulusid kanda. Kui meie ra vastiku juurdekasvu probleemi pidada kogu rah küsimuseks, ja seda ta ka tõesti on, siis ei tule se uut sotsiaalset kohustust kuidagi ülekohtuseks e koormavaks pidada, vaid ta on ainult osaline võ kohustuse lunastamine.

Ka kogu seaduseandlus peaks seal, kus see võimalik, rahvastikuprobleemi arvestama. Ja s leks on võimalusi palju.

Eksamite kaitseks

võtab sõna „Rahvaleht". Juhtkirjast ei selg siiski autori seisukoht küsimuses, kas vajalised gümnaasiumilõpetajaile kahekor sed eksamid enne ülikooli pääsmist. Juh kirjanik lõpetab oma artikli hoiatusega, oleks vastutuslage, kui

riigi rahadega üles kasvatada õnnetuid noori i mesi, kellel vast ülikoolist ellu astudes selguks, neil oma haridusega midagi pole peale hakata, k kas rännata ookeani taha — kaigastega kodujär seid taga ajama, või kui sinnagi ei saa, siis asu kodus vannutatud advokaadi abide „rahvaliikumis tegema.

Eksamite-küsimusest on autor lõpuk nähtavasti eneselegi märkamata, sattun hoopis teisele probleemile, s. o. ülikooli har dusega isikute üleproduktsioonile ja selle tekkivale hädaohule. Kuid sellel küsimus on väga vähe ühist ülikooli sisseastumiseks mite tarvilikkusega või mittetarvilikkuseg Sest kes ülikoolist välja on tulnud, see ülikooliseinte vahel läbi käinud juba mi mestkümnest eksamitulest.

Kohalikke teateid

Saksa teater tõstab Eesti Draamateatrile üürl

Saksa teat.imaja omanik Eestimaa Saksa Teatri Selts on algava hooaja eel oma suurimale üürlisele Eesti Draamateatrile, esitanud uued ja raskemad üüritingimused. Seltsi juhatuses olevat kaalutud, et kas mitte teatrimaja jätta ainult sakslastele ja keeduda teda andmast kasutada nii Eesti kui ka Vene teatritele. Aasta tagasi näis maja omanik olevat mõõdukuslikes raskusis ja peagu pakkus seda Eesti Draamateatrile müüa. Nüüdseks näib aga, et on raskustest jõudsalt saadud üle. Maja müümisega ollakse nõus praegugi, kuid seejuures on tugevasti tõstetud hinda.

Esialgu nõustus seltsi juhatus sliski maja etendusteks üürima Eesti Draamateatrile. Seejuures on aga tunduvalt tõstetud üüri õhtu pealt. Ka on piiratud peaproovideks kasutamise aega.

Eesti Draamateatri ja selle üühingu juhatus peab maja omanikuga praegu läbirääkimisi üürilepingu tingimuste pehmendamiseks.

Kadrioru kontserdid lõppesid

Orkestri viimseks palaks li rluša lahing" püssipaukude saatel

Eile õhtul oli Kadriorus filharmoonia-orkestri viimne kontsert tänavusel hooajal. Ilm oli küll viluvõitu, aga rahvast kogunes sliski rohkearvuliselt kontserdile, et kuulata viimaseid muusikahellnaid sügise saabudes.

Looduskaitse- ja turismlinstituudi inspektor A. Suur tänas orkestrijuhti ja orkestrante tehtud töö ja nähtud vaeva eest ning dekoreeris mängijaid punaste nelkidega. Orkester omapoolt annetas lilli riigisekretär Terrasele, dir. P. Pätsile ja inspektor Suurele. Lilli sai orkestri naisliikmeilt ka sotsiaalminister O. Kask, kes ilmus hiljem kontserdile. Kontserdi kavas oli seekord rida valitud palasid oma- ja välismaa muusikaloomingust. Lõpupalks oli „Kriuša lahing", mis kanti ette rakettide raksumise ja püssipaukude saatel. Kõlakoja ümber säras ihutulestik. Publik aplodeeris tugevasti ja orkestrijuht N. Goldšmidt sai mitu kimpu lilli. Direktor Pätsile anti üle publiku hulgast saabunud kiri, milles avaldatakse tänu vabariigi presidendile Kadriorus antud suvemuusika eest. Direktor Päts tänas orkestrit ja juhti suve kestes tehtud töö eest ja avaldas lootust, et tuleval suvel jatkub see töö nilsama suure hoo ja elevusega kui tänavu.

Linna aruanne läheb volikogusse

Tuleval kesknädalal, 21. sept., peetakse linnavolikogu järjekorraline koosolek. Päevakorras on vähemtähtsate küsimuste hulgas ka linna asjaajamisemajapidamisaruanne, mis on tasakaalus 13.026.886,45 krooni. Linna asutuste ja ettevõtete tegevus on annud ülejääki 51.296,32 kr. Kahju on toonud linna mõisad 8.866,95 kr.

Perekonnaseisuteateid

Abielumissooviavaldusi

Tallinna linna perekonnaseisuametis reg.: Hans-Albert Ruben ja Agnes-Victoria Linden (Rootsi kuningriigi kod.); Aleksander Siht ja Salme-Helene Peep; Andreas-Johannes-Robert Tenson ja Ljubov Zaitsev; Otto Peterson ja Alma-Amanda Kahu; Elmar-Aleksander Kalme ja Akulina Laanemets.

Abielumisi

Tallinna linna perekonnaseisuametis reg.: Vladimir Kozlov (kodakondsuseta) ja Valentina Matin; Arthur-Valfried Joller ja Salme-Elfriede Reintam; Harald-Erich Ingre ja Emilie (Milli) Keskülll.

Sünde

Tallinna linna perekonnaseisuametis reg.: Aarne-Arnold Neem, Arnoldi ja Olga p.; Hans-Hermann de Vries, Axel-Hermann-Otto ja Elisabethi p.; Kersti-Pille Uusmaa, Kaarli ja Beatrice-Margarethe t.; Leili Mänd, Jaan-Leopoldi ja Eliise-Marianne t.; Vello Kuusik, Harri ja Meta-Julietta p.

Surnud

Tallinna linna perekonnaseisuametis reg.: Ann Sauks, neiuna Sootak, 73 a. v.; Reinhold-Christoph-Aleksander Brevern, 54. a. v.; Pauline-Marie-Essensohn, 64 a. v.; Aleksander Maripuu, 27. a. v.

Reisivestete-sari Palestiinast ringhäälingus

Riigi ringhäälingus algab pühapäeval toimetaja E. Jalak-Viskeli reisivestete-sari ta matkast Pühale Maale. Esialgu on ta loengud igal pühapäeval kell 19.30—19.50, millele järgneb 10 minutit Palestiina araablaste ja juutide rahvusmuusikat. Homne reisiveste on pühendatud Pühale Maale jõudmisele Haifas, esimestele muljetele, Haifa linnale ja Karmeli mäele. Aga juba täna õhtul kell 18 jutustab E. Jalak noorte tunnis oma muljeid Palestiina noortest.

Kalaturg elavneb

Tallinna turg 17 septembril

Sügis- ja talveõunad ilmusid müügile; suveõunad lõpukorral. Pohli veel tublisti, samuti jõhvikaid. Ploome palju, eile toodi Saaremaalt terve laevatäis ja seetõttu hinnad täna pisut lõdvenenud.

Tomateid endiselt palju, hinnad suurmüügil näitavad tõusutendentsi. Kurgid lõpukorral. Muud aedvilja rohkesti.

Kalaturg elavam kui varemalt. Pärnust on toodud suured partiid kohasid. Turske rohkesti. Kammeljaid vähe.

Vasikaliha püsib hinnas. Lambaid keskmiselt ja hinnad endised. Sealiha on hinnas veidi langenud.

Liha suurmüügi: sealiha 80—85 s., loomaliha 45—65 s., vasikaliha 50—80 s., lambaliha 48—60 s. kg.

Liha väikemüügil: sealiha 90 s.—1 kr. 20 s., loomaliha 50 s.—1 kr.; vasikaliha 50 s.—1 kr. 20 s., lambaliha 55—75 s.; soolatud sealiha 90 s.—1 kr. 10 s., seapäidikud 50—65 s., suitsutatud sealiha 1 kr. 70 s.—2 kr. 50 s., suitsutatud sea päidikud 60—80 s., ploomirasv 1 kr. 20 s.—1 kr. 50 s. kg.

Tapetud linnud: 80 s.,—2 kr. tk.; kanapojad 40 s.—1 kr. 20 s. tk., metspardid 1 kr.—1 kr. 20 s. tk., tedred 1 kr. 50 s.—1 kr. 80 s. tk., põldpüüd 60—75 s, tk., laanepüüd 1 kr.—1 kr. 20 s. tükk.

Vähjad: 5—12 s. tk. Vähjahooaeg on lõppemas.

Piimasaadused: lauavõi 1 kr. 80 s.—1 kr. 90 s., taluvõi 1 kr. 55 s.—1 kr. 75 s., hapukoor 1 kr.—1 kr. 10 s., kohupiim 30—35 s., juust sordi järele 90 s.—1 kr. 70 s. kg.

Värske kala: räimed 23—30 s., kilud 28—35 s., latikad 40—50 s., lestad 35—40 s., lõhed 2 kr.—2 kr. 50 s., forellid 1 kr. 30 s.—1 kr. 50 s., haugid 45—55 s., silad 1 kr.—1 kr. 50 s., tursad 18—20 s., vimmad 45—50 s., särjed 20—30 s. kg.

Aedvili: kurgid 3—10 s. tk., või 1—3 kr. sada tükki, tomatid 20—25 s. kg, türgioad 40—50 s. kg, hernekaunad 50—60 s. kg, herneterad 1 kr. 40 s.—1 kr. 50 s. kg., porgandid 10—18 s. kg, kaalikad 12—15 s. kg, peedid 15—18 s. kg, keedetud peedid 25 s. kg, kõrvitsad 12—20 s. kg, peakapsad 8—10 s. kg, hapukapsad 25—30 s. kg, lillkapsad 10—50 s. p, redised 5—12 s. kimp, salat 25—50 s. kg, spinat 20—30 s. kg, rabarber 12—14 s. kg, sibulad 25—30 s. kg, rohelised sibulad 1—4 s. tk, kartulid 5—6 s. kg või 60—70 s. 20-l mõõt.

Puuvili ja marjad: õunad 15—75 s., pirnid 35 s.—1 kr. 50 s., ploomid 25 s.—1 kr. 20 s., kreegid 20—25 s., punased sõstrad 30—35 s., pohlad 25—30 s., põldmurakad 40—45 s., jõhvikad (tänavused) 20—25 s., jõhvikad (mullused) 40—45 s. kg.

Seened: värsked puravikud 80 s.—1 kr. 25 s., soolatud puravikud 80 s.—1 kr. 20 s., soolatud rüsikad 60 s.—1 kr. 80 s., muud soolatud seened 35—70 s. kg.

Kanamunad 8—11 s. paar.

Moodsa elamu mööblinäitus Kunstihoones

Homme, kell 10 hommikul avatakse Kunstihoone näitusesaalides moodsa elamusisustuse näitus. Väljapaneku tega esineva J u -ü. Vikeri tehased oma originaal-kavandite järele valmistatud mööbliga, milles taotletakse lihtsust, stillipuhtust ning on kohandatud tänapäeva praktilisile elunõudeile. Siinjuures on arvestatud ka mele keskmise jõukusega kodaniku ostujõuga. Näitus on sisustatud üksiktubade ansamblis. Väljapalstva komplekti moodustab mehe töötuba — kabinett. Huvitava väljapanekuga on esitatud samuti lihtsustatud rahvapärases stillis söögituba, pealeselle daami salong, magamistuba, kodune veinibaar. Uudsusena on esitatud veel äride muster-letid ning originaalsed terastoru-mööblid ja palju muud.

Näitus jääb avatuks 18.—26. skp.

Tallinna tööbörsis

oli 15. septembriks registreeritud tööta töölisi 176. neist naisi 118 ja mehi 58. Töövahetalituse alal oli registreeritud töövõtjaid 215, vabu töökohti registreeritud ei olnud.

Tallinna Bridžiklubi

asub arvates 19. sept. kell 17 uutes ruumides, Vabaduse pl. 7, krt. 16, tel. 419—45 (EKA majas, sissekäik Roosikrantsi tän.).

Klubi uueks asjaajajaks on A. Mägisto. Eine'auda peab kohvik „Harju" ökonom.

Sügishooaja avaturnir paarismängus korraldatakse 25. sept. kell 16.

Endisi Tallinna linna II tütarlaste gümnaasiumi

(praegune Tallinna IV gümnaasium) õpilasi palutakse kokku tulla teisipäeval, 20. sept., kell 18.30 kooli ruumidesse Pärnu mnt. 13 nõupidamisele kooli 20. aastapäeva ja albumi väljaandmise asjus. Mittevolikogu järjekorraline koosolek. Päevakorras on guse ja endise nimega.

T. l. II t. g. viilstlaskogu

Meteor

kalossid

on müügil kõikjal Suurmüük Tallinnas, Veneturg 3, tel. 304-50

U/Ü. J. Metsküla & Ko.

end. J. G. Bikov, as 1876

Sünnipäevalapsi

Rudolf Bernakoff, arst, sünd. 18. sept. 1885. a. Palupera w. Tartumaal.

August Kõiw, koolitegelane, sünd. 18. sept. 1886. a. Mõniste w. Võrumaal.

August Ruth, riigiametnik-pensionär, sünd. 18. sept. 1868. a. Sindis. Saab 70 a. wanaks.

Karl Ots, ooperilaulja, sünd. 18. sept. 1882. a. Narwas.

Heinrich Pill, õpetaja, sünd. 18. sept. 1890. a. Wana-Laitsna w. Võrumaal.

Valmuliku kahekordne juubel Kuressaares

Pühap. pühitses Kuressaares kohaliku ap.-õigeusu koguduse ülempreester ja Saaremaa praost Vassili Ristkok kahekordset juubelit-tähtpäeva: 35-a. juubelit kiriku-, kooli- ja seltskonnategelasena ning 15-a. juubelit Saare- ja Muhumaa praostina. Alates 1921. a. töötab juubilar Kuressaares. ap.-õig. koguduse hingekarjasena ja 1923. a. Saarening Muhumaa praostina.

Rätsepatööliste algas organiseerimiskuu

Tallinna Rätsepatööliste Ühisus on välja kuulutanud sügisese organiseerimiskuu 15. sept. kuni 15. oktoobrini, mis puhul iga liige peab püüdma võita ühingusse juure vähemalt ühe liikme.

Ühingu üldtegevuskava sügishooajal tehakse üldiselt teatavaks pooleasta korralisel peakoosolekul pühapäeval, 18. sept., 1938. a. kell 1 päeval kino „Kungla" hoovimajas.

Ehitustööliste delegatsioon sotsiaalministri juures

Ehitustööliste usaldusmeeste ülelinnalisel koosolekul vastuvõetud resolutsioonidele vastavalt käis ehitustööliste kolmeliikmeline delegatsioon sotsiaalministri jutul, juhtides ministri tähelepanu a.-s. „Eesti Metsatööstuses" toimunud töölisnõukogu liikme Kure vallandamisele. Tööinspektor tunnistas vallandamise seadusevastaseks. Minister lubas asja uurida. Samuti puudutati vallandatud Lutheri tööliste küsimust ja lasterikaste perekonnaceade vallandamisele Eesti Metsatööstuses. Lutheri tööliste asjus selgus, et sotsiaalminister ühes majandusministriga püüab leida abinõusid olukorra lahendamiseks.

Siinjuures võib mainida, et mõni päev tagasi Lutheri käitises vineeripakkimisosakonda, kus peale tuleõnnetust oli tööliste vallandamisi, on ametisse palgatud kaks vällismaalast-lätlast.

„Rauaniidi" töölisnõukogu palub kaitset ratsionaliseerimise vastu

„Rauaniidi" töölisnõukogu käis sotsiaal- ja majandusministrite jutul, ära andes märgukirja, milles juhitakse tähelepanu ratsionaliseerimiskavatsustele „Rauaniidis", kus tahetakse üle minna kahel teljel töötamise.e. Märgukirjas leitakse, et ratsionaliseerimiseks puudub alus, kuna kältis vaid mõned päevad selle aasta vältel on töötanud täie koormatusega. Ka praegu ei töötavat vabrik täie koormatusega. Ka ei toovat ratsionaliseerimine endaga kaasa tööaja lühendamist ja tasud tõusvat 5 kuni 30 s. päevas.

Ministrid lubasid asja selgitada ja tarbekorral vahele astuda.

Wikeri tehaste mööblinäitus

Wikeri mööblitehased korraldawad laup., 17. sept., alates järjekordse mööblinäituse Kunstihoones. Väljapanekuis awaldub see tung, mis moodsa kodu juures ilmutab end otstarbekuse, lihtsuse jne. mõttes. Väljapanekuis näeme kabinette, magamistube, laamidetube jne. Silmas on peetud rahwa kandejõudu ja me näeme luksuslikemate väljapanekute kõrwal ka rahwalikke taotlusi.

Rüügikohus

Otsuseid

Kriminaal-osak. kohtuistungil 14. sept. jäeti tagasi järeta: Jaan Aja, Rudolf Prunese, Ants Ojala palwe uuendada toimetus tema süüd., Anna Mühlbaumi, Walentin Iwanowi, August Wendelini, Johannes Pühweli, Eduard Kaupmehe (Kaupmees), Willem Wesfarti, Mihail Preismanni, Ida Martinowi, kahjukannatanu Johannes Krupmanni (Artur Hansem süüd.), kahjukannatanu Arthur Andersoni (Jakob Puksbergi süüd.), Johannes Loodi, Alfred Uibo, Wiljandi jsk. politseikomissari (Eduard Martini süüd.) ja Hugo Waino kasj.-kaebused.

Kaewatud otsused tühistati: Hans Riimaa, Adolf Parbo, Aleksander Noore (osaliselt) ja Mihkel Püwi kasj.-kaebustes ning Johannes-Abram Holmi asjauuendamise palwe.

Otsuse kuulutamine lükati edasi: Eduard Weimanni, kahjukannatanud Arwed Kotkase (Eduard Weimanni süüd.), Bedrich Urbani, kui oma alaealise poja Zdenek Urbani loomuliku eestkostja, August Egeli ja Elmar Kärbi kasj.-kaebustes.

Administratiiw-osak. kohtuistungit 13. sept. jäeti tagasijäreta: Hermann Baumanni kaebus pensioni asjas, Wiljandi linnaomawalitsuse kaebus ehitusstööstusliku käitise tööl swanema walimise asjas, E. Jeemnewilja ühisuse rew.-kaebus Keina wallawolikogu otsuse wastu kinniswara- ja tööstusmasu pärast, Ed. Saawa rew.-kaebus Mõisaküla alewiwolikogu otsuse wastu kinniswaramaksu pärast, Helme wallawalitsuse rew.-kaebus Leida Paasi ijikumaksu pärast, Eestimaa ühiskasul. seltsi rew.-kaebus kinniswara hindemaksu pärast, Elwa alewiwalitsuse rew.-kaebus Linda Kraani abiraha tasumise küsimuses, Arsem Poolgase ja Victor Sieversi rew.-kaebus lõbustusmaksuit mittewabastamise ning lõbustusmaksu määramise pärast.

Kaewatud otsused tühistati: Johann Annuse kaebuses põllutööministri määruse peale, Jaan Linnamäe kaebuses pensioni asjas, Pärnu linna rew.-kaebuses Natalie Mustmetsa rawikulude küsimuses, Tartu ülikooli rew.-kaebuses Ksenia Kalewiku rawikulude küsimuses, Johan Jänese, Peeter Kõiwi ja August Mitti rew.-kaebustes Walga ajut. maawalitsuse otsuse wastu.

Otsuse kuulutamine lükati edasi a.-ü. „Eesti Kiwiõli" kaebuses ületunnitöötajude asjas.

Pinev Narva linnavolikogu koosolek

Lisaeelarve polnud komisjonides.

Narva linnavolikogu korraline koosolek pärast suve-vaheaega oli reede õhtul. Volikogus tuli arutusele terve rida tähtsaid küsimusi. Võeti vastu 1937./38. a. linna majandusaasta aruanne, mis näitas tuludes 882.297,13 kr. ja kuludes 846.195,40 kr. Seega andis linna mõõdunud aasta aruanne 36.101,73 kr. ülejääki, milline summa paigutati tagavarakapitali juure. Aruanne võeti ühel häälel vastu.

Narva linnal on saada ravimaksu-võlga 265 isikult kokku 8489,70 kr. Selle summa kättesaamiseks ei ole lootusi, mispärast need kustutati. Volikogu andis Narva Õhuasjanduse Ühingule lennuväija jaoks 32 ha linnakarjamaast 24 a. kasutada. Praegu on lennuväli juba osaliselt valmis ehitatud.

Vastuvõtmisele tuli linna 1938./1939. a. lisaeelarve nr. 2, mis oli korralises osas 8825 kr. ja erakorralises osas 19.350 kr. Lvn. J. Hansing leidis, et linnavalitsus pole kasutanud tavalist korda ja lisaeelarve pole olnud üldse arutusel majandus- ja rahanduskomisjonis. H. leiab, et linnavalitsuse liikmete tasu tõstmine (linnapeal 40 kr. ja kummalgi abil 20 kr. kuus) olevat tehtud volinikele teadmatult. Ka supelkoha ehitamises Joaorgu on teinud linn kulutusi 7900 kr., milline summa pole olnud ka arutusel majandus- ja rahanduskomisjonis, ning seepärast on volikogu seatud nüüd sündinud fakti ette. Niisugust linnavalitsuse majandamistaktikat ei pea H. õigeks.

Lp. J. Lusti sõnavõtust selgub, et linnavalitsuse liikmete palku tõstis vabariigi valitsus. Samuti kinnitas linnapea, et Joaoru supelkoht nõuab veelgi suuri summasid, enne kui see saab lõplikult valmis. Kuna J. Hansing nõudis, et lisaeelarvest võiks jätta välja supelranna kulu summa 7900 kr., siis linnapea deklareeris, et supelkoha avamisel polnud tema veel teadlik, et on tehtud kulutusi üle 45.000 kr. Seepärast ei saanud asja viia ka volikogusse, kuna polnud siis täpset ülevaadet kuludest. Nii on siis seni tegelikult läinud Joaoru supelkoht maksma 52.900 kr. Lisaeelarve võeti vastu esitatud kujul 19 h. poolt ja 5 h. vastu.

Hääletamisel otsustati põhimõtteliselt asutada linnapank 12 häälega poolt ja 9 h. vastu. Linnavalitsuse ettepaneku poolt hääletasid peamiselt venelased.

ÜENÜTO puutööõppekojas

algab õppetöö eeloleval esmaspäeval. Oppetöökoda asetseb Vambola tänaval nr. 3. Tööde kursus, mille korraldajaks on osakonna tehniline klubi, toimub õhtuti kella 6—9-ni.

Mõne reaga

Meeskoori rahwakontsert Kadriorus. Sügishooaja awamiseks ja juwekontsertide lõpetamiseks Tallinna Meestelaulu Selts korraldab pühapäeval, 18. skp., kell 5 p. l. odawahmmalise wabaõhu-kontserdi Kadriorus, kõlakojaplatsil (kus seni aset leidsid juweorkestri esinemised. Helilooja Joh. Tamwergi juhatusel tuleb ettekandele rida rahwalikke laule koori rikkalikust repertuaarist eesti wanemate kui ka nooremate heliloojate loomingust. Pääsmed 30 ja 50 snt.

Gebhardti mälestusnäitus. E. Kirjanduse Ühing korraldab 29. sept. kuni 9. okt. Kunstihoones E. Gebhardti mälestusnäituse.

Huwisõit Padise kloostrisse. Tallinna Linnaametnike Ühing korraldab homme omnibusega huwisõidu Padise kloostrisse.

Toetust soome keele õppimiseks. Linnawalitsus määras Soome klubile 150 kr. toetust soome keele kursuste korraldamiseks.

Kinoetendus puudustkannatajate laste heaks. Kino „Gloria Palace'i" lahkel wastutulekul korraldab E. Lastekaitse Ühing õpilas-etenduse, mille sissetulek läheb puudustkannatajate laste toetamiseks. Kawas: 1. Eesti kultuurfilmilt film loomade elust, 2. „Kapten Granti lapsed", 3. „Muinasjutuline maa" — waatepilt, 4. „Miki aed" — heligrotesk.

Apteekide öövalve

LAUPÄEVAL VASTU PÜHAPÄEVA:

G. Gnadebergi ja Leydeni apteek, S. Karja t. 4. Tel. 445-88. Schnickeri apteek, Paldiski mnt. nr. 6. Tel. 431-18. 1 linna apteek, Krediitpanga majas, Pärnu mnt 10. Tel. 445-41. 2. linna apteek, Telliskivi t. nr. 40. Tel. 439-42. H. Mikheina apteek, S. Tartu mnt. nr. 47. Tel. 308-42.

Nõmmel

Trossini apteek. Apteegi tän 4.

Paralepa restoran süüdati

Haapsalus maha põlenud Paralepa restorani asjas selgitas politseiliine juurdlus, et tegemist on ilmselt süütamisega, kuna hoone süttis väljastpoolt.

Veepuudus suureneb

Alutagusel suureneb järjest veepuudus, sest siin on seni sadanud vaid paaril korral uduvihma. Et vett saada, on mitmel pool süvendatud allikaid ja ka kaeve, mis on aga vähe tagajärgi annud. Jõhvis on muutunud nagu palverändamiskohaks n.-n. altkõrtsi allikas, kust käiakse vedamas vett. Tollas pumbatakse vett koguni kõrgkalda all asetsevatest allikatest. Kuna allikad asetsevad kõrge kalda all, on vee ülestassimisega suuri raskusi. Siit veetakse aamidega vett aga rannast eemalasuvatessegi küladesse. Kuna vesi selle tagajärjel on „kallis", ollakse veetarvitamisega väga kokkuhoidlik.

Teater . Muusika

„Meier Helmbrecht"

Saksa teatri hooaja avamiseks

Eugen Ortnerit, „Meier Helmbrechti" autorit, ei tohi ära vahetada Hermann Heinz Ortneriga, kes on samuti näitekirjanik.

„Meier Helmbrecht" mängib ligi seitsesada aastat tagasi, sel keisritul, mahakäinud ajajärgul, mil „ükski nunn ei olnud enam nunn ega ükski rüütel enam rüütel". Selles, Saksamaal väga menukas, näidendis me näeme, kuidas tugevnev linn murrab sisse talupoja ellu, murrab sisse sõna halvas ja heas mõttes. Ühes sellega näeme, kuidas osa talupoegi — ja mitte halvimaid — satub röövrüütluse vildakule pinnale. Tolle ajajärgu kärisenud hinge kehastavad draamas kõige veenvamalt röövliks saanud Helmbrecht noorem ja kloostrist põgenenud nunn Sibylla.

„Meier Helmbrecht" teemat oleks võib-olla parem käsitada romaaniks. Romaanilugejal oleks kergem süveneda ajajärku ja selle hingeellu, mis meile on jäänud kaugeks — nii kaugeks, et ettevalmistamatult vaadates näidendit on väga raske autoriga algusest lõpuni kaasa sammuda. Tundus, et näitejuht ja näitlejad töö jooksul olid üldiselt süvenenud näidendisse ja teadsid, mida nad pakkusid vaatajaile, aga publik ei jõudnud neile etenduse ajal järele „Helmbrechtis" on liig palju mõistusele, liig palju mõtlemist nõudvat, aga vaataja ei taha etenduse ajal mõtelda — vaheaegadel ja pärast etendust nii palju kui soovite —, vaid tahab esmajoones tunda, saada haaratud, kaasa kistud.

Uusist trupiliikmeist — keda kõne all oleval etendusel oli tervelt viis — tulid meile inimlikult kõige lähemale Gustav Mahnke vana Helmbrechtina, „seisuseteadliku" talunikuna ja õnnetu isana, ning Herbert Richter võsarüütel Knackfranzina oma värskete realistlike toonidega. Järgmisil esietendusil loodame kontakti leida ka teiste uustulnukatega.

Rahvast oli palju, aplaus trupi tööd tunnustav.

V. Mettus.

N. Orlovi klaveriõhtud

Välismaa kuulsate kunstnike hulgast on Nikolai Orlov meid külastanud kõige sagedamini. Ka tänavuse kontserdihooaja avas ta menukalt kahe klaveri-õhtuga, kus pakkus kuulajaile oma kõrgesti arendatud kunsti. Suurvormidest olid esitatud Beethoveni d-moll sonaat (Op. 31, nr. 2) ja Brahmsi variatsioonid Paganini teemale. Esimeses suutis kontsertant luua sügavat meeleolu ning teises ilmutas sisu tõlgitsemise kõrval ka hiilgavat virtuositeeti. Veelgi enam kütkestas ta oma auditooriumi Skrjabini helitööde ettekandmisega, milledest jättis sütitavaima mulje ülalnimetatud komponisti „Valss" (op. 38). Samuti hurmavalt olid esitatud Chopini helitööd, milledest oli koostatud ka kogu teise klaaveri-ohtu eeskava.

Chopini helitööde tõlgitsemisel on kontsertandil laialdane võimalus oma lüürikat väljendada mõjuvalt, mispärast ta pühendab ka terve õhtu tähendatud helilooja töödele, sellest hoolimata, et see loomult siiski muutub žanri suhtes pisut ühekülgseks.

Kiiduavaldused ja lisapalade nõudmised osutusid kõigiti väga elavateks.

T. Lemba.

A. Mälgu „Metshumal" Estonias

Pühapäeval tuleb Estonias esietendusele Aug. Mälgu kirjutatud näidend „Metshumal". See on sügavdramaatilise sisuga, käsitades vähjatõves oleva helilooja (Jüri Koger) suvitushooajal tekkinud vastastikust armastust noore metskassliliselt trotsi, kuid sealsamas unistaja ja ennastohverdava noore orvu talutütre (Reet Aarma) vastu. Tütarlapse armastust pidurdavad tema vanavanemad, kartes, et ta võiks muidu sattuda oma kadunud vanemate ekslikule eelrajale.

Teisteks osalisteks on Sergius Lipp, ja Betti Kuuskemaa, kes mängivad talutiitre vanavanemaid. Sulast kehastab T. Koppel, teenijatüdrukut M. Luts, linnasuvitajaid-näitlejaid A. Eskola ja G. Murre.

Näidendile on K. Zypris improviseerinud orelii saatemuusika rahvaviisidest.

„Metshumala" lavastajaks on Juh. Tõnopa, kes kohati on teinud tekstis kärpeid ja loonud uusi replikke.

„Estonia" teater

Laup., 17. sept., hariliike hindadega Tšaikovski ooper **„Mazepa"**.

Pühap., 18. sept., kell 1/23 p. l. Friml-Stotharti operett **„Rose-Marie"** Nimiosas Milvi Laid; õhtul kell 1/28 esietenduseks A. Mälgu näidend **„Metshumal"**.

Eesti Draamateater

Täna, laupäeval, 17. septembril, hooaja avamine esietenduseks A. Strindbergi näidend 5-es vaatuses **„Talupoegade kuningas"** („Eerik 14.). Kaastegevad: V. Alev, L. Hansen, A. Hõimre, J. Kaljola, R. Kalk, E. Korjus, L. Lasner, L. Martin, J. Mürk, R. Opsola, M. Orgussaar, L. Paberit, P. Ruubel, O. Sellaru, A. Sunne, R. Tarmo, ja L. Tul. Näitejuht Ruut Tarmo, lavapildid P. Raudvee.

Pühapäeval, 18. sept., teist korda **„Talupoegade kuningas"**. Kassa avatud kella 12—4 p. l. ja õhtul kella 6 alates.

Töölisteater

Täna **„Preili Maliczewska"** 2. korda. Algus kell 1/28 õhtul. Pääsmed 20—125 senti.

Pühapäeva päeval **„Tootsi pulm"** erakordselt üldhindadega.

Pühapäeva õhtul **„Justiina"** 10. korda.

Raadio

Laupäeval, 17. septembril

17.50 teated ja reklaam. 18.00 noortele. „Püha maa noored", Ewald Jalaka reisiweste Palestiinast. 18.30 nädalalõpu-kontsert. RR orkester, juh. P. Nigula. 19.40 Karl Jungermann: Sigmund Freud. 20.00 wana tantsumuusika — „Lõbusad welled". 20.40 päewauudised. 21.00 õige aeg. Teated. 21.05 lõbus laupäewa-õhtu. Kirew jõnalis-muusikaline kawa. 22.55 õige aeg. Päewauudised ja sporditeated. 23.15—24.00 tantsumuusika „Gloriast" — Kurt Strobeli orkester.

Raadiosaatejaama „Rõmme K. L. S." saatekawa

Laupäeval, 17. septembril

15.00 ajawiitemuusikat heliplaatidelt. 15.30 noortetund. 15.45 heliplaate ja teateid.

Pühapäeval, 18. septembril

8.00 äratusmäng. Wõimlemine. 8.20 mag. agr. J. Rõu: Õppimise-wõimalustest ja majadusest põllumajanduslikes kutsekoolides. 8.40 põllumajanduslikud teated. 8.45 hommikukontsert (helipl.). 9.55 Tallinn ja Türi: Jumalateenistus Püha-Waimu kirikust. Op. T. Tallmeister. 10.00 Tartu: Jumalateenistus Pauluse kirikust. Op. Ots. 12.00 wiiulisoolosid. Ewald Turgan. 12.30 Rännud laia maailma. 12.55—14.00 lõunamuusika (helipl.).

17.50 teated ja reklaam. 18.00 mõnus pühapäewaõhtupoolik. Walentine Kask (meeleolulaulud) ja heliplaadid. 19.30 Ewald Wiskel: „Aremal Pühal Maal", reisiweste-sari Palestiinast. Esimene weste: Palestiina wärawas. 19.50 helisid Palestiinast. Näiteid juudi ja araabia muusikast. 20.00 wana tantsumuusika (helipl.). 20.30 „Wihkajad", K. A. Hindrey nowell (lühendatud). Loeb E. Türk. 21.00 õige aeg. Teated. 21.05 orkestrikontsert. RR orkester, juh. prof. R. Kull. 22.10 tantsumuusika „Estonia" Walgest saalist — J. Pori ork. 22.55 õige aeg. Päewauudised ja sporditeated. Reportaash SELL-i iliõpilasoliimpiaadist Tartus.

Raadiosaatejaama „Rõmme K. L. S." saatekawa Pühapäeval, 18. sept.

14.15 walsimuusikat heliplaatidelt. 14.45 lugemistund — esineb prl. Dagmar Trelin. 15.00 wiiulisoolosid heliplaatidelt. 15.20 sporditeateid. 15.30 heli-

15.00 ajawiitemuusikat heliplaatidelt. 15.30 noortetund. 15.45 heliplaate ja teateid.

Lähemail päevil il

J. Madisson —

Ajalugu gi

Humanitaargümnaas muudetud trükk. K

Käesolev õppera õppekavale ja tubli kide tarvitamise te kui ka 3-me nädala ole „Gümnaasiumi siumi ajalookursus vaid esikohale on tuurilise elu nähtus Tuntud ajaloolased tagavad raamatule s se uudsele ajaloote pakkuva esitusviisi

J.

Vana-

Teine m

Ajaloo õpperaa reaalkooli I klassi

K. Mih

Eesti keskko

ühes harjutustikug trükk. 128 lk.

Ainestiku käsitlu tilisemaks muudetu anda arengukohast datud harjutuste ja

E. Muuk

Eesti keskko

ühes harjutustikug naasiumi II kl. 128

E

Lühike eest

Kaheksas, muut vormiõpetus. 138 lk

E. Muu

Lühike eest

Kuues, muutmat õpetus. 172 lk.

„Lühike eesti ke pakub tihendatud gümnaasiumis läbi jooksul.

R. L

Treas

Abridged and s J. Silvet. 3. trükk.

Maailmakuulus poolt peidetud aard ja vaprast poisist, Kütkestava ja luge see raamat haruld lektüüriks õpilastele

Sama teksti jaok teraamat „Exercises sure Island" (hind bustab õppimist.

EESTI KIRJ

Aia 19, Tartu,

Polits

Sõimas ja tülitas kohata Lars Beck wõe ta Poska tänawal jõin naiskodanikke.

„Noorendamise kuu jaoskonda esitati fisek pasji tän. nr. 16—1 el tus, kusjuures kontrolli tud fünniaasta.

Sadamast warastati 15 elutsew Gustaw N pärast, et ta Tallinna

Uued kingad ajend Side tän. nr. 6—8 el das politseile, et linna raudtee ääres warastat ning wahetatud tema u ja samuti ka kingade millal Pootsmann mag awaldaja kedagi tundm

Kaklus wanakraam elutsew Willem Tursk elutsew Jaan Maling tikuse kaklemise pärast res jaid mõlemad mehe

2 süüdistust autojuh 25—7 elutsew Anton Karu tän. nr. 12—2 el nud olekus juhtinud a wõrd ettewaatamatult e Awaldaja süüdistab L mises.

Walgustamata jalg Kalamaja tänawal wõ kohata Jakob Wihman

Keelatud ajal kaup tusele Ü.-Kalamaja tän kauplusse omanik ja Ü. sewa toiduainetekauplus

Joobnud isikuid pa

Haapsalu lui

Haapsalu kalurid Väikeviigil elutsenud kaks luike on lennan tele tehti ülesandeks tõusid uesti lendu ja

Pool Purtse k riig

Purtse lõhekalurite datusi ning kalurite vä samaks. Kohalikust k nistri Eenpalu ja põll lurid Adolf Tapner ja

Meestele lubati, et rite võlgadest oma ka kalurite süü läbi, vaid tasid lõhed rannast co dus teenimisvõimalus.

Nagu kalurid selets summa (mis on umbes jõu ja nad ootavad k

Kured läh vel

Kolmel viimasel ö olnud virmaliste vehkl efektirikas. Viimaseil ka kured. Virmaliste gest lennust ennustat ongi juba Lõuna-Tart tuur on kohati 2—3 k tulemusecks on kahjud

Rasked rahes

Abruka saarest lä üle äärmiselt rasked r noort vasttärganud ora umbes tollipaksuse ra järgneva öö jooksul.

SPORT

Poksihooaja avaõhtu

Kanepi selge võit soomlase Rossi üle. — Tartlane Hennok lõi Raadiku põrandale, kuid varises siis ise. — Soomlastest võitis ainult Novola

Tänavune poksihooaeg algas eile õhtul kinoteater „Ärsis" peetud rahvusvaheliste võistlustega, millest osa võttis Viiburi, Tartu ja Tallinna poksijaid. Pealtvaatajaid oli hooaja avaõhtule kogunenud kaunis rohkesti, jälgides alul võistlusi küll nagu harjumatuse tõttu tuimalt, kuid lõpupoole seda elavamalt. Paiguti kuuldus isegi ebasündsaid väljendusi kohtunike ja mõne võistleja suhtes.

Õhtu oodatumateks olid matšid raskekaalus, kus Martin Linnamäelt oodati kiiret võitu noore soomlase Keiju Karppise üle. Matš kujunes alul siiski tasavägisemaks oodatust. Linnamägi oli soomlasest küll kõigis kolmes roundis parem, kuid tema ataakidest ja löökidest ei jatkunud soomlase põrandaleviimiseks. Paiguti oli soomlane juba varisemas, kuid suutis klintšimiste varal siiski jalul püsida ning ikka ja uuesti toibuda. Linnamägi, kes hooaja alguse tõttu ei suutnud näidata kaugeltki oma läinudaastast vormi, sai ülekaaluka punktivõidu. Sisukast Karppisest tõotab kujuneda soomlastel uus tõsine lootus raskekaalus.

Parima ja ilusaima matši sooritas kergekeskkaalus Kanepi Soome internatsionaali Sulo Rossi vastu. Esimeses roundis oli küll tehniliselt paremana tunduv soomlase välkeses ülekaalus, kuid teine round oli juba eestlase ja kolmas seda ülivõimsamalt, kusjuures Kanepi sirged tabasid soomlast armutult. Võidu sai tublilt esinenud Kanepi. Oma ainsa võidu saavutasid soomlased kergekaalus, milles Novola saavutas selge võidu liialt tuiskavalt ja nagu algeliselt poksiva Kääriku üle, kes oli läinud hooajal üllatusmeheks võiduga Freimuthi üle. Käärikul on sisu ja hoogsust palju, kuid seda vähem tehnilist vilumust, mille tõttu kõik tema ataagid lõppesid soomlase kontra-eduga.

Neljas viiburilane Nikulainen poksis kukk-kaalus B. Griidini vastu. Matš oli võrdlemisi tasavägine, kuid kaunis löökidevaene. Griidin oli pealekäivam ja sai võidu kohtunike häältega 2:1. Klintšimisterohkeks kujunes poolraskekaalu-matš tartlase Tammepuu ja tallinlase Valle Leedi vahel. Teise ringi alul tabas Tammepuu Leeti paaril korral mõjuvalt, kuid Leet siiski kosus ja oli roundi lõpul jällegi pealekäivam. Kolmas round ja seega ka võit kuulus Leedile.

Sensatsiooniliseks näis kujunevat tartlase Hennoki ja publiku tavalise lemmiku Raadiku kohtamine keskkaalus. Esimene round läks tasavägiselt, kuna Hennok kaitses end hästi ja sundis Raadikutki ennast kaitsma. Teise roundi alul Hennoki vasaksirge tabas Raadikut lõuga ja Raadik vajus põlvili põrandale. Kuni kuueni oli ta veel segane, kuid ajas end üles ja toibus kiiresti. Roundi lõpul Raadik omakorda niitis tartlase põrandale. Hennok ajas enese kaheksa sekundi järele üles, kuid ringikohtunik Valle Resko luges tema silmist veel täiesti segaminiolekut ja lõpetas matši Raadiku võiduks tehnilise k.-o.-ga.

Õhtu teine tehniline k.-o. tuli kergekeskkaalus tartlase Vahi ja tallinlase Röödingu matšil. Matš oli võrdlemisi tasavägine, kusjuures esimene round oli kergelt tartlase, teine tallinlase. Kolmandas roundis tuli kibedale heitlusele järsk lõpp — Rööding varises raskelt tabatuna maha, kuid tõusis kaheksa juures üles. Uuesti saatis Vahi tema põrandale ja siis katkestas ringikohtunik matši Vahi võiduks tehnilise k.-o.-ga.

Kergekaalus tartlane Konsa võistles tallinlase Praksi vastu. Konsa oli tehniliselt ilmselt parem, kuid teises ja kolmandas roundis pääsis Praksi füüsiline üleolek maksvusele ja Praks sai võidu 3:0. Kaunis vähe tõelist poksi pakkus matš raskekaalus esmakordselt võistleva tallinlase Lange ja Eesti meistri Tamme vahel — Tamm tuli teatavasti tänavu veebruaris Viljandis peetud meistervõistlustel Eesti meistriks viljandlase Mandre ja sindilase Kolgi üle. Seekord suutis Tamm pakkuda väga vähe — võidu sai noore poksijana liialt tuiskav Lange teenitult, kuigi ei suutnud enda pooltki midagi silmapaistvat pakkuda peale südi pealekäimise. Langest tõotab kujuneda tubli poksija.

STEPULOVI VÕIT BERLIINIS

Berliin, 16. 9. (ETA) (DNB) Eesti elukutseline kergekaalu-poksija Stepulov, kes võistles täna Berliinis, võitis sakslase Bieselti punktidega.

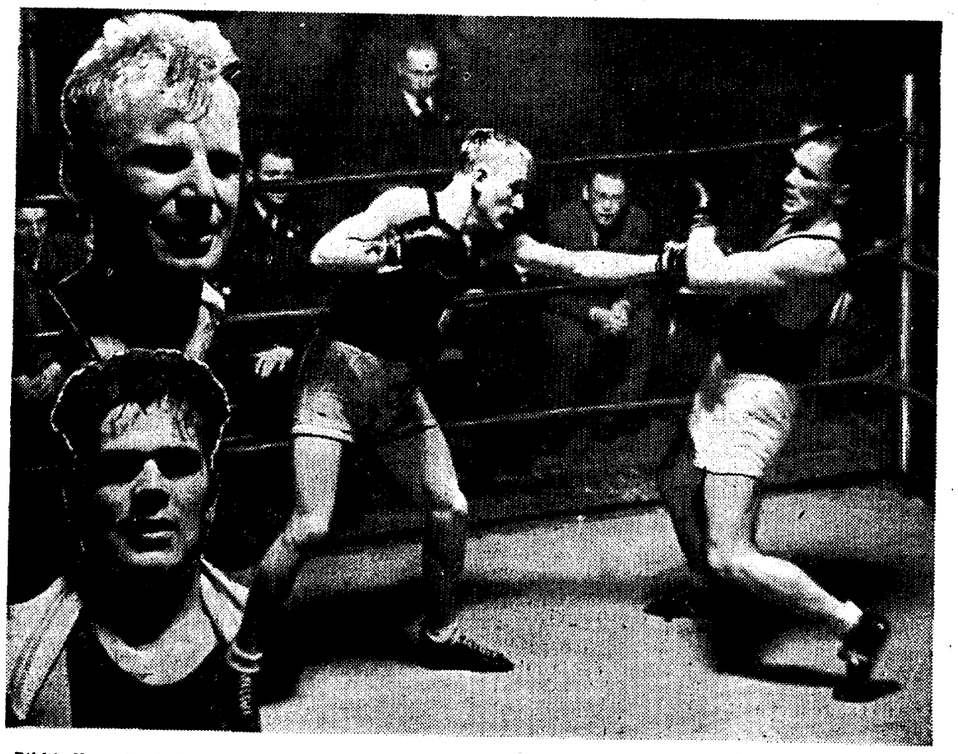

Pildil Kanepi ründamas taganevat Rossit, vasakul ülal Martin Linnamägi, all tema sitke vastane Keiju Karppinen.

Eesti Pank võitis AEG karika

Klubivõistlusel tennises elektriselts AEG karikale Eesti Panga tennisring saavutas võidu Nõmme Tennisklubi üle tulemusega 7:5, kuna klubivõistlus kujunes täiesti tasavägiseks. Võiduga omandas Eesti Panga tennisring esmakordselt karika, mida tal tuleb jäävaks omandamiseks veel kaks korda võita. Klubivõistlustel lõppesid üksikud matšid järgmiselt, kusjuures esimesena on märgitud Eesti Panga võistleja.

Meeste üksikmängud: Margiste-Klau 6:3, 7:5; Paalberg-Pressraud 6:3, 6:4; Planken-Raud 5:2, 7:5; Norgan-Levitski 5:7, 4:6; Rõks-Ott 7:5, 6:3; Rüütel-Knude 2:6, 0:6; naiste üksikmängud: prl. Ellam-pr. Gruno 0:6, 1:6; pr. Planken-pr. Väli 3:6, 6:4, 7:5; meeste paarismängud: Margiste-Paalberg — Pressraud-Levitski 3:6, 7:9; Planken-Rõks — Klau-Raud 10:8, 3:6, 6:3; naiste paarismäng: Ellam-Planken — Gruno-Väli 1:6, 3:6; segapaarismäng: pr. Planken-Rõks — pr. Gruno-Levitski 2:6, 6:0, 6:3.

Rakveres maadluse-propagandaõhtu laupäeval

Laupäeval peetakse Rakveres Virumaa spordiliidu Rakvere osakonna korraldusel maadlusspordi propagandaõhtu Eesti olümpiaatleetide ja Euroopa meistervõistluste medalimeeste osavõtul. Tallinnast sõidavad võistlustele hõbemedalimees N. Karklin, pronksmedalimehed V. Mägi ja V. Roolaan-Frooman, E. Puusepp ja E. Sikk. Selgusetus valitseb olümpiavõitja K. Palusalu ja Euroopa meistri J. Kotka osavõtuküsimuses. Maadluse propagandavõistlusel kõneleb raskejõustikuliidu sekretär A. Poolak. Võistluste tulu läheb Rakveresse maadlusmati muretsemiseks. Eesti maadlussangarite vastuvõtmine toimub pidulikult ja rongi saabumisel on ette nähtud isegi orkestriga vastuvõtmine.

20.000 elanikuga linn ilma seltsimajata

Selline linn on Nõmme. Linna elanike arw kaswab kiiresti, tõustes iga aasta tuhandetesse ulatuwat arwul. Elanike arwu tõusu soodustawad pealinna lähedus, hõlbus ühendus, odawad ehituskrundid ja eriti Tallinnaga wõrrelders terwislikult parem kliima, tingitult kõrgemast asendist, kuiwast liiwajest pinnast, aroomilewitawast männimetsast jne. Noore linnana, mille eluiga ulatub waewalt tosinale aastale, alewi omawalitsuse algusest peale 21 aastale, on Nõmme palju suutnud korraldada oma elu ja heaolu. On ehitatud rida moodsaid koolimaju, elektriwõrk terme laialdase linna ulatuses, hulk tänawaid, alus pandud roiskwee-kanalisatsioonile ja linna suuremas osas läbi witbud wesiwarustus piirkondlike weeühingute kaasabil. Linna omawalitsuse energilisel juhtimisel on linna heakorra arendamine täies hoos.

Ka Nõmme seltskondlik elu on üldiselt üsna hoogus. Siin töötab rohkel arwul kultuurilisi, sportlikke ja muid organisatsioone suure liikmetearwuga, awaldades üsna elawat tegewust. Kuid seltskondlik elu on suuresti pidurdatud wajaliste ruumide puudumise tagajärjel. Organisatsioonid on endile büroo-ruumid leidnud siin ja seal eramajades, kuid karjuw wajadus on saalide järele, kus organisatsioonid saaksid korraldada oma koosolekuid, pidusid, aktusi jne. Sportlikud organisatsioonid wajaksid wõimlat, et edukamalt arendada oma ala. Wõimla puudub aga Nõmmel mitte üksi sportlikel organisatsioonidel, waid osal koolidelgi, sõjawäel ja kaitseliidul. Nõmme ainuke üldkasutataw saal mahutab kuni 250 inimest, seegi asetseb kõrtsiga koos ja jätab üldiselt palju soowida. Harukordadel on organisatsioonidel wõimalus oma tarwidusteks kasutada ka ühe kohaliku kino ruume, mis mahutab kuni 350 inimest, kuid selle eest tuleb sellistel kordadel maksa märksa kõrgemat üüri kui wõetakse näit. „Estonia" kontsertsaali eest Tallinnas. Ja ka see saal nii suure elanike arwuga linnas nagu seda on Nõmme, on liiga wäike. Selletõttu on wiimastel aastatel on tulnud näit. isamaalike ja üldrahwuslike sündmuste ja tähtpäewade aktusi ning koosolekuid korraldada mitmes kohas korraga, igalpool üsna piiratud kuulajaskonnale, kusjuures paljud kodanikud on ruumipuudusel siiski tawaliselt pidanud jääma ukse taha.

Nõmme seltskondlikud organisatsioonid on juba aastaid plaanitsenud rahwamaja ehitamist, mis lahendaks organisatsioonide kodu, ajakohase saali ja wõimla küsimuse. Mõned organisatsioonid on kogunud selleks otstarbeks ka raha, kuigi ka see on olnud pidurdatud ruumide puudumise tõttu wastawate ürituste läbiwiimiseks. Eriti energiliselt on oma kodu saawutamiseks raha kogunud kohaliku kaitseliidu malewkond, kes on awaldanud nõusolekut rahwamaja ehitamiseks 30.000—40.000 kr-ga, eeldusel, et nii Nõmme kaitseliit kui ka naiskodukaitse, noorkotkad ja kodutütred saawad ehitatawas rahwamajas wajalised ruumid. Teistest organisatsioonidest on awaldanud nõusolekut rahwamaja ehitamist toetada kohalik ühispank, kindlustusselts, majaomanike selts ja suurema summaga (wähemalt 20.000 kr.) ka linna omawalitsus. Kuid kõik loetletud osanikud kokku saaksid rahwamaja ehitamiseks anda raha wähest 65—70 tuhat krooni, mida on liiga wähe sellise suure ürituse läbiwiimiseks. On pöördutud toetuse saamiseks ka wastawate riigiasutuste poole, kuid seni ei ole tulemused weel selgunud.

Igatahes on aga rahwamaja küsimuse soodus lahendamine Nõmme ühiskondliku elu seisukohalt niiwõrd oluline, et selleks kõik Nõmme organisatsioonid, omawalitsus ja kodanikud üksmeelselt peaksid kaasa aitama. Kõigi ühisel püüdel oleks see algatus wististi teostataw ja leiaks ehk ka wõimalikku toetust riigiwõimu poolt.

Sisuliselt on ju praegune olukord otse skandaalne, sest tänapäeval ei puudu üsna korralikud seltsi- ja rahwamajad meie waldades ja küladeski, Tallinnas omawad üksikud linnaosad kallihinnalised rahwamajad (Kopli), Nõmme aga üle 20.000 elanikuga linnana peab oma rahwa-kokkutulemised korraldama turuplatsil wõi Mustalmäel.

K. R.

Eesti Karikas

Kas Sport või TJK esimeseks võitjaks?

Pildil Eesti Karikas, mille annetas tänavu igavesti rändama v.-s. Sport ja mille esimene võitja selgub pühapäeval Kadrioru staadionil peetavas finaalis. Karikafinaali on end teatavasti välja raiunud v.-s. Sport ja TJK, ning nüüd seistakse küsimuse ees, kas Eesti Karikas läheb esimeseks aastaks karikaannetaja enda kätte tagasi?

Eesti Karikaks annetas v.-s. Sport teatavasti Ed. Saarepera nimelise rändauhinna, mille ta võitis jäävalt 1927. a., olles võitnud karika viis korda. Karikas on 112 aastat vana ja on väärtuselt kalleimaid spordiauhindu Eestis, olles valmistatud hõbedast ja pealt tugevasti üle kullatud. Läbi ja läbi hõbedast karikas kaalub 3,6 kg ja tema kõrgus on 42 sm. Karika väärtust hinnati omal ajal 1500 kr., kuid iga aastaga on väärtus tõusnud ja tõuseb veelgi tema ajaloolisuse tõttu. Valmistatud on ta 1826. a. Londonis. Ed. Saarepera tõi tema omal ajal Venemaalt, kus ta olevat olnud auhinnaks suurtel hipodroomivõistlustel. Kuidas karikas Inglismaalt Venemaale sattus, selle kohta puuduvad lähemad andmed.

Inglismaal, jalgpallimängu emamaal, on karikafinaal suureks rahvuslikuks sündmuseks, mille puhul Inglise kuningas tervitab kättpidi mõlema meeskonna mängijaid. Laiadele pealtvaatajate massidele pole seejuures sugugi kunagi tähtis, kes kohtavad finaalis, sest tähtis on sündmus ise. Selliseks tahetakse kujundada ka meie karikasari.

Eesti esimesesse karikafinaali on pääsnud tänavuses karikasarjas seni võitmatuks jäänud V. S. Sport ja TJK, kellede kohtamine Kadrioru staadionil toimub pühapäeval kell 17.00. Meeskondade rivistused esimeses karikafinaalis on järgmised:

V. S. SPORT: E. Tipner
R. Lannesto A. Jakobson
E. Valdmees H. Saarne A. Ando
D. Stepanov E. Kleesmann
J. Siimenson L. Saar E. Brenner

Vahekohtunik V. Rõks

A. Velisto O. Kastan H. Sieger
R. Valdov E. Papp
E. Schmidt R. Sillak A. Kom
A. Neumann M. Niinvee

TJK: P. Sutt

*

Jalgpalli sõprusõvistlus a.-s. Volta ja a.-s. Siegeli käitiste meeskondade vahel lõppes reede õhtul Volta suure võiduga 10:0 (5:0).

Pühapäeval algusega kell 18.00 võistlevad TJK-i väljal a.-s. Vennad Toferite ja Salamanderi jalanõudekaupluse meeskonnad.

1. diviisi meistervõistlused jalgpallis

Reedel algasid Rakveres 1. diviisi jalgpallimeistervõistlused. Eelmängudel Narvas ja Rakveres tulid finaalringi Narvast 1. suurtükiväe grupp, Tapalt soomusrongide rüg. ja Rakverest 5. üksik pataljon. Reedel kohtasid Tapa soomusronglased ja 5. pat. meeskond. Mängu võitis 5. pat. meeskond 4:1, poolaeg 2:0.

Kreek esimene, Sule teine

Oslos eestlased 15.66 m ja 68.20 m

Oslos eile õhtul lõppenud rahvusvahelistel kergejõustikuvõistlustel Aleksander Kreek jatkas oma võitudeseeriat, tulles jällegi esikohale. Saksa olümpiavõitja Hans Woellke ei võistelnud sedapuhku kaasa ja rootslasest Berghist ning norralasest polnud Kreegile konkurentsi. Tehniliseks tulemuseks jäi tal 15.66 m, kuna teiseks tuli Bergh (Rootsi) tulemusega 15.17 m ja kolmandaks Thoresen (Norra) tulemusega 15.01 m.

Teise eestlasena võistles Oslos kaasa Gustav Sule odaviskes, milles oli favoriidiks muidugi soomlane Yrjö Nikkanen. Esikoha saigi Nikkanen, kelle tulemus oli 69.61 m. Gustav Sule tuli teiseks tulemusega 68.20 m. Parima norralasena tuli kolmandaks Monsen, kes viskas ainult 58.08 m.

Euroopa meister Osentarp (Hollandi) võitis 100 ja 200 m jooksud, ajad vastavalt 10,6 ja 21,2 sek. 100 meetris tuli teiseks Pennington (Inglise) 10,8 sek., kolmandaks Brandvold (Norra) 10,9 sek., alles neljandaks üllatuslikult Sjövall (Norra) 11,0 sek. 200 meetris tuli teiseks soomlane Tammisto 21,8 sek., kolmandaks Pennington 21,9 sek., neljandaks Baumgarten (Hollandi) 22,2 sek.

Prantslane Leveque võitis 800 m jooksu ajaga 1.52,6, teine Bouman (Hollandi) 1.53,1, kolmas Collyer (Inglise) 1.53,3. Rootslane Henry Jonsson võitis 3000 m jooksu ajaga 8.28,4, teine Emery (Inglise) 8.29,6, kolmas Messner (Prantsuse) 8.32,6. Kõrgushüppes pidi K. Kotkas (Soome) leppima üllatuslikult alles kolmanda kohaga kahe norralase järel. Kõrgushüppe võitis töölisspordiliidust üle tulnud Benjaminsen tulemusega 1.96 m, teine Norra meister Stai 1.93 m ja kolmas Kotkas sama tulemusega. Teivashüppe võitis daanlane Larsen tulemusega 3. 90 m. 110 m tõkkejooksu võitis norralane Albrechtsen ajaga 15,2 sek., kuna kolmikut hüppas norralane Haugland 14.63 m.

Pärnumaa noorte spordiliidu intensiivne tegevus.

Noorte Spordiliidu Pärnumaa ringkonna nõukogu koosolekul esines kõnega noortejuht G. Kalkun, käsitades spordiliikumist noorsoo kasvatuse seisukohast. Pärnumaa ringkonna noortenõunik A. Kilgas esitas tegevuse aruande ja tegevuskava eelolevaks hooajaks. Aruandest selgub, et Pärnumaa noorte tegevus on olnud eriti intensiivne. Pärnumaa ringkonna juhatusse valiti: esimees M. Ollino (Pärnu maavalitsus), abiesimees M. Marran, sekretär E. Laur, abisekretär E. Raag, laekur N. Raist ja ametita liikmed E. Sirk ja Mentsikov.

N.M.K.Ü.

TALLINNA NMKÜ

VÕIMLEMISKLASSID

Algus 20. sept. s. a.
Lõpp 12. mail 1939 a.

Lähemaid teateid saab NMKÜ büroost, Lai tn. 1. telef 437-
ja Roosikrantsi 11. telef. 476-67.

Siseriigist

Harjumaalt

Sügisene teedeparandamise tähtaeg. Harju maawalitsuse poolt määrati naturaalkohuslastele sügisefseks teedeparandamise tähtajaks teise klassi maanteedel ajawahemik 29. sept. — 15. oktoobrini. Seks tähtajaks peawad olema teed naturaalkohuslaste poolt korda jeatud ja teemeistrite poolt rewideeritud.

Kose alewik ei saa suwituskohaks. Hiljutine Rawila wallawalitsuse palwe, et walla piires asetsew Kose alewik tunnustataks suwituskohaks, jäeti maawalitsuse poolt rahuldamata põhjusel, et Kose alewik ei oma selliseid wäärtusi, mis laseks teda suwituskohaks tunnustada ja et suwitajaid leidub suwel igal pool maal.

Uus awalik algkool Pääsküla. Punaje Risti peawalitsus esines wastawate asutuste ees palwega, et Pääsküla wigaste laste kodu juures olew algkool wõetaks awalike algkoolide wõrku 6-kl. algkoolina. Uus awalik algkool, mis asetseb Nõmmel linna ja Harjumaa piiri läheduses Saue wallas, on mõeldud waid Pääsküla wigaste laste kodu koolicaliste kaswandite jaoks.

Rapla kuiwendati 192 ha maad. 15. sp. wõeti wastu Rapla wallas Raka weeühingu poolt teostatud kraawitööd. Weeühing on lahe aasta lestes walmis kaewanud kraawe 6025 j. m. pikkuses 10.386 kuutm. töömahuga. Töö tulemusena awanes wõimalus 192,5 ha suuruse maa-ala kuiwendamiseks, mis kuulub 27 majapidamisele. Kuiwendatud maa-alast on seni juba 120 ha üles haritud.

Elvast

Ema tiitrega, wend wennaga kohtus. Reedel Elwa isk.-kohtunik mõistis 10 ööpäewaks aresti elwalase Johanna Waariku, keda süüdistas Pangodis ema elatisraha mittemaksmises. 1-nädalase karistati Arul elutsewat Elmar Jensoni, kes omakorda laimu lewitamises süüdistas wend

Waimuhaige põgenes Tartust Elwa. Elwa wõimud tabasid mitmepäewase otsimise järele meelse naisisiku, kes oli Tartu waimuhaigete paigast ära põgenenud. Naine liikus Elwas paljajalu, helistades wahetewahel kaafasolewa kella. Ta toimetati Tartu tagasi.

Tartumaalt

Suri liiklusõnnetusel saadud wigastusje. mees Oswald Lehtjõe, kes sõitis mootorrattal j pät wastu Rannu mõisa kiwiaeda, juri saad gastuste tagajärjel. Surma tõi raske peaw

Kuressaarest

Rajatt uus tänaw. Kuressaares awati neli liiklemiseks uus tänaw, mis linnawalitsuse po juti rajati. Uus tänaw ristiti Karja tänawaks

Saaremaalt

Purustatud luudega mees hobusewankri all saaresf 3,5 km eemal Orissaare maanteel Loona walla Meedla küla 60-a. taluniku Ut Mungi hobune Tallinna sõiduautost nr. 1- hakkas lõhkuma. Mungi, kes püüdis loo kõrwalt kinni hoida, paiskas hobune oma jalga Looma jooksma hakates läks wanker üle purustades tal parema roidelüu. M. toimetat misele Kuressaare haiglasse.

Kiirustage külviga!

Paljudes kohtades on sügisesed külvitööd alles lõpule viimata, kuna läinud aastatel varased külvid talve all kannatasid, siis püüavad tänavu aasta paljud külvidega viivitada. Külve ei tohi aga liiga hiljaks jätta, kuna üldiselt varased külvid annavad kõrgemaid saake. Rukki külviaeg on juba jõudnud lõpule. Ka nisu külviga tulcks kiirustada, et külvi lõpetada lähematel päevadel. Enne külvi tuleb seeme puhtida Germisaniga niisutusviisi järele või Ceresaniga kuivalt. Hiliste külvide juures on tähtis puhtimisvahendite ergutav mõju orase kasvule.

Surm tuli maanteel

Reede päeval umbes kella ½12 ajal leidsid Rakvere-Ranna-Pungerja teel liikuvad inimesed teelt lamamast tundmatu mehe, kes oli juba surnud. Veidi maad eemalt leiti ka mehe hobune, kelle vankril oli koorem peal. Selgus, et surnu oli Mõdriku kaupmees Julius Silla, 57 a. v. Mehe laip toimetati Rakvere lahkamiskambrisse.

Pull vigastas perenaist

Paasvere valla Laekvere-Arukülas sai kurja pulli läbi kannatada kohalik taluperenaine Marie Pukk. Pukkide naabri Julius Poolmanni pull oli tulnud Pukkide karjamaale võõra karja hulka ning perenaine seda nähes läks võõrast looma karjamaalt ära ajama. Sellest ärritus nagunii tige pull ja tungis naisele kallale, paisates ta sarvedega maha, joostes siis veel ise maaslamajale jaluli otsa. Perenaisel oli kaasas suur koer, kes tungis omakorda pullile kallale ja peletas vihase looma perenaise kallalt ära. Arsti juures selgus, et peale muude kergemate haavade on naisel raske vaagnaluude vigastus.

Täna algavad SELL-i mängud

Võistlejad jõudsid eile õhtuks Tartu

Täna kell 16 algab Tartus SELL'i (Soome, Eesti, Läti, Leedu) üliõpilasolümpiaad, mille patrooniks on vabariigi president K. Päts. Olümpiaadi avab ülikooli rektor prof. H. Kaho. Reede õhtul saabusid Tartu kõik võistlejad, kusjuures leedulaste 14-liikmeline meeskond jõudis Tartu juba hommikupoolel. Võistlejaid ja kohtunikke tuleb Soomest 25, Lätist 45 ja Leedust 22.

Võistlustel kaitseb endise Soome presidendi Svinhufvudi poolt välja pandud auhinda Eesti meeskond. Kuna Eesti meeskonnas puudub mitu suursportlast, nagu Sule, Kreek j. t., siis osutub rändauhinna kaitsmine küsitavaks.

Laupäeval on võistluskavas 100 m eeljooks, kuul, 800 m jooks, kaugushüpe, 110 m tõkkejooks, teivashüpe, 400 m jooks, odaheide, 3000 m jooks ja 4×100 m teatejooks.

Pühapäeval on kavas 110 m tõkke-lõppjooks, 100 m lõppjooks, kõrgushüpe, 1500 m jooks, 200 m jooks, kolmikhüpe, teatejooks 400+300+200+100 ning viievõistlus.

Ilmajaam päästis purtselas kalavõrgud

Viru rannal möllanud paaripäevane torm e kaluritele nimetamisväärset kahju, sest tuul maa poolt ja kuna torm algas pikkamisi, s kalurid ka kallihinnalisemad püünised veest välja. Kõige äkilisem oli tormi algus Purt nas, kuid siin olid kalurid aegsasti hoiatatud nud võrke merre ning tõid meresolevad pi veest koguni välja. Nimelt teatas Tartu jaam lõuna paiku telefoni teel eesolevast Purtse piirivalve kordoni, kust kordoniül randa kaluritele sõnumi edasi.

Nii on ilmajaam varemgi randlasi hoiatanu kalurid, kelledel paljudel on oma vastuvõtja mas, soovivad, et ilmateateid hakataks and päeval, kui kalapüünised on veel vette viima tused teated ei suuda enam midagi päästa, s on kõik püünised juba merel.

Varastati 381 kg elusangerja

Ööl vastu reedet pandi toime suurem Vihula valla Vergi küla all rannas. Kui läksid hommikul oma angerjasumpe kontrollim gus, et Jakov Smolkini sump koos 369 kg an tega, ja Eduard Einmaa sump 12 kg ange olid kadunud.

Hakati sumpe otsima ning Einmaa sum tühjana samast lähedalt, kuna Smolkini tühjak sump leiti mitu km eemalt Pihlasepa küla a keselt saarelt, mis asetseb 2 km rannast

Smolkini, kes on pärit Mustvee läheda kita külast ja on elukutseline kalade ülesostja, on 590 kr., Einmaa kahju 20 kr., kokku kahju 610 kr. Kes vargusega hakkama sai, pole sel

Kaladevargus rannas on haruldane ning rahva juures väga valjult hukkamõistetav sest randades on kalapüünised ja kalad alati ööd ja päevad läbi väljas.

Poisikesed süütasid mets

Rakwere walla Paatna külas tekkis neljap metsatulekahju. Nimelt jüttis põlema talupidaj Korgi noor segamets, mis põles ära wähemal n sest külaelanikud jõudsid kiiresti kohale. Tuli jai poisikeste käest, kes tegid metsa tule.

Eystoni 575-km tunnikiirus aut

Bonneville (USA), 17. 9. (ETA) (K Inglise kapten Eyston on püstitanud uue maailmarekordi autodele tagajärjega 575,217 Seega ta on parandanud eile tema kaasm John Cobbi poolt äsja püstitatud maailmare

Pühapäeval Türi uue piimatalituse avamine

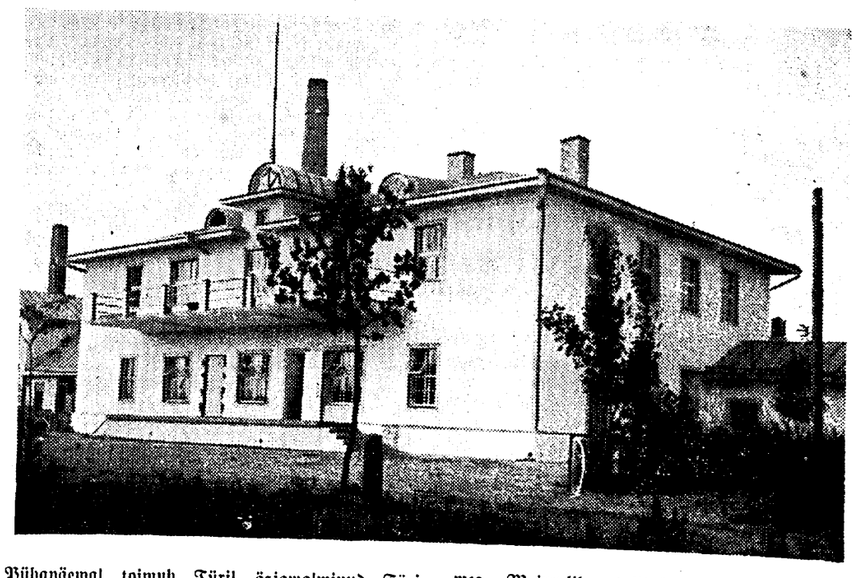

Pühapäeval toimub Türil äsjawalminud Türi piimaühingu uue ja moodsa piimatalituse awamine ja õnnistamine, millest loodetawasti osa wõtawad ka peaministri asetäitja põllutööminister A. Tupits j. t. kõrgemad külalised eesotsas põllutööministeeriumi põllumajandusosakonna direktori Liidakuga.

Pidulik awatalitus toimub uue tööstushoone ruumes. Waimuliku talituse peab Türi kog. õ P. Nõmmik, kuna uue tööstuse ehituseest annab waate „Wõiekspordi" direktor, Türi piimaühing hatusliige A. Reinart. Aktusele järgneb ühine wiibimine pidulauas kutsutud külalistele ja ü liikmetele Türi tuletõrjeühingu ruumes.

Pildil Türi moodne piimatalitus.

Sallas oli loomaohvritega tulekahju

Reedel süttis põlema Virumaal Salla valla Käru asunduse Linda Vilki karjalaut, mis koos ühise katuse all olevate teiste kõrvalhoonetega, põles maani maha. Hoonesse põlesid 3 siga ja 3 lammast ning hulk talu vilja ja vallasvara, millest suurem osa oli kindlustamata. Hoone oli kindlustatud Eeks-Majas 1000 kr. eest, sissepõlenud 6759 kg põlluheina 300 kr. eest, kuna kõik muu varandus oli kindlustamata. Kogu kahju tõuseb üle 2500 kr.

Tuli algas päeval kella 10 ajal, ning kiiresti seisis kogu hoone leekides. Peale karjalauda kuulusid ühise ölgkatuse alla veel ait, sealaut, hobusetall ja 2 põhukuuri. Kiiresti jõudsid kohale tuletõrjujad Sallast ja Kärust ning 42 tuletõrjujat tegid pingutusi tule kustutamiseks, kuid tagajärjetult.

Mahapõlenud hoonesse jäid peale ülalnimetatud hçinte ja loomade niidumasin, 2 veorakendust, rukkiteri, 1000 kg peksmata nisu, 3 kuhja põhku, mis alles mõni päev varem olid valmistatud rehepeksupäevadel ja hulga vanemat majakraami. Põlevast hoonest ei saadud peagu mitte midagi välja tuua, nii kiire oli tule levimine. Peale kindlustatud heina, sissepõlenud vallasvara ja loomade väärtuse hindab omanik 850 kroonini

Tule tekkimise põhjus on salapärane. Mõnikümmend minutit enne tule algust oli perenaisel oma mehe Osavaldiga tüli ning mees ähvardas ägeduses hoonetele tule otsa pista. Peale seda oli mees kadunud ning tulekahju ajal liikus ta ringi täiesti joobnud olekus. Osvald Vilk on Linda Vilki teine mees ning naine päris kogu kinnisvara koos vallasvaraga oma esimeselt mehelt, kes on surnud, kuna ta teisele, s. o. praegusele mehele ei kuulu varandusest midagi. Tule tekkimise põhjust sõitsid koha peale selgitama Rakverest kriminaalpolitsei ametnikud. Naine siiüdistab meest süütamises.

Viljandi linn teeb 75.000 kr. laenu

Viljandi linnavalitsus on koostanud linna 1938.-39. majandusaasta lisaeelarve nr. 1, mille kulud-tulud tõusevad 112.550 kroonile. Lisaeelarve tuleb vastuvõtmisele linnavolikogu koosolekul, mis peetakse eeloleval kolmapäeval, 21. septembril.

Lisaeelarve on paisunud suureks peamiselt linna uue ärihoone ehituse tõttu. Ärihoone, mis läheb maksma ümmarguselt 200.0000 kr., on praegu alles pooleli ehitatud, ning ehitustöö lõpuleviimiseks on eelarvesse võetud 45.000 kr. Kuna hoone tahetakse sisustada kõigiti ajakohaselt, siis nõuab see ka suuri summasid. Linnavalitsus näeb lisaeelarves maja sisustamiseks ette 25.000 kr.

Üheks suuremaks kulutuseks on veel linnale omnibuste ja nendele garaažide muretsemine. Ka tahab linn ära osta Vaksali ja Prantsuse tänavate nurgal asetsevad Tõllasepa aidad, mis asetsevad linna krundil. Nende ostmiseks nõutakse krediiti 12.500 kr. Viiratsi mõlsas asetseva linna lastekodu valmisehitamiseks on võetud eelarvesse 5500 kr.

Kõigi nende kulutuste katmiseks on linn sunnitud tegema uut laenu ja nimelt 75.000 krooni ulatuses. Samuti tuleb lisaeelarve tasakaalustamiseks kasutada tagavarasummasid 35.650 kr. suuruses.

„Sortsi soolte pundar"

annetati Rakwere muuseumile

Rakwere muuseum on täienenud jälle uute esemetega. H. Inno Rakverest annetas muuseumile haruldaselt jõleda kivi, mida nähtavasti muinasajal kasutati anumale pesemiseks või küürimiseks. Wanu rahasid on muuseumi toodud mitu, üks 1788. a. ja teine 1734. a. Rikkaliku annetuse tegi Ed. Koppel, kes tõi muuseumi täistopitud laululuige, ühe 1846. a. pärit oleva, waskse napiwõtmise-nõu, wana margapuu, pesukuriku, mis on pärit 1799. a., ja haruldusena n.-n. sortsi soolte puntra, mis on aegade jooksul mõa jees kiwistunüd kägarakujuline ese.

Sortsi soolte puntra kohta on Ranna-Wirust kirja pandud juba 60 a. tagasi muistend, mille järele Kõwamees tulnud juba wanal ajal ranna poolt ja teda rünnanud sortsidekari. Üks torkas teda noaga, aga Kõwamehe nahk oli nii paks, et nuga ulatus waid poolest nahast läbi. Kõwamees wõttis selle-järele sortsi pihku, pigistas ta puruks ja paiskas eemale Sirtsu sohu. Siis kiwistusid sortsi sooled ja need niiüd todigi Rakwere muuseumi.

Tallinna fondibörs

17. septembril 1938. a.

Diskont			Ostjad	Müüjad
2	London	1 £	18.11	18.35
1	New York	1 $	3.76	3.83
4	Berliin	100 rmk.	150.50	152.70
4	Helsingi	100 smk.	7.98	8.10
2,5	Stokholm	100 rkr.	93.40	94.60
4	Kopenhaagen	100 dkr.	80.85	82.05
4	Oslo	100 nkr.	90.95	92.15
6	Riia	100 latti	71.40	72.50
6	Kaunas	100 litti	62.10	63.60
2	Amsterdam	100 guldnat	202.45	205.95
2½	Pariis	100 pfr.	10.11	10.31
1,5	Zürich	100 šfr.	84.90	86.30
4	Brüssel	100 belgat	63.60	64.60
4,5	Milaano	100 liiri	19.79	20.14
4,5	Varssavi	100 slotti	70.30	72.00
4	Danzig	100 guldnat	70.30	72.00
3	Praha	100 tškr.	12.96	13.18

Berliin kliiring keskm. kurss 146.63
Milaano kliiring keskm. kurss 19.65

Jahur

Seni tõusime ben
gaasi- ja puusöegaasi-m
see mootorite nimetelu
durid on konstrueerinu
teks tarvitakse otsekohe
Juba 1916. a. alates
Dieseli kaastööline Rud
sinatevabrikus Görlitzis
tori põletisteks. Ta o
tistega mootoreid ümb
saavutanud silmapaistva
parema õlipõletisega läh
ritud elektri KW-tund
aga mootorit küttes air
on 280—300 g ühe hobus
läheb tolmumootor diis
limaks.
Õlivaesed riigid, nag
Jaapan on huvitatud
selles võib peale kivisü
igasuguse muu aine tol
jahu jne. tolmu. Tol
mootori põhimõttel.

Vastutav toime
Väljaandja Tallinna

Müüakse

Soodsa hinnaga müüa
diivan ja kušetid
6 wanamoodi pehmet tooli ja diivanilaud. Töö korralik. Näha Liivalaia 38, ka pühapäeval kl. 11—3 p. l.

Ehituskrundid
Nõmmel, Walli ja Torni tänavalt müüa. Lähemalt kl. 6—7 S. Karja 9—3, telef. 446-80.

Juhuslikult odavasti müüa korras
sõiduauto
või mootorratta wastu wahetada. Liivalaia 84—9.

Nurgakrunt
sadama rajoonis müüa. Hind 18.000 kr. Lähemalt S. Karja 9—3, tel. 446-80

Maja
müüa Nõmmel, Kiwimäe peatusel. Pärnu mnt. 198. Teateid saab igal ajal.

Ilus korras
kivimaja
müüa Kunderi tän. 20. Wäljamaks Kr. 32.000. Teat. Rauna tän. 45—4, telef. 308-99, kl. 6—8.

Riigi 7. klassiloterii
I klassi pileteid
weel müügil K. L. Tall. Malewa staabis, Kaarli t. 10.

Tähelepanu, keskkiittega majade omanikud!
Kände müüa
(lehtpuu ja okaspuu) suuremal arvul. Soow. kirj. ühes hinnaga slt. „15/815".

Müüa parimaid söögitoa
mööbleid
ja kirjutuslaudu pähklipuust poleeritud esikülgedega. Näha wõib ka pühapäeval Harju 26, Nõmme.

Ilus moodne
puumaja
müüa 8 korteri ja 2 äriruumiga, hind 33.000 kr. wäljamaks kokkuleppel. Oskari 68—6.

Müüa
tulutoow maja Nõmme jüdames. Teat. saab Nõmmel, Apteegi 13—2 või kirj. slt. „40/200".

Wiimsed
lapsevankrid
tööstuse ülekolimise puhul materjali hinnaga müüa. Näha ainult weel täna ja pühap. Roosikrantsi 8.

Ruumipuudusel odavasti müüa
tahvelklaver
Tulika tän. 34—3.

Talvemantel
ja sügismantel keskmist kasvu härrale hinnawäärselt müüa. Kaupmehe tän. 11-a—16.

Kasutoov
leiutisepatent üle anda äraretsimise pärast. Kirjad slt. „B. 3466".

„Päevalehe"
ja „Laste Rõõmu" üksiknumbreid müüb
Tartus
ajakirjanduse kesklad „PRESSA" Rüütli tän. 11.
Samas võetakse vastu ka „Päevalehe" kuulutusi ja tellimisi.

Müüa maja
südalinnas. Majas 12 korterit ja selle juures suur wiljapuuaed. Hind Kr. 7500.— millest osa wõib ka wõlgu jääda. Paide, Suur Ala tän. 13—1.

Kirjutuslaud
müüa (tamm pähkliga) Narwa mnt. 30, tööstuses, näha ka pühapäeval.

Müüa täiesti terwe 4-a.
hobune.
Näha saab S. Lasnamäe 38—1, telefon 319-52.

Oma tööstusest soovitan noodsaid
laste-vankreid
Kentmani 22—7.

Puutreipink
müüa, jalaga tallaiaw. Ole tän. 15—3.

Krunt
müüa Nõmme, Pääskülа jaama ligidal ja Tallinnas krunt puuehitusrajoonis. Kaub. Magdaleena 16—4, pühap. kl. 9—1, ärip. kella 8—9 ja 5—7.

Ärajõidu tõttu müüa Nõmmel kahekordne korras kahe korteriga
puumaja
ilusa aiaga. Elekter ja weewärk sees. Teat. saab Wabaduse pst. 129 (Hiiu bussi-peatus).

Nõmme-Pääskülas, Lemniku tänawal
kinnisvara
müüa soodsa hinnaga. Ostuhinnast osa hüpoteekwõlgades Teateid saab: Tallinn, Tatari 3—1, A. Järwand.

Krunt,
185 ruutsülda, hind Kr. 43.000, müüa ühes puumajaga Wabaduse pl. lähedal, 5—6-kordse maja ehitamiseks. Agentidel mitte tülitada. Teat. slt. „9/809".

Krunt müüa
linna serval, 1000 r.-j., hind kokkuleppel. Teateid saab Paldiski m. 42-b, krt. 2

Pianiino
on müüa wähe pruugitud, täiesti korras. Soow. kirjal. slt. „1/801".

Piirituse destilleerim. aparaat
¼ hinnaga müüa Rakweres, Rakwere piirituspuhastuse tehases, näha igal ajal.

Müüa naisterahwa
nahkkindaid
alates 1 kr. 50 j. paar. Harju 7—1, 2. korral.

Müüa
rätsepamajin ja tisleritööriistad. Jaltpargi 24—10.

Müüa odavasti
Singer-Naumann-Wene käsi-jalg-kabinett-masin ja masinajalg. Tulla pühap. e. l. Rauna 19—5.

Odavasti müüa heas korras rätsepa
õmblusmasin
Suur Laagri 5—7.

Müüa odavasti
saraban
Laulupeo 1—10, telefon 308-15.

Raadio,
moodne, juhuslikult odavasti müüa. Härjapea tän. 6—13.

Müüa 1936. a. 4,5-tonnine
veoauto.
Järelmaks wõimalik. Luha 4—8.

Moodsaid
lapsevankreid
odavasti müüa Lutri t. 40—4 hoovimajas.

Juuksetööstus
müüa, heas rajoonis. Soow. kirj. slt. „23/103".

Sordiõunu:
martsipanõunad, suislepad, päärid, walge klaar; pirnid, ploomid.

Pärnu m. 4,
endine Walli 4, uue turu wastas. 10 sendist alates kuni kroonini.

Müüa
tuhwlitallaäärte sõikamise masin. Pärnu mnt. 56, töökojas. Telef. 476-08.

Ilus korras nurgakrundil aj. 3-kordne
maja
10.000 kr. hüpoteegivõlaga ja 12% sissetulek. elukoha muutuse tõttu müüa. Maks kokkuleppel. Omanik Dunkri tän. 4 krt. 1.

Kaks wähemat
maja
1540 r.-m., nurgakrundil, kiiresti müüa. Läbi rääkida omanikuga Dunkri tän. 4, krt. 1.

Müüa odavasti
mootorratas
Pärnu mnt. 77—8.

Maja müüa
ehituskrundiga jaama ligidal Rahumäe, Pikk t. 39.

Maja müüa
uus, ühe-perekonna-elamu. Kiwimäe jaamast 10 minuti tee Kalewi tän. 6.

Nõmmel, Rahumäe rajoonis, müüa soe
üksikmaja
päriskrundil. Wesi ja elekter. Pikaajaline wõlg. Luige tän. 3. Tulla omnib. Näituse peat. Näituse ja Wõidu tän. kaudu.

Müüa pruugitud
lapsevanker
Liivalaia tän. 39—3.

2 head maja,
1 kiwist ja teine puust müüa Walgas waksali wastas. Majadel pikaajaline hüpoteekwõlg, mille wõib ostja ise wõtta. Kiwimajas asub hotell, mille wõib soovi korral ka üürile saada. Küüida Walgas, Waksali puiestee nr. 15.

Müüa
„Philips" 4+1-l. raadioaparaat ja lapsevanker. Lõuna 22—2.

Müüa
wähe pruugitud „Singer" kabinettmasin odawa hinnaga, näha ainult pühapäeval kella 10—2 Kaunehe 8—6, hoovimajas.

Müüa
hea korras liikuwa wihiga kaal, raskust kuni 300 kg. Teat. saab Paldiski mnt. 25, puuhoow, wõi Oskari 3—5.

Aurukatel
müüa, süsteem Babkok & Wilkox, üldine küttepind 44,7 ruutmeetrit. Teateid saab tel. 430-77.

Wäga odavasti müüa heas sõidukorras „Pontiac"-
tõldauto,
1928. a. mudel, ühes taksomeetriga wõi ilma. Graniidi 24—5.

Müüa head noored alles lüpsma tulnud ja tulijad
lüpsilehmad
Pärnu mnt. 144—3, Tallinn.

Juhuslikult wäga odavasti müüa jalaga
õmblusmasin
„Singer". Heeringa 22—15, hoovimajas.

Müüa wähepruugitud
pealsetogemismasin
„Singer" Toompeal, Rohtu t. 12—4.

Käsikäru ja käruplate
müüa Reimani 28—1, wanas majas.

Suures valikus
müüa odawate hindadega igasuguseid kleidi-, pesu- ja muid riideid-reste, walmiskleite, pluuse ja pudukaupu. Samas wõetakse ka wastu kleidiõmblustööd. Riidekauplus, Tartu mnt. 34.

Odavasti müüa uus
türgidiivan
W. Ancerika tän. 9—15. Sisseküik tänawalt.

Odavasti müüa
saapatikumasinad
(omaniku furma pärast) ja konfetimasin. Endla 23—1.

Krunt
müüa puuehitusrajoonis, wõib ka kiwimaja ehitada. Küsida Alberti tän. 9—12.

Müüa täiesti sõidukorras
veoauto
Maksutingimised head, Hollandi 50, autotöökojas kohe pärast lehe ilmumist.

Müüa
diivanid, tugitoolid, puhwetid ja riidekapid. Härjapea tän. 9 (töötoas). Näha ka pühapäeval.

Juhuslikult odavasti müüa Chevrolet
veoauto
1935. a. mud., täiesti korras, sõitnud 39.000 km, wõib ka wahetada sõidnauto wastu. Teat. tel. 515-06.

Loodusliikult ilusas kohas pärijatele kuuluv
talukoht
müüa suurusega 26 hek. ühes tüki Wirumaal Rägavere w. Põlula af. „Sinimäe", (end. Wõlumäe) nr. 33, lähemaid teat. kohapeal, wõi Nõmmel, Pärnu mnt. 7—6 pärast kella 5.

Müüa hästi hoitud
lapsevanker
Tsemendi 9—12.

Müüa
juhuslikult odavasti hästihoitud ja wähesõitnud omaniku woolujooneline
tõldauto
9 h.-j. 5-istmeline 4 uksega. Näha saab kella 9—18 iga päew Shelli benjiinijaamas, Narwa mnt. 3.

Ostetakse

Ostan kulda ja hõbedat
kõrge hinnaga. Harju t. 35, „Kuld Lõwi" wastas.
N. Jefimov.

Soovin osta woolujooneline
tõldauto
5—6-istmeline. Teat hind, firma ja sõidetud km arw Mustla linn, G. Ralja, tel. Mustla 13.

Soovin osta täiesti korras ja puhta pika
ratsaväesineli
(180 sm kasvule). Teatada kirj. slt. „22/9862".

Soovin osta pruugitud
õmblusmasina
Teatada ühes hinnaga slt. „8/288".

Puhtaid kaltse
ostab
Tall. Eesti Kirj.-Ühisuse ladu Pikk tän 2

Soovin osta wäikese
vanema maja
Järwelt kuni Pääskülani, wäljamaks 2000—2500 kr. Teat. kirj. kuni 1. okt. slt. „20/500".

Ostan pruugitud
klaveri
(tiibklaver), fotoaparaate ja fotokarbeid. Teat. kirjal. slt. „35/315".

Soovin kohe osta wõimal. äärajooni wähema
maja
wäljamaksuga 20.000 kr., ülej. wõlg. Soovitaw pärijate maja. Kirjad slt. „18/9858".

Ostan
kohemaksetawa raha eest korraliku pruugitud tõldauto ja ühe pruugitud tõldkere 1929. a. „Ford"-masinale, 12½ jõudu. Teat. firma, jõu suurus, mis aasta mudel, sõidetud kilomeetrite arw ja hind slt. „3/9763".

Soovin osta uue korras 40.000—50.000 krooni wäärtuses
maja
wäljamaks kokkuleppel. Teatada slt. „35/9755".

Osta soovin hea ja korras
malm-ahju.
Teat. slt. „17/497".

Ostan wäikese
tõldauto,
soov. D. K. W. Pakkum. ühes hinnaga saata slt. „17/9737".

Ostja Võrumaalt
ostab wana mööblit, riideid, pesu, saapaid, pilte, pildiraame, raamatuid, õilampe, roidunõusid, ka wasktasju, muusikariistu, õmblusmasinaid ja kõike, mis kellelgi müüa on, ka igasugu tühja kolu. Tuleb kohale ostma. Kirj. jätta slt. „23/9783".

Krundi
soovin osta Nõmmele, wõib olla wäikesma majaga, Rahumäelt (ka Männiku tee) kuni Pääskülani. Teatada asukoht, suurus ja hind Rannamõisa, tel. 31 wõi slt. „4/9964".

Maju, talusid, krunte
soovit. kohe osta. Kontor „Waheiduš", Harju 17, kella 10—12 wõi 2—½4.

Maja Tallinnas
soovin osta, ainult omanikult. Wäljamaks kuni 60.000 krooni. Kirjalikud pakkumised ühes maja asukoha teatamisega saata slt. „26/9946".

Soovin osta uuema
maja
30.000—40.000 kr. väärtuses. Teatada Rohu tän. 23—2.

Soovin osta jüdalinnas käidawas kohas
maja
äriruumidega. Pakkum. ühes hinnaga slt. „36/476".

Kuld- hõbe-, antiikasju, vanu rahasid jumala kujusid (ikona) õlimaale, portselan ja pronksasju ostab kõrge hinnaga
Ed. Muuga,
Vana Posti 1.

Briljante, kuld-, hõbe-, antiikasju
ostab kõrge hinnaga
L. Krasnokutsky ja poeg
Kuninga tän 6. telef 431-59

Soovitakse osta korras
maja
Nõmmel wõi Tallinnas, hinnaga kuni 25.000 kr., wäljamaks 14.000 kr. Kirjad slt. „3/643".

Ostan
kontori- ja korterimööblit, kirjutuslaudu, kappe, toole, linoleumi, woodeid, kroonliistreid, marmorit, õmblusmasinaid, jalgrattaid, waipu, riideid, raamatuid jne. Teat. slt. „14/9134".

Ostan
kõrge hinnaga briljante, kulda, kõiksugu hõbe- ja antiikasju, kuldkelli ja vanu rahasid
Fa „Kuldala"
Vanaturg 6—4, 2. korral, „Esto-Muusikaga" ühes majas.

Soovitakse osta
maju, krunte,
talusid, weskeid, ärisid jne. Teat. Harju tän. 22, kontor „Ermo", telef. 428-48.

Soovin osta
maatükl,
pool talu, mõnelt suuremalt talult, suurusega 20—40 ha. Wõib ka uudismaad olla. Soovitaw raudtee- wõi omnibuseliini ligidus. Pakkum. täielise aadressi ja wastawate andmetega kirj. slt. „26/7426".

Soovitakse osta inimjõul töötav
treipink
puutööde jaoks. Teatada ühes hinnaga kuni 19. skp. slt. „A. 8892".

Soovitakse osta pruugitud
hea tiibklaver
Nõutaw parem firma. Teated ühes hinna ja wabriku nimega slt. „A. 8999".

Soovin osta pruugitud
mikroskoobi
tahe objektiiwiga. Teat. slt. „14/174".

Soovin osta
ehituskrundi
Kiwimäe ja Hiiu rajoonis. Soovitaw wäikese majaga. Teat. asukoht, suurus, hind ja maksuring. Telliskiwi tän. 46—13.

Soovin osta
talu
wäljamaksuga 2 kuni 4 tuhat kr. Soovit. linna wõi raudtee ligidal. Pakt. slt. „35/35".

Soovin osta 3—10-ha
talukoha
Tallinna wõi Tartu ümbrusse, kaugus mitte üle 10 km linnast. Teat. slt. „16/9976".

Soovin osta
naftamootori
15—20-hobusejõul. Teatada hind Arawete, Aniste weski.

Soovin osta
maja
pikaajalise wõlaga, otse omanikult. Wäljamaks 25.000—30.000 kr. Kirj. slt. „40/10.000".

Ostan maja
Tallinna wõi Nõmmele, hind 15.000 kr., wäljamaks 8000 kr. Teatada slt. „32/9992".

Ostan hea pruugit. 3-laine al.
raadio
Teat. slt. „17/17".

Veoauto
soovin osta. Teat. kirj. slt. „5/5".

Ostan
kõrgeima hinnaga pruugitud riideid, pesu, pandipileteid, mööbleid, pööningukolu. Tulen kõju järele. Kopli t. 12—21.

Soovin osta wäheldase
maja
wäljamaks Kr. 3000. Teat. slt. „33/73".

Ostan
kõiki kontori- ja korterimööbleid, woodeid, jalgrattaid, õmblusmasinaid, linoleumi, waipu, kroonliistreid, pühakujusid ja kõike ettetulewat. Teat. slt. „5/9885" wõi tel. 428-67.

Raamatuid ja postmarke
ostab
Antikv. „Libra",
Kullasepa 14.

Soovin osta keskmises suuruses
talukoha
hoonetega wõi ilma. Teatada ühes hinnaga slt. „26/706".

Kellel on müüa tarvitatud
korvmööbel,
teat. slt. „2/82".

Ostan wäikese
maja
wõi popsikoha Tallinn-Wiljandi raudtee ääre. Kirjal. slt. „38/713".

Krunt
soovitakse osta Nõmmel, wõi maja, wäljamaksuga Kr. 14.000, kas Nõmmel wõi Tallinnas. Teat. pal. kirjal. slt. „20/100".

Soovin osta
maja
Kr. 15.000 sissemaksuga. Teat. kirj. „32/712".

Ostetakse
elusaid rotte.
Pakkumised pal. saata slt. „26/746".

Mootorratta
soovin osta 250—350 ccm, Teatada firma, hind ja seisukord kuni 20. sept. slt. „A. 9006".

Mitmesugust

Naisterahwas
tutvuks
korarliku mehega aastas 35—50. Kirj. slt. „4/9844"

Kaks noormeest soowiwad
tutvust
majandusliikult kindlustatud prl., kellel ühised tulewikumõtted. Kirjad „Riigiteenija 26", „Riigiteenija 28", slt. „16/16".

Palun südamest heldeid
rahamehi
laenata sümp. üksikule pr. 30—40 kr. Tagasimaks % kokkuleppel. Waba p. kella 4. Kirj. slt. „34/9994".

Lühemat kasvu tütarlaps, kes tõsiselt tahab olla
kaaslaseks
samaealisele l. du omawale, kindlapalgalisele 30-a. mehele. Kirj. slt. „23/23".

Leiutuste patendi
esitamisi ühes joonestusie jne. walmistamisega toimetatakse odavasti, ausalt ja asjatundlikult. Riiütli tän. 12—1, telef. 456-65.

36-a. sümpaatne mees
tutvuks
pr. ja prl. Saladus garanteeritud. Kirj. slt. „30/670".

Tutvust
soowib jõukas 28-aastane maanoormees kindla abielu mõttes jõukama preiliga wõi wabade prouadega 20—35 a. Wõib olla ka maalt, kellel on äri wõi mingi kindel ettewõte. Wõin tublisti kaasa aidata. Foto soovitaw. Kirjad slt. „39/39".

Iseseisew neiu, waba tänapäewapahedest,
tutvuks
32—42-a. haritud mehega. Kirj. slt. „16/696".

Tallinna Eesti Kirjastus-Ü
trükikod
LITOGRAAFIA TSINKOGR
KÜITEKODA / OFFSET-
valmistab kiiremalt ja maits
igasuguseid aktsitents-, raama
offset- ja rotatsioonitrükitõid.
mitmesuguseid raamatuk
Tallinn, Pikk t. 2, oma telef.-ke
äripäevil kl 9—15 428-83, pärast
Tallinna Eesti Kirjas

Abielluda
soovib sümpaatne haritud neiu wastaspoolega, kes on täiesti majand. kindlustatud. Kirj. slt. „32/152".

Wanemad jõukad härrad, kes teist
tutvuks
sümpaatsete elust puutunud prouadega? „Erika 30", „Karin 25". Kirjad slt. „19/9699".

Kus lõunatame täna?
Kindlasti mugavaimates, pealinna koduseimates söögiruumides, juhitud uue omaniku ning ühtlasi parima vene-prantsuse kööki tundja poolt.
Harju 21
Tel. 414-54.

Kaks preilit
tutvuksid
härradega jalutuskaaslaste leidmiseks. Kirj. slt. „15/695".

Härrad! Ärge visake
ära oma vanu kübaraid!
Vormin, värvin ja pressin teie kübarad nii kui uueks. 1 kroonist alates.
L. Arro
Pikk 46—1.

Otsin kindla tulewikuga ettewõtte awamiseks mõnesaja krooniga
mõtteosalist
n. p. daamide seast. Kirj. slt. „2/762".

Leiduriks
kes soovib saada? Monopoolne töötõimalus. Kirjad slt. „B 3467".

Hästi minew
puuhoov
ära anda omaniku haiguse tõttu, 20 aastat töötanud. Soow. kirj. slt. „32/192".

Daamid ja härrad!
Soodsasti ostate endale kübaraid moeärist „Auguste", Müürivahe t. 1 (Harju tän. nurgal). Sealsamas puhastame ja wormime wanu kübaraid.

Tutvust
soovib karske korralik tööliseringkonnast meesterahwas tõsiselt ellu suhtuwate preilide wõi prouadega. Kirj. slt. „18/778".

Saksofonil, tromp., jazzimand., banjol wajatakse
nais- ja meesõpilasi. Mitteosjakaile odav õppimise; pillisaamise ja hilj jem hea teenistuse wõimalus. Tulla kella 1—6 Sakala 53—8. (Samas saab klaverimängija orkestri praktikat.)

Wälismaalt sõitnud mees (mitte alkoholik ja suitsetaja), energiline, heasüdamlik soovib
abielluda
lihtsameelse neiu wõi lesega naalt wõi linnast. Soov., kellel on kapitaal 2000—3000 kr. ühise kodu loomiseks. Kirjad slt. „26/106".

Lihtne poisimees 32-a. wäikese kapitaliga ja kindla teenistusega
tutvuks
wastatwa iseseisva neiuga abielu mõttes, ühise kaunis kodu loomiseks. Kirjad õige nime ja eneseiseloomustusega slt „9/89".

27-a. mees soovib
tutvust
Kirj. slt. „17/777".

30-a. brünett härra, le omab kesmiselt: kasvu, wäljanägemist, haridust, wa randust ja palka, soovib
tutvuda
korraliku 17—27-a. tüdruku lapsega, kellel on sama omadused. Rikkus ja rahwus pole tähtis, wõrkeelt oskus soovitaw aga mitte nõutaw. Endakirjeldus slt „11/811".

Waba meeskodanik, wanem kand. kindl., 50-a., karske ams ja edajõuüüdev, soovib
tutvust
wäikesemaksuwal. iseseisvat wabade naiskodan., eelistu wilunud müüjannad ja ametioskajad. Kirjad kuni 1 okt. slt. „15/135".

Noor preili soovib head
sõpra
keskealiste wabade härrad hulgast. Kirj. slt. „11/771"

„Laste Rõõm" esirinnas
„Laste Rõõm" algata laste näopiltide avaldamise — nüüd teevad seda ka mitmed täiskasvanutele määratud ajakirjad — kõige huvitavamaks jääb aga selle poolest „Laste Rõõm", Lapsed ise, kõige laiemaist rahva kihtidest saadavad neid pilte ühes kaaskirjadega.

Tööpakkumised

Erajõiduks maale tarwis
apteegi-praktikanti
Läbi rääkima ilmuda kl. 1/2 6 õhtul hotelli Room, tuba nr. 21.

Lapsega perekond wajab
passijat
elukohaga Tartu mnt. ümbruses. Pakkum. jlt. „22/9942".

Kokaabi
tarwis restor. Põllumeeste Kodu, S. Ameerika tän. 2.

Täiesti karske hea iseloomu ja äriliste kalduwustega
autojuht
leiab kestwa teenistuse töostusjaaduste müügiga kolonialkauplustesse. Teenimise wõimalus 60—150 kr. kuus, kautsjon 500 kr. rahas wõi garantiis tingimata tarwiline. Wõib olla ka III liik. Päewapilt joowitaw. Kirjad jlt. „18/18".

Noort tüdrukut
kes taliab ka mõne looma ja lihtsat tööd ei põlga, kohe tarwis Nõmmele, Lemmiku tän. 59, ärip. saab ka teat. Nõmmel, Küla puulaos, Apteegi 1, telef. 522-92.

Wajatakse
naiste mantlite töötegijat
Tulla kl. 9—12 rätsepaärisse R. Schwarz, Kullasepa 9, Tallinn.

Teenijat,
kes kõiki talutöid mõistab hästi teha, tarwis maale linna lähedale jaama juure tallu. Palk on hea. Kaub. 18. jtp. kl. 9—11 Imanta tän. 5—5, hoowimajas.

Tütarlast
wõi wanainimest kohe tarwis kahe looma juure Raasikule. Tulla laup., 17. sept., kl. 4—7 p. l. Tartu mnt. 51, hoowi.

Wajatakse
tislereid
ukse-, akna- ja mööblitööle. Kopli tän. 88, hoowis.

Kartulivõtjaid
ja karjast tarwis. Kaub. 18. jtp., kl. 11—1 Paldiski m. 44, hoowis.

Waja täiesti wilunud
slidpesu-õmblejat
sik.-sakmajinale. Tulla Estonia alla 10, ärisse.

Kiiresti waja
autojuhti
weoautole, joowitaw poiksmees. Teat. S. Pärnu m. 131—4 Nõmmel. Telef. 515-06.

Kartuli-võtjaid
linna ligidale waja. Liiwalaia 88—19.

Wajatakse
majateenijat
Nõmmele. Pikk tän. 51—1 (Waldeku ja Õie tän. wahel).

Korralikku, keeduoskusega
teenijat
waja wäikesesse perekonda. Ilmuda laup. kella 5—7 wõi pühap. kl. 11—2 Falkpargi 18—2.

Kudujat
waja jukatööle. Tulla pärast kella 4 iga päew Laulupeo tän. 20—5.

Ago-tsvikkijat
tarwis kodus töötamiseks wõi töötuppa W. Kalamaja tän. 13.

Wajatakse püüsiwale kohale korraliku taju ees
majateenijat.
Palk. tuni 20. jtp. jlt. „18/738".

Kartulivõtjaid
waja. Kaubelda pühap., 18. jp., kl. 8—10 S. Tartu mnt. 51.

Tisleri õpipoissi
tarwis, kes enne weidi töötanud. Lembitu 18, töötoas

Kartulivõtjaid
tarwis maale. Kaubelda pühapäeval, 18. jtp., kella 9—11 h. S. Tartu mnt. 32, hoowis.

Energiline naisterahwas
leiab teenistuse
prunginud asjade kauplusesse. Palk 50 kr. kuus. Kes laenab 400 kr. 6 kuuks, saab kindlustatud. Kirjad jlt. „31/111".

Restorani waja wilunud
naiskokka.
Teat. jlt. „9/129".

Kübaraärisse wajatakse
käealust
Pärnu mnt. 54.

Töösuusettewõte wajab nooremat
korralikku käskjalga.
Soowitaw kaub.-kooli haridus. Soowiawaldused ühes lühikese eluookirjeldusega saata jlt. „A. 8976".

Wajatakse teeraoskajat
teenijat
4-liikmelisele perekonnale. Nõmme, Silikaadi 13—3, autob. Liiwa peatus. Telef. 522-27.

Suurem rohu- ja wärwikauplus wajab wilunud
kutselist ärijuhti.
Pakkum. eluookirjeldusega kirjalikult jlt. „5/85".

Lapsekasvatajat
kes walitseb wene keelt, tarwis 5-aastase lapse juure. Läbirääkimistele tulla kl. 2—7 Niine 13—2.

Wajatakse keeduoskusega
teenijat
kel on oma korter Pelguliinnas. Tulla Tarabella tän. 15, krt. 7.

Wajatakse
teenijat
kes ka lapsi hoiab. Nõmme, Põllu 28-a, krt. 1. Weewärk majas.

Maale tallu waja
tüdrukut
Kaubelda Koidu tän. 71 krt. 2.

Wajatakse
kaht puuseppa.
Tulla Pärnu mnt. 98—5, pühap. kl. 12.

Lapsehoidjat
waja ametnike perekonda. Kaubelda kella 2—3 Niguliste t. 5, hoowis.

Wilunud
mööbli-tislereid
tarwis. Suur Karja 23.

Teenijat
wajatakse restorani (äraõiduks). Küsida kl. 3—5 wõõrastemajast „Imperial", tuba 7.

Lihtne perekond wajab lastearmastaja
passijat.
Tulla kl. 19—20 wahel Kanarbiku 18—6.

Linna lähedal talus wabanewad 1. oktoobril
perenaise- ja karjatalitaja-kohad.
Lähemaid teateid saab Tallinnas, Jahu t. 5, Klaussoni kontorist.

Kudujat
waja jaki-, plussi- ja rätikutööle, ka kokkuõmblejaid waja. Raua tän. 54—8.

Tarwis hästi wilunud
mees-rätsepakäealust.
Wiru 19—3.

Intelligentset tublit heade tunnistuste ja soowitustega
üksiteenijat-lapsehoidjat
waja Rahumäele 3-liikmelisse perekonda. Palk hea. Teenijal oma tuba. Majas weewärk. Teat. jlt. „5/165".

Vajatakse
kohe korralikku ausat wenelannat (mitte üle 20 a. wana) majapidamistöödele ja 6-aastase lapse juure. Keeduoskus ei ole nõutaw. Suur Roosikrantsi tän. 4-a, krt. 2. Rääkida kella 11—12 ja 5—6.

Wilunud kutseõiguslik kinomeh. awab alewis seiswa ja rändkino. Waja ausat
kaastöölist,
kes paigutab heliaparaadi alla Kr. 150. Teateid Toompuiestee 17, kingsepatöökojast, kl. 10—12 ja kl. 5—6 õhtul.

Kartulivõtjaid
ja tublit teenijat tarwis maale. Kaubelda 18. jtp. kella 10—12 Kristiine tän. 4—1.

Wilunud poloärgi ja meestepesu
õmblejat
tarwis. Soow. kirj. jlt. „15/775".

Wajatakse korralikku
lapsehoidjat
kes 3-a. lapsega paar tundi hommikul ja õhtupoolikul jalutamas käiks. Kirj. jlt. „22/62".

Linna lähedale juuremaasse tallu tarwis
teenijat-perenaist
ja restorani töögiteenijat. Teat. Nõmmel, Pärnu mnt. 129 (restoran „Nõmme") täna kl. 6—8 ja homme kell 1 p. l.

Waimselt arenenud töökale härrale wõimaldatakse Tallinnas kindlustusalal
kindlapalgaline teenistus.
Eriala eelteadmiji ei nõuta. Edasipääs wõimalik. Soowiawald. ühes eluookaga jlt. „A. 8997".

Kübara-tegijat

õpilast waja moeärisse. Läbirääkimisele tulla äripäewadel kl. 9—5 Sakala t. 17

Waja töölat
poissi,
15—16-a. Tulla esmasp. Koidu 103—9.

Noor abielupaar wajab
passijat.
Keeduoskus tähtsusta. Läbi rääkida iga päew kl. 12—4 p. l. Side nr. 2, krt. 1, Nõmme-Rahumäe, telef. 521-53.

Wajatakse kohe energilist
vilunud ärijuhti
20 milj. j. läbitäiguga ärile Tallinnas. Piimajaaduste, liha- ja kalakonserwide tundmine soowitaw. Kautsjon tarwiline. Soowiawaldused ühes senise teenistuse kirjeldusega saata jlt. „A. 9000"

Ühiskauplusele Tallinnas wajatakse
vastutavat müüjat
wilunnusega toiduainete alal. Põhipalk tuni 100 kr. ja %%. Kautsjon nõutaw, sunniti soowitus. Pakkumised ühes liih. eluookirj. saata jlt. „A. 9002".

Majateenijat

waja Nõmmele, Nurme 8, tagumine maja, tulla kuni kl. 7 p. l.

1-A liigi
autojuhti
wajatakse kohe. Teat. kella 16—18 Narwa mnt. 37—6.

Baaridaami

tarwis dancing „Restoran 12". Tartu mnt. 12. Läbir. kl. 17 alates.

Wajatakse kutseõigusega
aednikku
Nõutaw aiaäri juhtimise wõime ja täieline kaswuma, jade kultuuride tundmine. Teatada kirj jlt. „21/61".

Vajatakse

tööstuse kontorisse energilist
preilit,
kes tunneb ka raamatupidamist. Kirj. jlt. „14/814".

Korralikku keeta oskajat
teenijat
on tarwis. Sakala 2—2.

Tislerit

tarwis, wõib ka pooleõppinud olla. Narwa mnt. 38—12.

Suurem kirjastus wajab raamatupropagandale ja lewiamisele energilisi haritud
mees- ja nais-kaastöölisi.
Kindel palk ja provisjon. Andmed oma ijiku, hariduse ja senise tegewuse üle saata Tallinn, postk. 5 „Laialilandja".

Usklikku
majateenijat
otsitakse lastega perekonda. Kaubelda Udu tän. 4—3.

Waja
lapsehoidjat.
Kõie tän. 1-a, krt. 5.

Õmbleja juure waja
õpilast
Liiwalaia 98—2.

Wajatakse wilunud
rätsep-meistrit-juurelõikajat,
isiwiil. ning wormiriiete alale. Pakkumised saata tuni 25. septembrini j. a. jlt. „A. 8978".

Papplarbitööstus wajab wilunud
kleepijaid,
kes kodus kleebiwad. Roosikrantsi 15—12.

Tarwis wilunud
autojuhti,
kes on ennem üüriweoautoplatsis sõitnud. Linda tän. 14—5, tulla 6—8.

Rätsepatöölist

pintsatu- ja palitutööle tarwis. Wilunnaud ärgu tülitagu. Kirj. jlt. „1/1401".

1. oktoobrist alates wajatakse Tallinna lähedale
karjatalitajat
kes weidi tunneb ka linnutaswatust. Teatada jlt. „14/854".

1. oktoobrist alates wajatakse Tallinna ligidale korralikku
karjatalitajat,
kes ka ise kaasa töötada wõib Teatada jlt. „15/855".

Wäikesesse perekonda (4-a. tüdarlaps) waja oma korterist käisat
noort neidu,
wõib olla ka wanem inimene. Kalewi 40—3.

Wajatakse isiseiswat
teenijat-perenaist
wäikesesse perekonda. Teat. jlt. „39/199".

Waja korralikku kesteali
passijat.
Kanarbiku tän. 33—1.

Metallitööstusesse waja
poissi.
Kirj. jlt. „21/181".

Korralikku lapsi armastajat
teenijat
tarwis. Teat. saab õhtul kl. 6—9 S. Patarei t. 21—7, pr. Põikna.

Tarwis wilunud
lokkijat,
kes tunneb ka meestetööd. Kauplema tulla pühapäewal kuni kella 1 Girgensoni tän. 6—1.

Töötsimised

Maanoormees 30-a., karske ja korralik
palub tööd
üksköik mis alal, teeb ka tisleritööd. Kirjad jlt. „34/714".

Majahoidjakohta
otsib korral. kesteal. lasteta abielupaar, teeb kõiki ettetulewaid parandustöid ja täitab kesskütet. Kirj. jlt. „38/158".

Korralik neiu
soowib majateenijaks wõi passikohta. Wõib ka maale minna. Kirj. jlt. „35/755".

Haritud
20-a. tütarlaps
soowib mingisugust kohta. Wõib ka õpilaseks. Tunneb saksa ja prantsuse keelt. Kirj. jlt. „6/166".

Täiesti wilunud
õmbleja
praktikaga tellitud ja laagritöös, soowib tööd äriseje wõi tööruppa, omab kutsetunnistuse. Kirjad jlt. „16/816".

Õpilasekohta
manufaktuur-, pudu-, kirjutus- wõi kiwitarbeasjadekauplusse palub õhtukeskkooli tüdarlaps. Kõneleb weidi saksa ja inglise keelt. Soowid kirjalikult jlt. „38/198".

Lgp. kohwiku- wõi söögisaalionimikud! Palun wõimaldage noorele tüdarlapsele
ettekandjakoht.
Omab wastawa tunnistuse. Kirj. jlt. „27/707".

Häsli wilunud provintsikaubareisija soowib eiundust
kauba-väljapakkujaks
Tunneb hästi koloniaal- ja pudukauba ala. Kirjal. jlt. „A. 9008".

Tütarlaps
palub õmbleja juure käealusesohta Nõmmele wõi Tallinna. Kirj. jlt. „20/180".

Korralik 1-B liigi
autojuht
soowib teenistust, on wilunud metsaweos ja töötanud ärialal. Kirjad jlt. „20/820".

Vilunud pikolo

soowib kohta. Pal. teat. jlt „11/9891".

Aus korralik
passija
soowib kohta 2—3 korda nädalas, teeb kõiki töid. Kirj. jlt. „32/72".

Täiesti karske ja energiline maanoormees soowib mingit
teenistust
kohaneb kiiresti kõigega. Tarbe korral wõib mureseda ka soowitused. Pakk. kirj. jlt. „19/819".

Kesteline lestnaine
palub kohta
traamijale, wasiijaks wõi ükskõik mis tööle. Wiljandi tän. 8—3.

Aus ja korralik preili, äriala wilunud
soovib kohta
äriseje, toiduaineiekauplusse wõi söögisaali ettekandjaks Kirjad jlt. „24/784".

Suusa-meister

5-a. prakt. soowib töökohta Tallinna wõi Nõmmele. wasi. töökotta. Wõib töötada täiesti iseseiswalt. Pakk. kirj. Wändra-Wihtra p.-ag. „Suusameister", nõudmiseni.

Aednik

soowib kohta. Wõib ka abiliseks. Kirjad jlt. „18/818".

Rätsep

wõtab wastu nute riiete tellimiji, wanade parandusi ja ümberpööramiji, ka kooilaste üliriiete tööd. Seal on ka waba tööplats räätsepale ära anda. Saali t. 4—13.

Noor neiu

soowib ettekandjaks, kelnerinnaks wõi puhwetisse. Töös täiesti wilunud. Kirjad jlt. „9/729".

Korteripakkumised
TALLINNAS

Tuba
üürile anda kooliõpilasele lasteta perekonnas. Raudtee 39—5.

Päikesepoolne 3-toaline
korter
ära anda. Jurneweo t. 7, küsida hoowimajast krt. 18.

Kaasüüriliseks
wõib tulla korralik tindlas töös käija meesterahwas üksiku naisterahwa juure. Endla tän. 48—7.

Möbleeritud tuba

erasisseküiguga, wanni tarwitusega, ära anda intellig. inimesele. Klaasingi 5—1 (tramm juures).

Mööblita tuba

wälja üürida poissmehele niisamasugune juures. Teat. jlt. „11/91".

Soliidne prl. wõi proua leiab korteri
kaasüürilisena
üksiku proua juures. Koidula tän. 13—4-a.

Saapakauplus

Laadaplatsil elumuntsi tõttu ära anda wähese korraliku kaubaga. Teat. jlt. „22/702".

Üürile anda

tühi tuba ja möbl. tuba wanni, telef. ja erasisseküiguga. Soowi korral osaline wõi täieline kost. Raua tän. 45—2.

Õuna tän. 1—10 on
tuba
ära anda, köögi tarwitusega. Näha pärast kella 3.

Suur hästi möbleeritud
tuba
erasisseküiguga kindlas ametis käijale härrale ära anda. Näha kella 5—8 õht., pühap. kella 10—1 homm. Weizenbergi 19—5.

Erasisseküiguga
tuba
ära anda. Telliskiwi 48—6.

Kaasüüriliseks
wiisakasse perekonda wõib tulla preili wõi õpilane. Klawer harjutamiseks. Soowi korral järeleaitamine saksa ja inglise keeles. (Inglismaa praktika.) Uus Sadama t. 8—4, tel. 307-92.

Kaasüüriliseks
wõib tulla kindlas teenistuses noormees. Rääkida pärast kella 7 Dunkri 9—3.

Kesklinnas, hästi käidawas kohas,
äriruum
ära anda Pärnu mnt. 40
Näha kl. 4—7.

Tööstusruum

ära anda, 60 ruutmeetrit pindala. Kopli t. 38—4.

Tuba

wälja anda karskele kindlas teenistuses üksikule. Teat. jlt. „5/725".

Mööbl. tuba
ära anda ametiskäijale preilile wõi härrale, soowi korral klaweri tarwitamisega. Wase 13—7.

Kaasüüriliseks
wõib tulla kindlas teenistuses korralik isik wõi kooilaps üksiku naisterahwa juure. Lutri tän. 12—13.

Wabadusväljakul 7, „EKA" majas, ära anda naisterahwale pool töötuba ja soowi korral wastuwõturuum. Küsida portjeelt laupäeval 3—6 ja pühapäeval 11—1 wõi esmaspäeval kl. 10—2.

Erasisseküiguga suur
möbl. tuba
üürile anda Köleri 10—4.

Äriruum

kõrwalruumiga ära anda. Teateid saab Aia t. 5—8.

Wäike
äriruum
ära anda Suurtüki 1—4.

Toiduaineteekauplus
ühes elukorteriga ja lahtise piima müügiga ära anda. Teat. saab Raekojaplatsil ajalehekioskist.

Korteripakkumised
NÕMMEL JA MUJAL

Korter
— 4 tuba, wanni, weewärgi ja teenijatoaga, wälja üürida. Nõmme, Pikk tänaw 58.

Korter

4 toa, köögi, kinnise rõdu, wanni ja teenijatoaga wälja üürida uues moodsas majas, kõigi mõnusustega. Nõmme, Sanatooriumi tän. 22, Nurme bussipeatus.

Segakauplus

maal hästi käidawas kohas hea ümbruskonnaga peameierei juures perekondlikel põhjusil ühes kaubaga üle anda. Kirj. jlt. „38/8718".

Päikesep. remont. 2-toal. köögiga
korter
Nõmmel, Aate 20 (Waldeki peat.). Küsida wäik. majas majahoidjalt.

Mööblita tuba
ühes kütte, köögi ja wanni tarwitusega saada Rahumäel, Liiwa 3, hoowimajas 2. korral. Näha ainult äripäewil kl. 10—12 ja 4—7.

Soe
talvekorter
— 3 tuba ja tööt — üürile anda. Nõmme, Raudtee tän. 119, Kiwimäe jaamast paari minuti käik.

Nõmmel

Põllu tän. 30, soe puhas talwekorter — 3 tuba, kinnine weranda ja tööt wesiwarustusega üürile anda.

Suurem äri

provintsis sõidalinnas juhuslikult soodsasti ära anda. Wajaline kapital 10.000—20.000 kr. Soow. kirj. jlt. „14/534".

Soe
talvekorter
4 tuba, tööt ja esik, wesi ja elekter sees — ära anda Nõmmel, Põllu tän. 32—5, kaubelda koha peal.

Erasisseküiguga pliidiga
tuba
ära anda Nõmmel, Õuna 6.

Nõmmel

korter — 2 tuba ja tööt — wäike. Waldeki tän. 25.

Nõmmel juhuslikult ära anda hästi minew toiduaineteekauplus
Teateid saab Raekojaplatsil kioskist.

Möbleerit. erasisseküiguga
tuba
üürile anda. Rahumäel, Lätte tän. 6, autob. Liiwa peatusel.

Rahumäel

Näituse 13 ära anda 4-toaline korter weranda. Wesi sees. Jaamast 5 min. tee, omnibusepeat. 1 min. tee.

Toiduainete-kauplus
ühes korteriga (2 tuba ja tööt) heas rajoonis ära anda Rahumäe, Pikk 39.

Ära anda 1—2 päikesepoolset
tuba
telefon ja wesi majas. Omnibusepeatuse lähedal (Siilikaat) wõi Rahumäe jaam. Pärnu mnt. 14.

Nõmmel

ära anda korter — 3 tuba, esik, tööt — wesiwarustusega. Wabaduse puiestee 123. Näha kl. 4-ni.

Korter

3 tuba ja tööt ära anda Wabaduse puiestee 46, Nõmmel.

Ära anda

prowintsis juurema tööstuse juures ainus hea sisseiseluga söögimaja ja sigarkauplus. Küsida Tallinnas, Pärnu mnt. 101, äristi.

Waikne soliidne naisterahwas wõib
korteri-kaaslaseks
tulla. Kasutada 3 tuba ja tööt. Hind kr. 10.— Pääskülla, Pärnu mnt. 244—3.

Talvekorter
2 wäik. tuba, tööt, palkon, 2 korral, elektriwalg. Nõmmel, Marsi t. 13, wälja üürida. 2 min. omnib.-peat. Hiin tän. üür kr. 20. Waadata ainult pühapäew. alates.

Ilus korter

— 4 tuba, tööt, esik, weewarust. wälja üürida. Jaunseni omnib.-peat. 1 min., Kiwimäe jaamast 5 min. tee Pikk tän. 115.

Nõmmel ilus 3-toaline
korter
köögi ja teenijatoaga ära anda Põllu 25, tel. 515-79. Autobuse- ja rongi-peat. 5 min. tee kangusel.

Korter

— 5 tuba, wann, elekter, wesi — ära anda Pääskülas, Pärnu mnt. 247, 3 min. tee jaamast.

Pääskülas üürile anda
mööblita tuba
Jaamast 7 min. tee. Kreutzwaldi 48—2.

Talvekorterid

— 3 tuba ja tööt, walmiwad 25. sept. Wesi ja elekter olemas, põrandapind elurummides 70 r.-m. Nõmmel, Kurni tän. 11, tel. 432-62.

Rahumäel

ära anda lihtne korter — 2 tuba, tööt, 3 min. tee jaamast. Näha ainult pühapäewal kella 11—18. Kitsas tän. 8.

Korterid

üürile anda. Sealsamas saab teateid müüdawa ehituskrundi kohta. Keila, Paldiski mnt. 10.

Rahumäel,

3 min. jaamast, Muru 6—2 on wälja üürida 1 suurem omaette tuba kütte ja walgustusega, mööbliga wõi ilma. Odawasti.

Nõmmel

soe talwekorter, — 3 tuba, tööt, weranda, omaette majas ära anda. Küsida Hiiu, Metsa tän. 81.

Nõmmel

korter — tuba köögiga — wälja üürida. Näha saab pühapäewal, 18. sept., kogu päew Tamme tän. 15.

Pirital, Wiimsi tee 34, uues majas, ranna ligidal,
kaupluseruum
ühes nelja- wõi kahetoalise korteriga, sanuti mitmesugused teised
korterid
ühest kuni nelja toani üürile anda. Majas on elekter, hea puurkaewuwesi, pesuköök ja saun.

Toiduainete-kauplus
ära anda. Nõmme turukaubamajas kauplus nr. 20. Läbi rääkida sealsamas õhtul. Awatud kella 6-ni ja pühapäewal kl. 7—9 homm.

Korteriotsimised

Kaks preilit soowiwad wäikest
mööbliga tuba
Teat. jlt. „23/703".

Wajan korralikku 2—3-toalist
korterit
Soowitaw autokuuriga. Teat. jlt. „13/93".

Wajan 1 oktoobriks
1-2 hobuse talli,
soovitav ühes mehe korteriga. Teatada Toompuiestee 34, puuhoovi, telefon 432-06.

Wajatakse Nõmmele 2—3-toalist
talvekorterit.
Soowitaw üksikelamu. Teat. hinnaga saata jlt. „20/140"

Pangaametnik soowib korral.
mõbleeritud tuba
osalise kostiga, Nõmme jaama ümbruses. Kirjal. Nõmme, Silla t. kiosk „1813".

Noor preili soowib
toakaaslast
mõbl. tuppa. Tulla pühap. kl. 10—15 Kentmani tän. 21—10.

Wanem üksik inimene otsib ühetoalist
korterit
kõgiga. On kindel maksja. Teat. jlt. ühes hinnaga „4/84".

Teenistuseskäija korralik noormees soowib
korterikaaslaseks
üksiku puhtust armastaja isiku juure. Teat. pal. jlt. „29/669".

Korterit

1—2-toalist, wõi tuba köögi tarwitusega, wajab 1. oktoobrist kindlapalgaline waikne abielupaar 5., 4. wõi 1. linnarajoonis. Kirj. jlt. „1/81"

4—5-toalist
korterit
otsitakse kohe südalinna ümbruses. Kindel üürnik. Ettemaks wõimalik. Teatada jlt. „21/821".

Korralik perekond (3-liikmel., täiskasw.) otsib korterit
1 tuba ja köök.
Kindel maksja. Teat. jlt. „25/785".

Kaheliikmeline perekond, mõlemad kindlas teenistuses, wajab kohe wõi 1. oktoobriks 2—3-toalist
korterit
Teat. jlt. „12/92" wõi telef. 475-06 kella 9—17.

Kolmeliikmeline perekond, kindlas (riigi-) teenistuses, wajab nüüd wõi edaspidi
tuba
köögiga wõi waheseinaga korterit. Teat. jlt. „15/95".

Wajatakse
korterit
1—2 tuba keeduwõimalusega wõi tuba köögiga. Teat. ühes hinnaga jlt. „36/716".

Noor lasteta abielupaar (mõlemad ametiskäijad) soowib
mööbliga tuba
riietekapi ja wähese köögi tarwitusega. Teat. jlt. „28/68".

Karske wabrikutööline noormees soowib
kaasüüriliseks
wõi omaette tuba ühes kostiga. Pal. teat. ühes hinnaga jlt. „29/69".

Kahe- wõi kolmetoalist
korterit
otsib omawalitsuse teenistuses olew ametnik, abielupaar. Teat. jlt. „39/799".

Wajan tühje toiduaineteekaupluse
ruume
müüd wõi edaspidi. Teat. jlt. „14/94".

Merekooli õpilane wajab
erasissekäiguga tuba,
möbleeritud wõi wähese mööbliga. Teat. hind ja asukoht jlt. „19/779".

Müüakse

Teadaanne. Lihakauplus
uuesti awatud.
Alati saadaval töötsugu
Uus Kalamaja 37
lihakaupu.
Austusega omanik.

„DKW"-auto
„Schwebeklasse" äige odawasti müüa, kapitaalremondist tulnud, uued kummid. Sobiw agentidele maal sõitmiseks wõi kerge kauba weoks. Näha esmaspäeval, 19. sept., saadik Narwa m. 100, kl. 4—5, kl. 8 p. l.

Lüpsikits

müüa. Raudtee tän. 24—4, Nõmmel, Rahumäe jaama juures.

Juhuslikult odawasti müüa
uus kalamehepaat
automootoriga wõi ilma. Näha wõib kalasadamas. Teateid saab Uus Kalamaja 22-t; telef. 464-30.

Ehituskrunt

müüa Nõmmel, Rahumäe peatuse juures. Kirj. jlt. „18/9938".

Ehituskrundid
müüa Keilas ja Pääskülas. Teateid annab wandeadwokaat A. Saar, Keilas, Jõe tän. 52, telef. 5.

Muštad angoora
kassi pojad
(emaised) odawasti ära anda Waarama wõib tulla pühapäewal Kandli 22, Kiwimäel.

Müüa
tiibklaver
Näha wõib pühapäewal kella 2-st. Laadimise plats 3 (II. Sadama tän. kerata).

Prantsuse dogi

kutsikad, puh. werd, müüa. Nõmme, Wabaduse pst. 85.

Müüa prunginud
mootorratas
N. S. U., 250 ccm, 2-iakt. line. Hind Kr. 360. Näha Paldiski mnt. 20, F-a „Volvy".

Müüa
diiselmootor
Ellwe, 22 h.-j. Lühemat aega weel käigus näha. Kirj. jlt. „6/6".

Müüa üks jais korras
kraasimis-masinaid
ühes letrusmajinaga. Kirjad jlt. „7/7".

Katuseplekki
(tarwitatud, kuid tarwitamiseks kõlwuline) tahwlites odawasti müüa. Endla tän. 17.

Müüa korras
talu
ühes poeruumiga, jaamast 2 km, suurus 25 tiinu, sellest 6 tiinu metsa. Kauba tehakse 17. ja 18. sept. Ajunduse 7—4, omanik.

Talu müüa,
30 hektaari, korras hooned, Tallinnast 35 km. Kaubelda Israeli t. 5—6, Tallinnas.

Müüa

ilus lasteraamööbel, walge kullaga, 9 asja, walmistatud kunstnik O. Kallis'e kawandi järele. Näha 11—2 ja 1/2 7—8 Poska 19—3.

Müüa

triimoopeegel ja raudwoodi reformpõhjaga. Metalli tän. 14—2.

Suur dekoratiiwne 20-a.
Kentia-palm
müüa. Näha iga päew kl. 4—5 p. l. Teraje t. 3-B, krt. 2.

Müüa prunginud
büroo-kirjutusmasin
Harju 37—2, näha kella 4—7.

Elumuimise tõttu müüa
juuksetööstus
Teat. Paldiski mnt. 28—1.

Müüa lüpsma tulijad noored
lüpsilehmad.
Kappelt tän. 12, end. Wilmsi tän. Tartu mnt. pooli.

Hea tammepuust
söögilaud ja 12 tooli
müüa R. Bärenklau äris Wabadusplatsil 7.

Müüa täiesti k
akordeo
Küsida kl. 5—7 L
5—1.

Müüa odawasti ras
tõldaut
„Willys" 1933. a.
biw ka takse. Näh
wiuse tän. 7—3.

Müüa
kanu ja noori
Nõmme, Tähe 37.

Telliskiv
endises headuses
tellisiwiehases Ra
69. Tuisk.

Müüa
riietekap
ja kummut. Rukkon
27—1.

Metsaga k
Pääskülas müüa,
r.-j., à 350. Tea
320-12.

Terastal
Meesie lingad 10
pad 11 kr. paar.
juur hinnaalandus.
papi 1-B.

Raadio
3-lambiline. „Tele
paiarei ja 2-l. wär
wasti müüa. Taiar

Kiires korras
jõidukorras
mootorrat
Näha Toompuiestee
Telef. 454-77.

Täiesti uus jalag
õmblusma
„Singer" müüa.
Weizenbergi t. 16

Odavasti müüa
Biedermeyeri stiilis
puust jõögitoaõõbel
piirstiilis punasest
pronksiga kabinet
juures walkus
kroonlühtereid. A. P
antiikasjadekauplus
Posti 7, telef. 445-

Wäike talu
müüa Tallinna ligi
ja õunapuuaiaga
laga. Sealsamas
maja äramedamiseks
Teateid Jakobsoni
Wapralt.

Ilusaid mõisa pesuk
ku (jenot)
daamidele kraede
müüa poole hinnaga
dimaja kauplusest
tän. 4.

Kiire ärareisimise
müüa
soodsasti wäärtuslik
ne mahag.-puust
mööbel, pehme mö
raliu muid maja
Näha laup. kl. 3—6
hap. kl. 1 alates
51-a—4.

Raamatuköitetarbeid

kalinguri, granitooli, vahariiet, moleskiini, šagrääni- ja marmorpabereid, kapitaalpaela, aktiniiti, kaane- ja eeskaane-pabereid (ilusates moodsates värvimustrites) **ostate kasulikematel tingimustel**

„Päevalehe" raamatukaupl.

938
Pikk t. 2, kõnetr. 428-83.
Tallinna Eesti Kirjastus-Ühisus
S. Karja 23, kõnetr. 440-11.

Vaibus igavikku meie kallis ainus tütreke

Heljo Lall

* 10. XI 1922.
† 16. IX 1938.

Kirstupanek 17 IX õhtul leinamajas Tähe 5-a Nõmmel. Matmine pühap., 18. IX kell 16 Nõmme Rahukoguduse kalmistul.

Leinajad vanemad.

Meie kalli poja

Kika Türna

mälestuseks peetakse tema surmast 40 päeva möödumisel, 19. sept., kell 5½ p. l. Aleksander-Nevski kalmistul hingepalve.

Vanemad.

Õnnetu surma läbi lahkunud Leedus

Edgar Vind

sünd. 11. XII 1896. a., surn. 8. IX 1938. a.

Sügavas leinas Isa, Adele ja omaksed.

Matmine pühapäeval, 18. skp., kell 3 p. l. Aleksander-Newski kalmistu kirikus.

Oma armsat abikaasa ning head hoolitsejat isa

Karl Raudjalg'i

mälestavad surma-aastapäeval abikaasa ja tütreke.

Mele elust palju õnne kadus
Ühe ainsa simapilguga,
Meie elust ruttu hauda vajus,
Kes armsaks jääb meil alati.

Armsa abikaasa

Robert Kr

surma-aastapäe

mälestan pühapäewal, 18. se
Jüri kirikus.

Õnnetu surma läbi lahkunud

Aleksander Maripuu'd

mälestawad **tööstuse omanik ja kaastöölised**

Kallist ristitütrekest

Heljo Lalli

† 16. IX 38

leinab **Maia**

Korteripakkumised

TALLINNAS

Tuba
ära anda üksikule meesterahwale. Israelt 9—2, tear. saab kingsepatöötajat.

Kaasüüriliseks
wõib tulla korralik naisterahwas. Oskari 50—3-b.

Tuba
suurem, walge, hea ühendusega kesklinnaga, üürile anda sõõbidele daamile wõi härrale. Tulla läbiräägimisele pühapäeval kl. 10—12 enne lõunat Granitidi t. 14—8.

Mööblita tuba
ära anda üksikule inimesele. Narwa mnt. 43—2, 3. korral, sissekäik Aiawilja tänawalt, telef. 319.15.

Kaks korralikku meesterahwast (üks wõib ka õpilane olla), wõivad tulla
kaasüüriliseks
Laulupõe 8—3 ja 8—2.

Möbl. tuba
ära anda intell. wanemale härrale. Mulla tän. 5—1, Tellisküvi tän. nurgal.

Eraldi sissekäiguga suurem wahesseinaga eraldatud
möbl. tuba
wälja anda 1 wõi 2 üksikule. Laup. 18—20 ja pühap. kella 9 alates. Liiwalaia 30—21, hoowimajas.

Erasisekäiguga
tuba
wälja üürida kaks majas. Weerenni tän. 28—9.

Kaasüüriliseks
wõib tulla korralik meesterahwas. Lenmuki 36—2.

Lihakauplus
ühes segakaubaosakonnaga, heas rajoonis, kõige ajakohase sisseseadega, täies korras, ära anda. Küüida esmaspäewal kella 10—3 Pärnu mnt. 117.

Päikesepoolne õue
mööbliga tuba
üksikule daamile ära anda Jakobsoni 52—5a.

Soodsail tingimusil ära anda
toidualnete-kauplus
Küsida Raekojaplatsilt lehekioskist.

Ametiskäija preili wõib
kaasüüriliseks
tulla üksiku preili juure. Widewiku 4—5.

Tuba
ära anda karskele isikule Raudtee tän. 14—10.

Kürile anda suur
mööblita tuba
Uus 28—1.

Kaasüüriliseks
wõib tulla tütarlaps, soowitaw õpilane. Wilmsi tän. 50—99, tulla pärast kl. 3.

Kaasüüriliseks
wõib tulla kindlas teenistuses isit Klaasingi t. 9—4. Sealsamas ametise odawasti saksa ja wene keele tunde.

Ära anda päikesepoolne 6-toaline
korter
köögi, wanni a teenijatoaga puumajas. Küsida Weizenbergi tär. 12—4 (Kadriorus).

Kesküttega majas 8-toaline
korter
1. tinnajoos wälja üürida. Teat. ilt. „24/9001".

Intelligentsele isikule on päikesepoolne ja puhas
mõbl. tuba
(soovi korral ka kaks kõrwutiselwat) korralikus perekonnas ära anda. Näha ärip. 3—6 ja pühap. 12—4 p. l. Terase 8-a krt. 8 Rauna tän. nurgal.

Perekondlikel põhjusil ära anda wäike
pudukauplus
Sobiw ka kübarategijale. Kirj. ilt. „38/9488".

Südalinnas antakse ära 2 hästi
möbleeritud tuba
köigi mõnusustega. Aia tän. 5—12 (Wana Wiru tän. nurgal), tel. 478-46. Waatama wõib tulla kl. 10—12 ja 4—6.

Kenad möbleeritud
toad.
ära anda kindlas teenistuses härradele (1—2), kesküttega majas, wanni tarwitamisega. Tulla Imanta tän. 29—5, laup kella 8 õhtuni, pühap. kella 3—8 õhtuni.

Soowin kindlas teenistuses
kaasüürilist.
kuuüür 8 kr. ettemaksmisega. Kirjad pal. ilt. „12/9772".

Suurem korter
südalinnas wälja üürida. Sobib ka büroorruumideks wõi puhtamale töötusele. Teateid saab Kaupmehe tän. 17—3, telef. 468-21.

Lihakauplus
ära anda. Teateid saab tuni 20. ilp. Paldiski mnt. 50, kioskist.

Erasisekäiguga
hästi möbl. tuba
ära anda. Narwa mnt. 23—7, hoowimajas.

Saal
õhtusteks koosolekuteks wälja üürida. Uus tänaw 29—4.

Kelder
üürile anda Weneturu lähedal, Gonsiori 7—8, hoowimajas.

Ilus suur päikesepõllane
mööblita tuba
wälja üürida intelligentsi isikule, wanni ja telefoni tarwitamisega. Liiwalaia tän. 34-a, kr. 4 (Kentmani ja Tatari tän. wahel).

Kiiresti ära anda nõuetele wastaw.
toidualnete-kauplus
ühes elukorteriga. Teat. Raekoja pl. ajalehekioskist.

Kaasüüriliseks
wõib tulla ametisk. mees- wõi naisisik, wõib ka olla koolilaps. Mäekalda 35—5.

Intell. ametnikule (härrale) eraldi sissekäiguga möbl.
tuba
ühes kütte ja walgustusega ära anda. Toa üür 20 kr. W. Kalamaja 3—33.

Kõrgalik möbleeritud
tuba
wälja üürida kindlas teenistuses käiwale intellig. inimesele. Majas on telef., wann, klaver. Kreutzwaldi 17—32, uks A.

Kaasüüriliseks
omaette ruumi wõib tulla ametisk. meesterahwas. Reimanni 22—3.

Käidawas rajoonis
puuviljakauplus
elumuutuse tõttu odawasti ära anda Narwa mnt. 39.

Korralikule kindlas teenistuses olevale härrale
möbleeritud tuba
ära anda. Erasissekäik. Laulupõe 12—7.

Ära anda
töötoaruumid
ja korter — 3 tuba, köök, esik ja wannituba. Kungla tän. 33. Teat. saab Prii t. 15—6 (uues majas).

Headel tingimustel ära anda puuvilja- ja maiusainete-
kauplus
Järelmaksu wõimalus Küsida Raekojapl. ajalehekioskist.

Kesküttega majas ühele wõi kahele naisüürilisele
mööbliga tuba
ära anda. Hind 25 krooni. Wana Kalamaja 7-a—12.

Söögisaal
kesklinnas ära anda. Teateid saab Raekojapl. ajalehekioskist.

Tarwis
kaasüürilist
kellel kindel teenistus. Heeringa t. 25—3.

Garaaž
joe, üürile anda kerge auto omanikule Kreutzwaldi 13. Küsida korter 6.

Tööstusruumid
wälja anda. Endla 23—1. Sealsamas ka wähem töösstus müüa.

Korter
moodsas majas ära anda, 3 tuba teenijaruum, köök, parkett, wann ja kesküttega. Kreutzwaldi 13. Küsida krt. 6.

Tähele panna! Weel mõned
äriruumid
ära anda, ka kõrgsed kontoriks wõi puhtamaks töösstuseks. Pärnu m. 27/50.

Tuba
eraldi sissekäiguga ära anda. Sealsamas müüa prunguid mööblit. Uus t. 5—4-a

Töötoa ruum
wälja üürida Kaupmehe tän. 5. Sealsamas müüa käsikäru wedrud.

Kaasüüriliseks
wõib tulla Siiwersi tän. 5—10.

üksikule härrale, kindlas ametis, erasissekäiguga
tuba
üürile anda. Kesküütega, wann, Heeringa 6-a—31, hoowis. Tulla 3—7.

Ilus päikesepaisteline erasissekäiguga
mööblita tuba
ära anda, kesküütega, sooja weega, wanni ja telef. kasutamisega. Pärnu mnt. 28—13.

1- ja 2-toalised
korterid
ning soojad garaažid üüritakse wälja uues kesküütega majas. Koidula 13.

Ametisk preilile mööbliga
tuba
wälja üürida (Soowik. wann ja köögi †) Wesiwärawa 44—15.

Kaasüürilist
waja Koidu 62—11 Tulla pühapäeval.

Kaasüüriline
wõib tulla Toom-Kuninga tän. 25—3.

Kooliõpilane
wõib korteri anda wõi teenist. korralik naister. wõi meesterahwas. Koidu tän. 126—6.

üürile anda kahe suure aknaga moodne
äriruum
Küsida Kaupmehe 28 lilleärist.

Üürile anda
kesklinnas parimas äritänawas äri-, tööstus- wõi büroorruumid. Küsida telef. 430-11.

Erasissekäiguga
2 tuba,
mööbl. wõi ilma. ära anda härrale. Kütte, walgusinja ja kraaminimisega. Tartu mnt. 15—5, hoowis aiamajas, telef. 313-70.

Korterikaaslaseks
(ühetoaline) kesteal. naister. juure wõib tulla puhtas ametis naister. Magamiseks diiwan olemas. Tulla ainult päeval 18. ja 19. ilp. Wismari t. 13—44, taga majas.

Maapealne
toidualnetekauplus
õlle- ja piimamüügiga ära anda. Küsida Müürwahe t. 44 töökojast.

Korralik wanem härra wõib tulla
kaasüüriliseks
perekonda Koidu t. 97—2.

Kaasüüriliseks
wõib tulla meester wõi naisterahwas. Wäjtriku tän. 10—8.

Kaasüüriliseks
wõib tulla 2 meester. wõi naisterahwast Wismari tän. 35—11, tulla pärast kl. 6.

Kirjutustarvete kauplus
käidawas kohas ära anda. Teat. ilt. „6/126".

Ära anda üksikule isikule
mõbl. tuba
Näha pärast kella 2. Malmi 8—3.

Mööbliga tuba
erasisekäiguga, üksikule härrale ära anda. Näha kl. 5—7 Wilmsi tän. 14—1.

Korter
2 tuba, mõlemad eraldi sissekäiguga, ära anda, koos wõi üksikult. Narwa mnt. 16—3.

1 wõi 2 möbleeritud
tuba
ära anda Wiru t. 5—2, telef. 451-69.

Soe, kuiw, päikesepoolne remonteeritud
korter
5 tuba wannitoa, esiku ja köögiga — ära anda Wana Kalamaja 20. Küsida Niine t. 12—21 kella 4—6.

Wäike tuba
ära anda, 10 kr. kuus Kreutzwaldi 6—8.

Garaash
ja suured tööstuse-ruumid ära anda Kotzebue 16-a. Küsida majahoidjalt wõi tel. 446-64 kell 7 õhtul.

Möbleeritud tuba
ära anda Maneesi t. 7—7

Kaasüüriliseks
wõib tulla korralik ametiskäija noormees wõi kooliõpilane. Kunderi 10—20.

Söögisaal
kesklinnas käidawas kohas, hästiminew, ära anda. Kirjad ilt. „37/197".

Hea mööbliga
tuba
erasissekäiguga ära anda üksikule härrale Kaasani 5—4.

Korteriotsimised

Korralik kindlas teenistuses abielupaar otsib
korterit
tuba wahesseinaga wõi tuba köögi tarwitamisega. Pakk. kirj. ilt „11/9691".

Wäikest
möbleeritud tuba
soowib riigiteenistuses olew preili. Kirjad ilt „19/9819".

Korterit
1 wõi 2 tuba köögiga, soowib wanem lasteta abielupaar, mõlemad kindlas teenistuses. Teat. ilt. „24/9784".

1—2-toalist
korterit
köögiga wajab wäike perekond, kohe wõi 1. oktoobril. Soow. Tartu wõi Narwa mnt. ümbruskonnas. Kindel maksja. Kirj. ilt. „34/9794"

5—8-toalist
korterit
otsitakse. Tel. 468-36. Roo[illegible]

Wäike perekond otsib ühetoalist
korterit
ja üksik naisterahwas otsib wäikest tuba linna lähedale wõi linna, odawa hinnaga. Teatada ühes hinnaga ilt. „30/9790".

Soliidne firma otsib
äriruumi
30—50 m² üldalinnas wõi turu ümbruses, nüüd wõi 1. jaanuaris. Pakk. kirjal. ilt. „15/535".

---

1. oktoobriks wajatakse 3—4-toalist
korterit
ühes wanniga, wõimalikult ka teenijatoa ning autokuuriga Tallinnas, Toompuiestee ja Paldiski mnt. rajooni wõi Nõmmele bussiliini wõi raudteejaama lähedusse. Teatada ilt. „5/9845".

Kindla teenistusega abielupaar soowib
korterit
— tuba ja kööt wõi pliidiga. Teat. ilt. „27/9787".

Kindlas teenistuses korralik preili soowib 1—2-toalist
korterit
Teat. ilt. „15/575".

Kahetoalist (köögiga)
korterit
wajab wäike usklik perekond. Wõib olla ka Nõmmel. Teat. ilt. „29/629".

Wanem waikne metsakaupmees wajab wäikest sooja
korterit
— tuba köögiga, pliidiga wõi waheseinaga. Teatada ilt. „20/9820".

Korterit
— 1 tuba ja kööt wõi 2 tuba ja kööt — otsib lasteta abielupaar Pal. teat. ilt. „18/9818".

Korralik noormees wajab wäikest erasissekäiguga
tuba
Teatada ilt. „28/9983".

Kindlas teenistuses lasteta abielupaar wajab
korterit
1—2 toa ja köögiga wõi tuba waheseinaga. 3 linnajaos, nüüd wõi edaspidi. Kirjad ilt. „13/9978"

Kaks kindlas ametis käijat noormeest soowiwad omaette
tuba
wähese köögi tarwitusega soowitaw kesküttega majas. Teatada ilt. „15/655".

Kolm ametiskäijat preilit soowiwad
korterit
tuba waheseinaga, tuba pliidiga wõi erasissekäiguga tuba. Kirjad ilt. „13/653".

2 karsket kindl. teenistuses noormeest otsiwad erasissekäiguga
mõõbl. tuba
Kirjad ilt. „16/9936".

Intelligentsel tööalal töötaw noormees soowib
ilusat tuba
eraldi sissekäiguga, möbleeritud ja telefoni kasutamise wõimalusega. Teat. ilt. „1/9961".

Soowin
korterit
ühes tallirruumiga. Ettemaks wõimalik. Kirj. ilt. „2/2".

Wajatakse kohe wõi 1. X.
1—3-t. korterit
lasteta abielupaarile sadamapoolsesse linna. Kindel teenistus. Teatada ilt. „33/9993".

Korralik waikne mees (riigi.) 9-a. tütrega soowib omaette
tuba
ilma mööblita, köögi tarwitusega, soow. Kalamaja t. ümbruses. Teat. ilt. „8/8".

[illegible] meesterahwast jajawad
mööbliga tuba
Kirj. ilt. „31/751".

Soowin
kahetoalist korterit
1. okt. s. a. Pärnu mnt. ümbruses. Soowitaw ühes autogaraažiga. Pakk. ilt. „13/773" wõi tel. 426-43, pärast kella 7 õhtul.

Kindlas teenistuses haritud noormees otsib ilusat ühetoalist
korterit
Soowitaw 4. wõi 6. linnajaos. Teat. ilt. „7/47".

Soowin
5-toalist korterit
kõigi mõnusustega, Kaarli puiestee rajoonis wõi Kadriorus. Pakkumised saata ilt. „10/10".

Intelligentsed kindla sissetulekuga 2 waiset daami otsiwad
1-, 2- wõi 3-toalist
waiset korterit wõi möbleeritud tuba. Teat. ilt. „23/63"

Aus keskeal. neiu palub
magamisruumi
wähese tasu wõi korteri kraamimise eest. Kirjad ilt. „30/30".

Kaks korralikku kindlas teenistuses töötarlast soowitwad
tuba
mööbliga wõi ilma, kohe wõi 1. oktoobriks. Kirj. ilt. „31/151".

Kindlapalgaline noormees soowib wäikest
mõbl. tuba.
Teat. ühes hinnaga ilt. „37/677".

Korralik abielupaar, kindlapalgaline riigiteenija otsib
korterit
wõib olla 3 tuba wõi 4 tuba ja köök. Teatada ilt. „10/690" wõi telef. 319-91.

Intellig härra soowib nugawat
mõbl. tuba
soowitaw ühes hommikueinega. Kirj. ilt. „4/1404".

Riigiteenija lasteta perek. wajab 20. sept. wäikesemat
korterit
Teat pal. ühes hinnaga ilt. „36/756".

Kindlapalgaline abielupaar otsib
korterit
1 tuba ja köök wõi 2 tuba ja köök, kas nüüd wõi 1. oktoobriks. Teat. ilt. „17/137"

Kindlas teenistuses, lasteta abielupaar wajab kohe wõi 1. okt.
korterit
1 wõi 2 tuba köögiga. Teat. ilt. „26/146".

Töötsimised

Täiesti karske
töömees
omab sepa-, aednik-, puu- ja ehitustöö oskuse, wajab kõikwamat isiseiswat tööd. Pakk. ilt. „5/9925".

Triikija
otsib kohta töötuppa, tunneb ka klanisiriikimist. Kirj. ilt. „11/651".

Maatütarlaps
soowib ömbleja õpilaseks. Kirj. ilt. „6/9926".

Kodumajandusskooli lõpetanu palub
jõukat kohta
teenijana paremasse majapidamisse. On wilunud, aus ning korralik. Needab armastab lapsi. Kirj. ilt „10/9930".

Haritud preili
3 keele waliis., kauaaegse prakt., otsib kohta kontorisse, kaupl., öösk. jne. Pakkum[illegible]

Haritud preili
tes walitseb eesti, wene, saksa, prantsuse keelt ja masinakirja, otsib mõneks tunniks päewas mingisugust kõhontoriteenistust. Teat. ilt. „4/9924".

Keskealine kõigiti korralik anda iseloomuga daam
soovib kohta
üksiku juure perenaiseks wõi kuskile ajutisse kõrgemale. Kohe wõib olla ka wäljaspool Tallinna. Kirj. ilt. „4/4".

Kommertsgümnaasiumi haridusega energiline neiu
soovib kohta
kontorisse, ärisse, tööstusse wõi mujale. Kirjal. „35/9995".

Soovin töötd
ämbleja wõi rätsepa juures. Kirj. ilt. „1/9921".

Naine, keskealine, hari
otsib tööd
tööstusse, kraamijaks pas jaks, lapsehoidjaks, üksi juure perenaiseks wõi per konda, walitsemiseks, om tunnistusi. Kirjad 25. ilt. „39/9999".

Noor täiesti wilunud
passija
soowib tööd pärast lõun kl. 3—8. Kirj. ilt. „3/3".

Sepatöö
alal otsib maanoormees tö On wilunud sepatöös. Teat ilt. „21/21".

Keevitaja-autolukusepp
soowib kestwat teenistus Kirj. ilt. „14/14".

Korralik noormees otsi mingit tööd wõi tegewu üksköik mis alal, kas ajut selt wõi alaiselt, omab 1-liigi autojuhiimise loa miimeaastase praktikaga mii meesugustel raskeweo- kui kergesõidumaanuatel. Lahke pakk. pal. jätta ilt. „28/668

Wilunud
metallitreial
otsib teenistust. Teat. kirja ilt. „21/701".

Karske heade soowitustega
maaler
soowib tööd. Kirj. ilt. „35 675" wõi Suna 6—1.

Noorepoole naine palub
teenistust
laste juure, teenijaks-pere naiseks. Wõib ka ära õiita Lahked pakk. ilt. „27/667"

Töökas neiu
soowib kohta kraamijaks wõ passijaks. Pal. kirjal. ilt „23/663".

Naisterahwas
palub kohta. Wõib 400 kr ärisse mahutada. Soowitan nõudes, paberi- wõi puuu kauplusse. Kirj. ilt. „32 752".

Keskealine lasteta abielupaar otsib
kojamehekohta,
teeb kõiki parandustöid, soowitused ja tunnistus olemas Koht wõib ka Nõmmel olla wõi jaunakoht. Kirjad ilt. „6/46".

Lp. rätsepad!
Palun wõimaldage käealuse koha korralikule neiule. Soowitaw pükste wõi meestöö Kirj. ilt. „17/697".

Lp. autoomanikud!
Palun wõimaldada korralikule 27-a. noormehele autojuhiloba kergeweomajinale. Omab praktika ja III liigi loa, soowi korral ka tausi. on wõimalik. Kirj. ilt. „22 662".

Prowiniisi nõtnud noor haritud preili
palub kohta
kontorisse, kaupluse wõi müüjaks. On nimet. aladel täiesti wilunud. Lepib ka mõne teise lihtsama tööga. Kirjad pal. ilt. „39/79".

Progümnaasiumi lõpetanud
noormees
soowib kohta kuskile ajutusse kergematele kantseleitöödele wõi büroorõõdele, wõi muud sel[illegible] Töökakumised ra[illegible]

Wilunud
kuduja
soowib kohta. Kirjal. ilt. „28/748".

Korralik
maatütarlaps
soowib rasukohta, wõib ka ettekandjaks (wilunud). Rahul tõsi tööga. Kirjad ilt. „15 735".

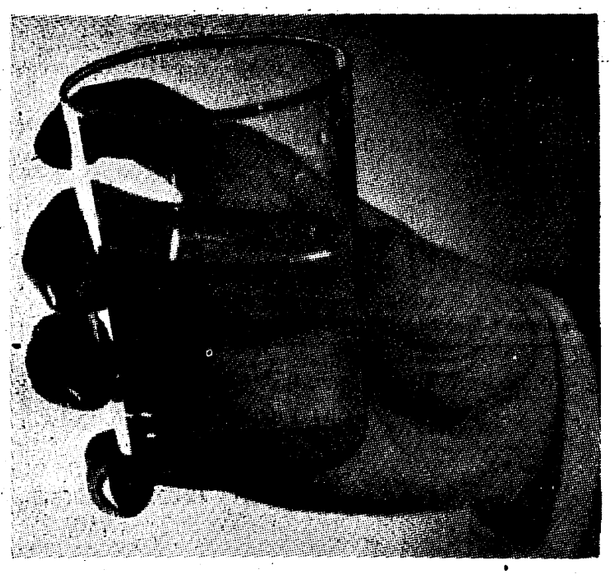

Mitte kohe arstim!..

kui kannatate seedimisrikete all, vaid kõrvaldage need loomulike vahenditega. Meie igapäevane hapendatud leib tekitab seedimisorganites sageli gaase. Leiva pehmus võimaldab hooletut — süljevaest — närimist, mis omakorda koormab kõhumahla näärmeid. Pealegi kaotavad hambad ja igemed vähese närimisvaevaga oma tugevuse.
Teie korrastate oma seedimise — kaotate gaaside tekkimise võimaluse, kergendate kõhumahlade tööd, kui teie ei saa suutäit unustuse tõttu aplalt alla neelda, vaid olete sunnitud seda koos süljega hästi läbi närima, säilitate terved valged hambad ja tugevad igemed, mis omakorda tagab korraliku seedimise, siis — kui teie igapäevaseks leivaks on Eestis küpsetatud

KUIVIKLEIB

(SOOME LEIB)

Müügil kõigis toiduainete kauplustes 1-, ½- ja ¼-kg pakkides.

KUIVIKLEIVATÖÖSTUS
JAAK PUHK & POJAD A.S.

GOOD YEAR

kummid vähendavad veo-kulusid

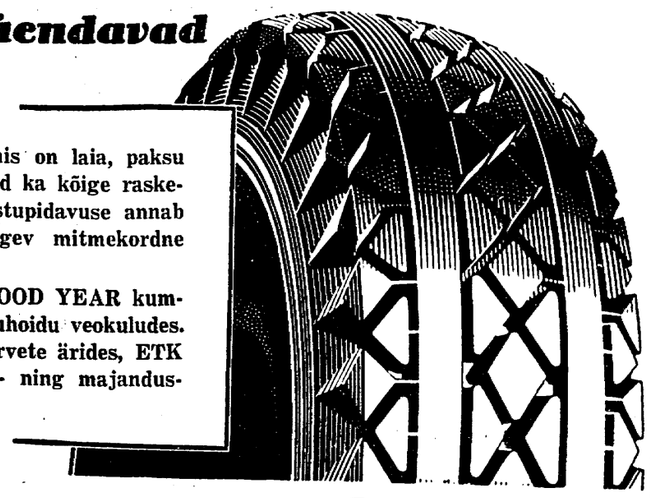

GOOD YEAR kummid, mis on laia, paksu ja sitke tallaga, on sobivad ka kõige raskemates oludes. Erilise vastupidavuse annab kummist talla all olev tugev mitmekordne Supertwistcord kere.

Iga sõidetud kilomeeter GOOD YEAR kummidega tähendab nii kokkuhoidu veokuludes. Müügil suuremates autotarvete ärides, ETK harukontorites ja tarvit.- ning majandusühinguis.

E. T. K.
autoosakond
Tallinnas,
Narva mnt. 27.

GOOD YEAR

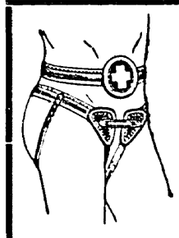

Kubemebandaashi

soolte väljalangemise vastu mitmet sü
vedruga, vööga ja kummiga. Ka rasken
haigusjuhtudel hoiab õiges süsteemis
tatud haigusele vastav bandaash sooled
likus asendis ja on seega päästjaks v

J. UGUR, ORTOPEEDIA-, BANDAA
JA JALANÕUDETÖÖST
Tallinn, Suur Karja 2, tel. 483-68.

Pidud

ESTONIA TEATER

Laupäeval, 17. septembril, kell pool 8 õhtul
8. korda
harilike hindadega
„Mazepa"
P. Tschaikowski ooper 3 waatuses, 7 pildis.
Pääsmed Kr. 2.80 — 40 s.

Pühapäeval, 18. septembril, kell pool 8 p. l.
22. korda
harilike hindadega
„Rose-Marie"
Rudolf Frimli ja Herbert Stotharti operett 3 waat.
Pääsmed Kr. 2.80 — 40 s.

Kell pool 8 õhtul esietenduseks
harilike hindadega
„Metshumal"
A. Mälgu näidend 3 waat., 6 pildis.
Pääsmed Kr. 1.80 — 20 s.

Esmaspäeval, 19. sept., kell pool 8 õhtul
15. korda
harilike hindadega
„Marta"
Fr. v. Flotowi ooper 3 waatuses, 5 pildis.
Pääsmed Kr. 2.80 — 40 s.

Kassa awatud kella 12—4 p.l. ja õhtul kl. 6—½9.

EESTI DRAAMA TEATER

Eesti Draamateater Tallinnas.

Tallinna hooaja avamine

Laupäeval 17. septembril, kell ½8 õhtul esietenduseks
„Talupoegade kuningas"
(Eerik XIV)
A. Strindbergi näid. 5 waat
Lawapildid — P. Raudwee.
Näitejuht — Ruut Tarmo.

Pühapäeval, 18. septembril, kell ½8 õhtul
2. korda
„Talupoegade kuningas"
(Eerik XIV)
Kassa awatud kl. 12—4 p.l. ja õhtul kella 6 alates.

EESTI DRAAMA TEATER

Eesti Draamateatri ringreis.

„Õnn algab homme"
Stefan Kiedrzynski komöödia 3 vaatuses.
Näitejuht — Ed. Türk.
Lavapildid — P. Raudvee.
Kohtla-Järvel, laup., 17. skp.
Võsul, pühap., 18. skp.
Väike-Maarjas, teisip., 20. skp.
Põltsamaal, kolmap., 21. skp.
Jõgeval, neljap., 22. skp.
Laius-Tähkveres, reedel, 23. skp.
Põlvas, laup., 24. skp.
Räpinas, pühap., 25. skp.
Algus igal pool kell 8 õhtul.

TÖÖLISTEATER

Laupäeval, 17. septembril, kell ½8 õhtul
2. korda
harilike hindadega
„Preili Maliczewska"
Pääsmed 20 — 125 senti.
Pühapäeval, 18. septembril, kell ½8 p. l.
48. korda
erakordselt üldhindadega
„Tootsi pulm"
Andres Särewi dramatiseering Oskar Lutsu notelli järgi 8 waatuses 8 pildis.
Pääsmed 25 ja 50 senti.
Pühapäeval, 18. septembril, kell ½8 õhtul
10. korda
harilike hindadega
„Justiina"
Pääsmed 20—125 senti.
Esmaspäeval, 19. sept., kell ½8 õhtul
34. korda
ainukordselt üldhindadega
„Rätsepad Sillamatsil"
R. Blaumani rahwatükk lauludega 3 waatuses.
Pääsmed 25 ja 50 s.
Teisipäeval, 20. septembril, kell ½8 õhtul
3. korda
harilike hindadega
„Preili Maliczewska"
Pääsmed 20 — 125 senti.
Kassa awatud iga päew kl. 12—4 päeval ja 6—½9.

EESTI TURISTIDE ÜHING

Viimased eskursioonid
Stokholmi
24.—29. septembrini a.-l. „Estonia".
Riiga
1.—5. oktoobrini raudteel
Eesti Turistide Ühing
Tallinn, Raekoja pl. 9, tel. 450-69.

Jaani kirik.

Pühapäeval, 18. sept. 1938. a.

vaimulik muusika-õhtu.

Kaastegevad:
õp. A. Täheväli — kõne.
H. Jõets — viiul.
J. Reintam — bass.
E. Arro ja J. Varandi — orel.
Kavas:
A. Kapp, C. Franck, Pugnani-Kreisler, A. Stradella ja teised.

Algus kell 6 õhtul.
Sissepääs laululehtedega.

Pühap., 18. sept., kell 5 p. l.
Kadrioru pargi kõlakojas
vabaõhukontsert.
Juhatab **Joh. Tamverk.**
Kavas Eesti helitöid
Piletid à 50 ja 30 s. saadaval sealsamas

Tall. End. St. Kanuti ja Toom Gildide Käsitöömeistrite Ühing korraldab heategevaks otstarbeks
SÜGISPEO
17. sept. 1938. a.
MUSTAPEADE KLUBI
ruumes. Algus kell 21:00, lõpp kl. 03.00
Tantsuks mängib
„KULDNE 7"
Pääsmed: härradele Kr. 1.—, daamidele Kr. 0.75.
Juhatus.

Laup., 17. sept. — **TÖÖLISVÕIMLAS** — Pühap., 18. sept.

rahvusvahelised poksivõistlused
EESTI ja SOOME parimate poksijate osavõtul.
TANTS.
Mängib **Hugo Lauton** oma orkestriga (10-meh. koosseis).
Algus laup. kl. 20.30, pühap. kl. 20.00.
HERMES.

Laup. 17. sept. — **NMKÜ** ruumes

SÜGISPIDU
valitud eeskavaga.
Tantsuks
„DoReMi".
Algus kell 9 õhtul.
TERVIS.

Adwokaadid

Puhkuselt tagasi jõudnud, algan wastuwõtmist.
Vannutatud advokaat Karl Talts
Tallinn, Wana Posti 7—2.
Könet. kl. 9—10 ja 6—7 p.l.

Arstid

Dr. Ch. Sack.
Kõrva-, kurgu-, nina-haigused.
Liivalaia 34-a-2.
Tel. 455-53.
Könet. 9—10 ja 6—7.

Nõmmel.
Dr.
Aliide Palgi.
Laste- ja sisehaigused.
Wastuw. 11—1 ja 4—6.
Telef. 522.77.
Nõmme, Jaama t. 11—3.

Tagasi jõudnud
Dr. E. Saltsmann
Tartu mnt. 12—7.
Telef. 309-85.
Sise- ja lastehaigused.

Dr. Karl Pärn.
Naistehaiguste eriarst.
Sünnitusabi.
Pärnu m. 40—9
Könet. 4—6, telef. 481-46.

Dr. Marta Linnaks
Sisehaigused.
W.-w. nüüdsest peale 4—5.
S. Karja 9—3.
Telef. 446-80.

Dr. M. Schmotkin
Hamba- ja suuhaigused
Liivalaia 34-a krt. 2,
telef. 455-53
Könet. kl. 10—1 ja 4—7.

SÜGIS UUDISKAUBAD

A/S O. Kilgas
P. L.

Suurim raadio-importfirma vajab Tallinna-Nõmme linna ja Harjumaale
garantiiviõimelisi esindajaid
Soodsail tingimusil. Garantii võib olla vekslis. Võimalik ka kõrvaltööna. Kirj. slt. „13/853".

Dr S. Dreyer'i Looma-ambulants
Aia tän. 5-b, tel. 446-86.

Dr Lury
Naha- ja suguhaiguste eriarst
Niiid jälle 10—1 ja 5—8.
Pühapäeval 11—1.
S. KARJA 4—11.
Telef. 473-66.

Tagasi jõudnud.
Dr. R. Matiisen.
Hamba- ja suuhaigused.
Kl. 10—12 ja 5—6.
Luise tän. 22,
telef. 484-31.

Dr. D. Fedoroff
Kopsu- ja sisehaigused.
Wastuwõtmine
ainult Viru tän. 18-4
kl. ½6—½7.
Telefonid: korteris 309-33; kabinet. 447-70.

Silmaarst.
Dr. F. Keller
Jakobsoni 54
(Kõleri poolt)
Könet. 11—1 ja 5—6.
Telef. 319-21.

Iga jälle iga päew wastu
Dr. Ernst Kügelgen.
Närwihaigused ja sisesekretsioonni häired.
W.-w. kl. 10—11 ja 3—½6
Harju 37,
telef. 436-94.

Tagasi jõudnud
Dr. Margot Arak
Naistehaigused, sünnitusabi
W.-w. 10—12 ja 4—5.
Kentmanni 20-a—25 (jõsek. põiktänawast). Tel. 470-31.

Hambaarst
Sergei Rešanski
Pikk t. 47, l. 5. Tel. 412-34
wõtab hambahaigeid wastu kl. 9—12 ja 2—7.
Pühap. 10—1.
Kunsthammaste laboratoorium.

Dr. A. Lane
asub niiid
Rüütli 14—3.
Wastuw. kl. 11—12 ja 5—6

Hambaarst
O Katz
Harju tän 30.
Wastuw kl 9—1 ja 4—7.
telef 446-47.
Kunsthambad.

Hambaarst
Helvi Talts
Pärnu mnt. 27—15.
Telef. 414-82.
Kl. 10—12 ja 5—6.

Pelgulinnas
Era-hambaarstimise ambulatoorium
Kunsthammbad.
Wastuwõtt kl. 9 homm. kuni kl. 8 õht. Tel. 471-20
Telliskiwi 34—2.

Masseerija Emilie Leppik
Kaupmehe tän. 15—2. tel. 460-32. Wastuwõtt 10—1 ja 4—6.

Tagasi jõudnud.
Masseerija Arnold Piepenberg.
Wene tän. 11, krt. 11, lodus 9—11. Könetr. 434-26.

Tagasi jõudnud.
Masseerija M. Favre
Kentmanni 10—3, Telef. 459-30.

Ämmaemandad

Ämmaemand-masseerija elab niiid
M. Pardu-Lindman
Tatari 26—3.

Palwekirjad

Parim ja odawaim büroo
Tõlked, kirjavahetus, ärakirjad.
Masinakirja kursused.
Berlitz School. Sakala tän. 39—5. Könetr. 438-20.

„Päevaleht" üksiknumbrid on müügil
Vaivara jaamas

Tunnid

Prantsuse keel.
Keele kiire äraõppiminc. Rääk. kl. 11—1 Poska tän. 17—2.

Nõmmel õpetaja
annab tunde
matemaatikas, füüsikas ja keemias algk., progümn ja gümn. kawa ulatuses. Rahumäe, Pikk tän. 22—5.

Algebra
trigonometria, analüüsi, füüsika jne. igaks eistarbeks, eriti klassitööks, järeleaitamiseks ja kolledži eksameiks. Kentmanni 16—2.

Inglise, prantsuse, itaalia, hispaania, saksa, wene, eesti keeli õpetajakse (ka koju käies) **Berlitzi meetodil.** Broschüürid ja iiklit prowitund maksuta. Tõlked. Sakala 39—5. Eritewalmistus eksamitele.

Klaveritunde
annab edukalt wiimnud õpetaja odawašti algajaile. Allika tän. 10—3 (Kentmanni II eesuks).

Klaveritunnid.
Eugenie Suni,
dipl. helikunstnik.
Õpetus kodus ja wäljas.
Suur Laagri 18—1.

Inglise, saksa ja prantsuse keelt
(liter., gramm., konwers.) õpetab dipl. kooliõpetajanna keskkooli, liitj. ja kolledži kawa ulatuses. (3-kuine kursus 15—20 kr.). Lai tän. 19—3, kl. 10—12 ja 4—7.

Ülikooli haridusega preili annab tunde
matemaatikas ja füüsikas.
Kreutzwaldi tän. 20—5.

Saksa, rootsi, prantsuse, vene
k. tunde. Nõmme, Raudtee t. 23/4, jaama waštas.

Klaveritunde
uusimal Berliini meetodil annab wilumud õpetajanna algajaile ja edajijõudnuile; lastele — alates 5 aastast. Täiskasvanuile kerged kiirkursused. Kindel ettewalmistus konserwatooriumi. Könet. kl. 5—7 Tatari 21-a—15, hoowis.

Annan
klaveritunde
Teooria ja harmoonia. Koidu 75—6; kl. 12—4.

Klaveritunnid
Dipl. helikunstnik
V. Rutkovskaja
Laulupeo 1—8, könet. 4—7.

Inglise ja saksa
keele tunnde antakse odawašti W. Ameerika 24—18, hoowimajas. Tulla kl. 6—8 p.l.

ENGLISH TEACHER
Mr. H. SYKES.
RESUMED LESSONS.
Gramm. Conversation. Comm.-corresp. Translations. Lessons either Sing. or Group. At home 10—12 daily & 4—6 ex. Wed. Sat.
SAUNA T. 1—13

Française diplômée donne des
leçons.
Théorie, conversation, correspondance. Lundi, mercredi, vendredi à Tallinn. Mardi, jeudi à Nõmme. Pargi 22. Hiiu, de 9—10.

Gümn. õpetaja
saksa ja vene
keele tunnid. Kesk-Luha 2—6. Tel. 412-18.

Soowin preili juures wõtta
eesti keele
tunde saksa keele tundide wastu. Kirj slt. „12/12".

Inglise keele
tunnid algajaile ja edajijõudnuile. Londoni prakti. ka. Suurtüki 1—4.

Ülikooli haridusega preili filosoof. õpetab
inglise ja saksa
keeli. Tõlked. Wene 3—1.

Härrad ja daamid!

Kui teie olete soetanud endale maitsetusliku üliriide, siis pidage meeles, et sinna tub ka moodne lõige ja I kl. töö.
Seda kõike saate
riietur A. Waht'i töökojas S. Pärn
tel. 426-88, kus on rahuldatud ka nõudlised dede soowid.

Diplom. klaweerikunstnik
Leonore Johanns
klaweritunnid.
Könet. iga päew kella 12—1 ja 5—6. Nigul

Tsemendi- ja betoonitö kursused
peetakse Kundas: 5—8. oktoobrini k. a. ja 10—13. okt. (II grupp).
Kursuste lõpetajaile antakse vastav
Osavõtta soovijaid palutakse kuni 30. rini registreeruda
A.-S. TSEMENDIVABRIK „PORT-
NÕUANDE BÜR
(Tallinn Valli 4—6 te

English Lessons.
Miss Knight
has just returned from London.

English lessons
given by an Englishman.
Tõlked.
Harju 29—8 hoovis.

Õpetajanna annab
saksa keele
tunde, samas ka prantsuse ja inglise keele algõpetus odawasti. Kloostri-Kooli tän. 3—2, könet. kl. 1—5.

Vilunud õpetaja
annab odawasti tunde saksa, inglise, prantsuse, wene keeles, walmistab kiiresti eksameile ja teeb tõlkeid. Maakri tän. 23—8.

Viiulitunde
annan algajaile ja edajijõudnuile odawasti. Täieline õppekawa. Girgensoni t. 2—4, könelda pühap. kella 1—3, esmasp. kl. 3—10.

Müüakse

Suures walikus daamide ja härrade kwaliteet-
nahkkindaid
soowitab nahkkindatööstus
„ELEGANT"
Pärnu mnt. 16.

Pianiino
müüa, hea kõlaga, kuulus wälismaa firma, wähe prunginud. Mancelli 9—2.

Uus wäike soome stiili
söögituba
(laud, 2 pinki, 2 tooli, puhwet) soodsasti müüa. Tina 8—4, näha pühap. kella 12—2.

Müüa uus korras 12 korteriga
maja
wõib ka pool mõtteliist osa. Küüsida Astri 17, poest.

Juhuslikult müüa uus
hõberebane
Kaua tän. 6—3.

Ilusad metsaga kaetud
päriskrundid
müüa Pääskülas, Päikese p. 2, 4 ja 6. Telef. 522-63.

Talu
kiires korras müüa elumuutuse tõttu. Ligemalt Tallinnas, Pärnu mnt. 76, Tall. Eesti Majandusühing.

Paekive
põranda-, ice-chituse, paljastikwe, trepiastmeid müüb wõib kohale kiiresti M. Solwat'i paetööstus Kadakal, telef. 522-63.

Odavast
1) uus maja, k
kr.; 2) uus
18.000 kr.; 3)
maja 65.000 kr
35.000 kr. Har
11—1 ja 5—7

Postma
uudisjeerija
a. taialoog
f-a „E
Pikk 29-a,
kiri 1938.
kiri saadeta
le tasuta.

Ilusad wäike
jõudipundli-
kutsi
on müüa. Wilm

2
ehitusk
müüa: 270 r
Koika t., Tondi
res, Küüida Tor

Mööblic
sä
ma puhasta
Glasuro
„Glasurol" p
ja poleeri
keeritud ja
pinna
Igal pool saa

Ruuliiclt m
ehitusl
(hea peenram
ruutjõulda. Ka
iept. j a. k
Tedre tän. 34.

Väike
müüa Sakus.
tega, linna ja
dal. Kirjad slt.

Müüa
kuivi
300 p. Kirj. slt

Klav
müüa, hind 15
kupu 12—9. h

Naisterahwa
kasukn
(uus) müüa.
iga päew kl. 1
Toom-Kuninga

Kabinetti-
tiibkl
müüa hinnaga
Näha pühap.
12.00. Herme
Tartu mnt. 3.

Tallinna Eesti Kirjastus-Ühisuse trükk

GLORIA PALACE 2 VIIMAST PÄEVA!

Rutake! Ainult veel TÄNA ja HOMME!

ZARAH LEANDER

OMA HIILGEOSAS UFA suurfilmis

KODU

H. Sudermanni samanimelise teose järele. TÄNA seansside algus kell ½6, ½8, ½10. HOMME, pühapäeval, kell 2, 4, 6, 8, 10.

EELTEADE! Neil päevil selle hooaja järjekordne UFA suurfilmi esietendus!

BRIGITTE HORNEY
WILLY BIRGEL

HAARAVAS SUURFILMIS

VAIBUNUD MELOODIA

EESTI LASTEKAITSE ÜHINGU korraldusel

GLORIA PALACE'is

pühapäeval, 18. septembril, kell 12 päeval

õpilas-etendus

KAVAS:
EESTI KULTUURFILMILT FILM LOOMADE ELUST.
„Kapten Granti lapsed"
„Muinasjutuline maa" — vaatepilt
„Miki aed" — heligrotesk.

HINNAD: II koht — 25 s., I koht — 40 s., põrand — 50 s., rõdu — 60 s., loož — 75 s.
SISSETULEK LÄHEB PUUDUSTKANNATAJATE LASTE TOETAMISEKS.

J. TINITSA LAMBIVARJU TÖÖSTUS
Harju 44. Tel. 484-00 | „Kuld Lõvi" kõrval
OSTATE KÕIGE ODAVAMALT OTSE TÖÖSTUSEST ERI TELLIMISED
TSELOON, SIIDI ja VARJE JA LAUALAMPE

Pianiinosid ja **tiibklavereid**
hooajaks soovitab **J. MITT.**
Pikk tän. 1, tel. 433-74.

Du Nord

Tänasest peale iga päev esimesed

põldpüüd, laanepüüd, noored tedred.

Tähelepanu!

Teatan oma lugupeetud ärisõpradele, et avan lähematel päevadel uue ülirlieteäri daamidele ja härradele. Seniks palun ostuga mitte kiirustada.

Suurima lugupidamisega

Jaan Mäger
(Jants).

Öölokaal **Dansing „Paris"** Tallinn, Müürivahe 2, tel. 479-32
Alates pühapäevast, 18. s. k. p. järjekordsed
teeõhtud kella 7—9 õhtul.
TANTS KABAREE

Gloria Dancing
Pühapäeval, 18 septembril, **kella-5-tee** tõlellise eeskavaga.
LINA GOMBER Hispaania tantsijatar
CHIQUITA-ROMANE-TINO Eesti-Itaalia tantsijate-trio

Kino „SKANDIA"
MAAILMA SUURIM LÕÖKFILM!
THEA v. HARBOU' kuulsa romaani „INDIA HAUASAMMAS" järele
Ešnapuri tiiger
100% põnevust! Seiklusi, sensatsioone, tempot. Rich. EICHBERG'i uus hiiglalavastus, miljoniline suurteos! Välisvõtted kõik Indias filmitud. Tema Majesteedi Udeipuri Maharana lahkel loal. Peaosades: LA JANA, FRITZ v. DONGEN, THEO LINGEN, HANS STÜVE, GUSTAV DIESSL JA TUHAND TEISI. LISAKS LÜHIFILM.
Kassa avatud ärip. kella 5, pühap. kella ½3.

KINO **ORION** Paldiski m. 25.
HARRY PIEL põnevas sensatsioonfilmis
„Tema parim sõber"
II. CHARLIE CHASE naljafilmis
„Vihma käest rääsla alla"
III. Fox nädalaringvaade.

KINOTEATER **DIANA** Kopli tän. 8. Telef. 414-46.
Harukordne suur eeskava!
CONRAD VEIDT ja ANNABELLA meisterlikus suurfilmis
„SÜDA JA MÖÖK"
Haarav draama armastusest, kannatusest ja romantikast
II. „VALEPEIGMEES". Huvitav komöödia suurlinna „kuldse nooruse" elust
Peaos. LORETTA YOUNG ja TYRONE POWER. Pühapäeval viimset päeva.

KINO **„MARS"** Hospidali 2-a. Alg. ärip. kl. 5, pühap. kl. 2.
Kahekordne suureeskava! JAMES DUNN ja GLORIA STUART sensatsioonfilmis
„Tütarlaps 419-dast toast"
Põnevasisuline suurfilm, mis iga meetriga muutub haaravamaks.
II. 5-DA AVENÜÜ MELOODIA. Film tulvil ilusat laulu, revüüd ja muusikat

Rootsi nõupidamine Balti riikidega

Genfis tehti teatavaks Oslo-riikide seisukohad sanktsioonide suhtes
Tšehhi sündmused hoiavad Rahvasteliidu delegatsiooni pinevus

Sanktsioonide fakultatiivsuse küsimus areneb

Üldisid läbirääkimised Rahvasteliidu täiskogus algasid teisipäeval Rootsi välisministri Sandleri ja Hollandi välisministri Patijni sõnavõttudega. Nende kahe Oslo-riikide rühma kuuluva riigi peadelegaatide kõned olid loomulikult pühendatud majanduslike ja rahanduslike sanktsioonide fakultatiivsuse küsimusele. Oma hästipõhjendatud kõnes Sandler esitas üksikasjaliselt Rootsi seisukoha sanktsioonide küsimuses, tsiteerides ühtlasi Kopenhaageni konverentsil vastuvõetud resolutsiooni.

Suure tähtsusega art. 16. tõlgitsemisel omab kahtlemata Inglismaa esindaja sõnavõtt. Hästiinformeeritud allikast kuuldub sel puhul, et Prantsusmaa vastuseis inglaste kavatsustele on vähenemas.. See on soodus tunnusmärk, sest Inglise peadelegaadi sõnavõtust olenek suurel määral selle nii olulise küsimuse edaspidine areng.

Kolmapäeval enne lõunat toimus Rootsi välisministri Sandleri algatusel **nõupidamine Rootsi ja Balti riikide delegatsioonide vahel.** Sellel läbirääkimisel Sandler informeeris Balti riikide välisministreid weel kord Rootsi seisukohast ja neist põhjustest, miks Rootsi ja Oslo-riigid püüavad saavutada üldist tunnustust art. 16 sisaldavate sanktsioonide fakultatiivsusele.

Kuulduvasti kavatsevad Oslo-riigid juhul, kui nende neutraliteedi püüded ei leia küllaldast poolehoidu täiskogus, tõsta art. 16 küsimust uuesti üles Rahvasteliidu pakti põhimõtete rakendamiskomitee aruande tamisel 6. komisjonis.

Usaldatavast allikast kuuldub, et Poola ei ka art. 16 suhtes astuda täiskogus mingisugusesid sa Selestatakse, et Poola on juba varem tõlgeerinud sisukoha sanktsioonide suhtes ega pea vajalikuks enam täiskogus ette kanda.

Vaatamata mitmesugustele läbirääkimistele kute delegatsioonide vahel ja elavale diskuteeri art. 16 asjus hoiavad Tšehhoslovakkia sündmuse gu aeg delegatsioonide tähelepanu pinevil. Kõne Nürnbergis tõi teatavat kergendust, kuigi v walt mitmesugustele ringkondadele see kõne leidi erinewat kommenteerimist.

Piisavalt saabunud sõnumid ütlevad, et wahejuhtu Tšehhoslovakkias ja muutusteks Praha valitsuse sudeedi-sakslaste erakonna vahekorras leiavad wastelliidu kulusarides niisama elavat vastukaja ka jaosalistes pealinnades, kuigi täiskogul ameerikult probleemiga ei ole midagi ühist.

Genf, 16. 9. (ETA) (Havas) Norra välisminister Koht seletas täna Rahvasteliidu täiskogu Rahvasteliit tuleb ümber korraldada soliidsetel tel. Koht ütles, et Norra jätab endale täielikku v duse sanktsioonide tarvitusele võtmise kui ka rahvu heliste wägede läbilaskmise asjus. Ta toonitas t dust koos töötada ka riikidega, kes ei ole Rahvaste liikmed.

Jaapanlased tapnud miljon hiinlast

Kodust lahkunute arv ulatub 30 miljonile. Nõutakse rahvusvahelise komisjoni saatmist Hiinasse

Genf, 16. 9. (ETA) (Reuter) Rahvasteliidu täiskogus Hiina esindaja Wellington Koo nõudis Rahvasteliidu põhikirja art. 17 kohest tarvitusele võtmist Jaapani vastu, keelates ära toorainete väljaveo Jaapanisse ja rahanduslike krediitide andmise Jaapanile. Ühtlasi ta nõudis rahanduslikku toetust Hiinale. Wellington Koo seletas, et Hiinas on jaapanlaste poolt tapetud umbes miljon inimest. Nende arv, kes on pida lahkuma oma kodudest, tõuseb 30 milj ni. Ainelised kahjud Šanghais üksi hi takse 5 miljardi dollarini. Mujal Hiinas võimatu jaapanlaste poolt tekitatud k jude suurust kindlaks teha. Wellington K nõudis, et Hiinasse saadetaks rahvusvah ne komisjon jaapanlaste kuritegusid, e mürkgaaside tarvitamist, uurima.

Külaline Ungarist

Eile teatasime, et Ungari haridusminister krahv Paul Teleki saabub vastukülaskäigule Eestisse 22. septembril.

P. Teleki, riigimees ja geograaf, sündis Budapestis 1. nov. 1879. a. Ta õppis õigusteadust, kuid huvitus ka maadeteadusest. Pealeselle õppis ta Magyarovari põllumajanduse akadeemias. Doktoripromotsiooni sooritas 1903. a. 1913. a. sai P. Teleki Ungari teaduste akadeemia liikmeks ning valiti 1925. a. sellesama akadeemia auliikmeks. Juba 1905. a. oli ta saadikutekoja liikmeks, kuid ei mänginud poliitiliselt silmapaistvat osa. Enamlaste päevil oli ta Szegedis kujundatud rahvusliku valitsuse välisministriks. Pärast enamlaste kukutamist usaldati P. Telekile rahu ettevalmistava kantselei juhtimine, ühtlasi oli ta rahudelegatsiooni tähtsamaid liikmeid.

1920. a. valiti P. Teleki rahvuskogusse ning sama aasta 19. aprillil sai ta välisministriks ja juunis — peaministriks. Detsembris ta lahkus, kuid veel samal kuul kujundas uue valitsuse, võttes enese kätte ühtlasi välisministeeriumi juhtimise. 14. aprillil 1921. a. lahkus P. Teleki valitsuse juhi kohalt ning võttis ülikoolis vastu õppetooli. 1922. a. valimised viisid ta uuesti parlamenti. Järgmisel aastal sai ta parun Joseph Eötvösi kolleegiumi kuraatoriks. 1924.—1925. a. oli P. Teleki piirikomisjoni liikmeks Mossulis ja vaimse koostöö rahvusvahelise komitee liikmeks.

14. maist 1938. a. on P. Teleki Ungari haridusministriks.

Pildil — krahv Paul Teleki.

Prof J. Uluots Varssavis

Varssavi, 16. 9. (ETA) (PAT) E riigivolikogu esimees professor Uluots s bus täna hommikul Varssavi. Vaksalis teda tervitamas Poola välisministeeriumi kohtuministeeriumi esindajad, Eesti saa Markus ühes saatkonna personaaliga, P la-Eesti juriidilise koostöötamise rühma l med ja Poola-Eesti Ühingu liikmed. En lõunat professor Uluots tegi visiidid koh ministri abile Chelmonskile, välisministeriumi poliitilise osakonna direktorile Arc zewskile ja kõrgema administratiivkol esimesele esimehele Helczynskile. Siis võttis osa einest, mis Poola-Eesti juriidil koostöötamise rühma esimehe poolt te auks oli korraldatud.

Õhtul professor Uluots esines loengu Eesti põhiseaduse üle.

Kolme riigi kirikupead Petseris

Eesti, Soome ja Läti ap.-õigeusu kõrge mate vaimulike kongress

Käesoleva kuu 23., 24. ja 25. peetakse Petse kolme naaberriigi — Eesti, Soome ja Läti — apo liku-õigeusu kirikupeade ja kõrgemate vaimuli kongress kirikupraktikasse ja usuellu puutuva küsimuste lahendamiseks.

Senistel andmetel võtavad kongressist o Soomest peapiiskop Hermann ja piiskop Aleksa der, Lätist mitropoliit Augustin ja piiskopid Jak ning Aleksander. Eesti poolt võtavad sellest kon ressist osa mitropoliit Aleksander, Petseri kloost ülem, ülempiiskop Nikolai, Narva piiskop Paav ja ap.-õigeusu kirikuvalitsuse esindajad.

Kongressi lõpupäeval, 25. septembril, toimuva piiskoplikud jumalateenistused kloostris Mihhai peakirikus ja linnakoguduste Varvara ning 40-m usukannataja kirikutes.

Kongressist osavõtjaid oodatakse Petserisse j ba 22. septembri õhtuks.

Asutatakse õhuskautide üksusi

Eesti skautide peastaap otsustas oma koosolek 12. sept. asutada esimesed õhuskautide-üksused. Kun skautliku kasvatuse põhimõte haarab kõiki noort huvialasid ja skautlik organisatsioon annab oma liik meile võimalusi igakülgseks arenemiseks, on see sam väga tervitatav, sest meie noorte huvi lennuasja duse vastu on üha kasvamas. Meil on õhuskautlu uuduseks, kuid välismaal töötavad õhuskautide üksused juba aastaid suure eduga.

Õhuskautlus taotleb meil järgmisi eesmärke:

1. Anda võimalusi neile skautidele, kes tunne wad huvi õhuvalla vastu, töötada oma huvide koha selt skautluse raamistikus.

2. Kooskõlas skautluse püüdega olla alati valmi isamaa ja ligemiste teenimiseks ette valmistada skau tidest kaadrid, kes olekšid võimelised õhukallaletungid puhul tegutsema abilistena õhu- ja gaasikaitse korral damisel.

Õhuskautide tööd korraldatakse nii, et noorem d kuni 12 a. wanuses, tegutsewad peamiselt mu elismängu valmistades lennuki-mudeleid, wanemad kuni 17 a wanuses rõõbiti mudelismiga tegutsewad abilistena aerodroomidel mootor- ja purilennu alal ja lennukite valmistamise töökodades eesmärgiga tutwuda lähe malt lennukite ehitusega ja korraga aerodroomel. Alates 17 a. on õhuskautidel võimaldatud osawõtt ka lennutehnilisest wäljaõppest, eriti purilennu alal.

Peale selle kõik õhuskaudid saawad wastawa wälja- õppe õhu- ja gaasikaitse korraldamise alal.

Õhuskautide-üksusi on lubatud asutada ainult õhu- selliste üksuste wanemaiks võiwad olla ainult tegeld wäes või reserwis olewad kutselised lennuwäelased wõi kutselised era mootor- wõi purilendurid.

Esimene õhuskautide-üksus on kawatsetud asutada Eesti Aeroklubi juure.

Saadaval paremates kellasepäärides.

Lennuasjanduse konverents lõppes

Varssavi, 16. 9. (ETA) (PAT) Balti ja Balkani riikide lennuasjanduse konverents Varssavis on lõppenud. Konverentsist võtsid osa Poola, Greeka, Bulgaaria, Rumeenia, Eesti, Läti, Soome ja Leedu. Leedu võttis mainitud konverentsist osa esimest korda.

Tänane intervjuu

Kodumaa arstirohtude kõrge kvaliteet

Kõnetasime rohuteadlaste koja direktorit dr. K. Rähesoo, küsides, kuidas areneb kodumaiste arstirohtude korjamine ja kasvatamine.

— Ses töös on jõutud mõnigi samm edasi, vastas dr. Rähesoo. — Rohuteadlaste koda omab endises pedagoogiumi aias katseaia, kus kasvatatakse kodumaisi arstirohte wõi drooge, siin koja juures on meil jälle uurimislaboratoorium, kus analüüsime kogutud ja kasvatatud droogide kwaliteeti.

— Ja milline see kwaliteet on?

— Kohati tunduwalt parem kui wälismaalt imporditud droogide oma. Nii sisaldab Eestis kasvatatud piparmünt keskmiselt 1,74% eeterlikku õli, Kuna saksa farmakopöa järele peab piparmünt sisaldama wähemalt 0,7% eeterlikku õli, siis ületas meie katseaia piparmünt tunduwalt selle nõudmise. Seda võib ütelda ka paljude teiste rawimtaimede kohta. Koriander näiteks sisaldab meil 0,87% eeterlikku õli, Indias aga 0,15% ja Saksas, Hollandis ning Itaalias 0,4—0,6% Koirohi sisaldab meil 0,55% eeterlikku õli, mujal on see protsent 0,5. Mustsinepi seemneist saime 30,0% rasvaõli. Suurim rasvaõli protsent sinepiseemneist on seniste andmete järele 32,4.

— Nii et kodumaa rawimtaimi maksab kasvatada ja koguda?

— Selles pole kahtlust. Selle ürituse arendamine kuulub rohuteadlaste koja ideeliste ülesannete hulka. Apteekrid siin kasu ei saa. Neil oleks sageli kergem ja odawam tellida wälismaalt walmisdrooge, kui osta neid siin ja töötada ümber. Kodumaal leidub aga maakohti, mis sobiwad hästi rawimtaimede kasvatamiseks. Pealegi awaneb wanadel inimestel wõimalus teenida kummelite ja teiste taimede korjamisega natuke leiwaraha. Ka ei oleks waja nii palju kulutada wäliswaluutat rawimite ostuks. Seepärast rohuteadlaste koda propageerib ja organiseerib rawimtaimede kasvatamist ning kogumist.

— Kas koja uurimislaboratoorium leiab palju kasutamist?

— Jah. Siin katsetawad ja teewad analüüse paljud rohuteadlased, kel pole apteekide juures selleks nii awaraid wõimalusi.

— Laboratoorium on sisustatud wististi kõigi wajaliste aparaatidega ja wahenditega?

— Jah, me oleme siia muretsenud üht ja teist, aga eks tulge ja waadake ise.

Käisimegi waatamas, aga kõiki neid keerulisi aparaate ja uurimiswahendeid, mis laboratoorium on näha, ei oska kirjeldada wõhik. Niipalju taipab aga iga inimene, et on waja tükk tööd ja waewa, enne kui rawimtaimest saab pulbreid wõi tilku, mida wõtame haiguste puhul „üks supilusika täis kolm korda päewas sõõgi alla" wõi tetsitti.

Vene lennukid rikkusid Soome piiri

3 lennukit lendasid kuni 25 km sügavusel Soome territooriumi kohal

Helsingi, 17. 9. (ETA) Eile oli Soome idapiiril jälle rida piiririkkumisi Nõukogude Vene lennukite poolt. Hommikul kella 10.09 ja 10.45 vahel märgati Räikkölä ja Tantteri vahelises piirkonnas üht kõrgel lendavat Vene lennukit. Kell 12.45 lendas kolm Vene lennukit Sirkiläänsaare kohal üle piiri ja suundus üle Kivinienta ja Raudu, lahkudes kell 13.12 jälle Soome territooriumi kohalt. Mainitud lennukid lendasid 2—3 km kõrgusel. Üle piiri lendamisel avati lennukitele Soome piirivalvurite poolt tuli, mis ei annud aga tulemusi suure kõrguse pärast. Lennukid viibisid kuni 25 km sügavusel Soome territooriumi kohal. Piirivalvevõimud on alustanud rutulist juurdlust. Välisministeerium astub tarvilisi samme, niipea kui on saabunud juurdlusprotokollid, mis sünnib arvatavasti tänase päeva jooksul.

Uputus Iraanis

London, 16. 9. (ETA) (DNB) Teheranist teatatakse, et suures uputuskatastroofis Hamadani ja Kermanšahi vahel on palju inimesi surma saanud. Seni on leitud umbes 100 laipa. Suurem osa Nahavendi linnast on purustatud.

Sudeetlaste juhid põgenesid Saksamaale

Praha valitsus andis käsu sudeetlaste erakonna laialisaatmiseks. Sudeedi-sakslaste kaitseliit likvideeritakse valitsuse o vangistamiskäsust Henleini kohta

Sudeetlastelt võetakse relvad 24 tunni jooksul

Pilte Tšehhoslovakkia sündmustest. Vasakul — täägistatud püssidega politseipatrull Egeri tänaval. Keskel all — Briti peaminister Chamberlain väljub lennukist Münchenis; ülal — Chamberlain vestleb Saksa välism lennuväljal. Paremal ülal — loetakse teadaannet sõjaseisukorra väljakuulutamisest sudeedi maakondades, all — rüüstatud kaupluse ees Egeris.

Praha, 17. 9. (ETA) (Havas) Tšehhoslovakkia ringhääling on avaldanud teadaande, milles üteldakse, et Henlein, sudeedi-sakslaste rahvasaadik Frank ja paljud juhtivad sudeedi-sakslased on põgenenud Saksamaale. Lõpuks lükatakse ümber kõik Saksa ringhäälingu teated seisukorrast Tšehhoslovakkia kohta.

Praha, 16. 9. (ETA) (Havas) Tšehhoslovakkia valitsus andis käsu sudeedi-sakslaste erakonna laialisaatmiseks.

Praha, 16. 9. (ETA) (Reuter) Egeri kohtuvõimud andsid käsu Konrad Henleini vangistamiseks. Sellest käsust teatati kõigi maade politseivalitsustele.

Peale selle valitsus andis käsu sudeedi-sakslaste erakonna vabatahtliku kaitseliidu laialisaatmiseks.

Böömimaa provintsivalitsus andis käsu, et kõik elanikud sudeedi-sakslaste maakondades peavad oma relvad 24 tunni jooksul välja andma. Selle käsu mittetäitjaid ähvardatakse karmide karistustega.

London, 16. 9. (ETA) (DNB) Sõnum sudeedi-sakslaste erakonna laialisaatmisest tekitas Londoni ametlikes ringkondades ebasoodsa mulje. Leitakse, et see Praha valitsuse samm, mis on astutud just silmapilgul, kus Briti peaminister Chamberlain püüab saavutada rahulikku lahendust Tšehhoslovakkia kriisis, võib seisukorda tunduvalt raskendada. Tähendatakse, et sellega Praha valitsus on võtnud endale uue raske vastutuse. Seega Praha valitsus olevat teinud võimatuks kriisi lahenduse otsese kokkuleppe teel, sest nüüd ta olevat ise sulgenud ukse läbirääkimistele sudeetlastega.

Praha, 16. 9. (ETA) (Reuter) Sudeedi-sakslaste juhid soovitavad oma poolehoidjatele rahupidamist. Üldine seisukord on täna tunduvalt parem. Täna ei ole tulnud teateid tõsisematest rahutustest. Karlsbadis sudeedi-sakslaste erakonna hoone piirati ümber ja otsiti läbi. Sudeetlaste poolt ei avaldatud mingit vastupanu. Pärast läbiotsimist hoone suleti. Paljudes linnades, eriti aga Aussigis ja Troppaus, sudeetlaste juhid teatasid kohalikele võimudele, et nad on teinud kõik selleks, et veenda oma poolehoidjaid rahulise käitumise tarviduses. Lord Runcimani üleskutse rahupidamiseks, mille ta avaldas enne oma ärasõitu, on ilmselt avaldanud rahustavat mõju.

Siinsed informeeritud ringkonnad ei pane just suuri lootusi Chamberlaini ja Hitleri läbirääkimistele. Siin kaheldakse, et kokkulepe Hitleriga oleks võimalik ilma uute järeleandmisteta Praha valitsuse poolt.

Praha, 17. 9. (ETA) (Havas) Vastates küsimusele seisukorra kohta sudeedi-sakslaste piirkonnas Saksa sotsialistliku erakonna juht Jaksch seletas muuseas, et Tšehhoslovakia võimud on küllalt tugevad, et säilitada korda mainitud piirkonnis. Edasi ta toonitas, et sudeetlaste mässust võtavad osa vaid noored inimesed, kes on 17 kuni 25 aastat vanad. Ülejäänud elanikud, isegi henleinistid, hoiduvad eemale vahejuhtumeist.

Praha, 17. 9. (ETA) (Havas) Tšehhoslovakkia ringhääling avaldas eile üleskutse Saksa kodanikele, kes elavad Tšehhoslovakkias. Üleskutses üteldakse muuseas, et teatavad elemendid püüavad viia sakslasi kodusõjani. Praegu ei ole probleem nii raske, et seda ei oleks võimalik lahendada rahulike läbirääkimiste teel, pealegi kui mõlemal poolel on olemas head tahet. Sakslased, olge rahulikud ja säilitage distsipliin. Ärge unustage, et Tšehhoslovakkia on esimene ähvardatu. Mõtelge katastroofile, mis tabas maailma 20 aastat tagasi, üteldakse üleskutses.

Soodsaimini omandate
kvaliteetkarusnahku!
Suurim karusnahaladu
U-ü. A. Ratner & Ko. Narva mnt. 71
Telefon 307-46
Rikkalik valik kodu- ja välismaal töödeldud karusnahkadest.
PALJU UUDISEID.
Müük suurel ja väikesel arvul mõõdukate hindadega.
Oma parkimis- ja värvimistöstus

Leiti saksa päritoluga relvi

27 kasti revolvripadruneid salalaos

Praha, 17. 9. (ETA) (Havas) Tšehhoslovakkia telegraafiagentuur teatab, et Oberhofis ja Hermannsdorfis, mis asetsevad Jägersdorfi piirkonnas, on leitud kaks kasti granaate ja 10 automaatrevolvrit, mis kõik on saksa päritoluga. Peale selle on leitud 27 kasti revolvripadruneid ja 2 parabellumit ühes 2000 padruniga. Oberhofi oli kogunenud palju henleinlasi, kuid nad vangistati 14. septembril.

Berliin, 17. 9. (ETA) (DNB) „Völkischer Beobachter" teatab Egerist, et teel Prahast Egerisse on Tšehhi eelposti poolt kinni peetud auto, milles viibisid „Völkischer Beobachteri" esindaja ja Saksa Praha saatkonna kaks liiget, pressiatašee dr. Gregori ja atašee Betz. Eelpost olevat autolt maha kiskunud Saksa lipu. See juhtus, vaatamata sellele, et auto oli märgitud diplomaadisõidukina ja et saatkonna liikmed näitasid ette Praha välisministeeriumi poolt väljaantud diplomaatide tunnistused. Seepeale sunniti sakslased kaasa tulema lähema sandarmeeriapostini. Vahejuhtum toimus Lubenzi lähedal.

Ungari protesteerib

Budapest, 16. 9. (ETA) (Reuter) Ungari valitsus saatis Tšehhoslovakkia valitsusele terava noodi, milles protesteeritakse Tšehhoslovakkia vägede liikumiste vastu, mida on tähele pandud Ungari piiri läheduses.

Maharadža pakub sõjaväge

Bikaner, 16. 9. (ETA) (Reuter) Bikaneri maharadža, kes valitseb umbes 10 miljoni inimese üle, telegrafeeris India asekuningale, pakkudes kõik oma abiallikad ja kõik oma sõjaväe kuninga ja keisri käsutada juhul, kui Suur-Britannia peaks kistama sõtta.

Väejooksikud lasti maha

Eger, 17. 9. (ETA) (DNB) Siinse jalaväe kasarmu hoovis oli reedel koidikul kuulda rida kogupauke. Slovaki rahvusest sõdurite jutustuse järele olevat väejooksikutena maha lastud neli sudeedi-sakslast.

Prahas loodi propagandaministeerium

Praha, 17. 9. (ETA) (DNB) Valitsus on otsustanud luua propagandaministeeriumi, mille juhiks on nimetatud Tšehhoslovakkia endine saadik Viinis, Bata tehaste praegune direktor Zlinis insener Vavrecka.

Chamberlain teab, mis mõtle

Hitler on lubanud Chamberlainile poolele te

London, 16. 9. (ETA) (Reuter) Vaevalt oli Chamberlain Chestoni aerodroomil väljunud lennukist, kui temale anti üle kiri kuningalt. Chamberlain ütles teda ümbritsevaile ajakirjanikele: Mina tulin tagasi rutemini kui arvasin. Eile pärast lõunat mul oli pikk kõnelus Hitleriga. See oli avameelne ja sõbralik mõttevahetus. Mina olen nüüd rahul, sest meie mõlemad teame nüüd, mis on teisel mõttes. Teie ei või minult muidugi veel oodata, et ma hakkaksin kohe arutama, mis on meie kõneluse arvatavad tulemused. Mina tahan nüüd oma ametivendadega nõu pidada ja mina soovitan teile mitte usaldada kõike, mida teile jutustatakse Obersalzbergi kohtamisest. Hiljem, vahest juba mõne päeva pärast, mina lähen uuesti Hitlerit kohtama. Seekord Hitler lubas mulle poolele teele vastu tulla. Ta tahab säästa ühele vanale mehele teist nii pikka teekonda, ütles Chamberlain. Need viimased peaministri sõnad tekitasid ühtlasi naeru ja kiiduavaldusi.

Saksa asjadeajaja Kordt, tervitades Chamberlaini, ütles: Mina loodan, et teie reis oli edukas. Igal juhul teie olete võitnud minu kaasmaalaste südamed.

Chamberlain oli ilmselt liigutatud Kordti sõnadest. Ta tän sõbraliku tervituse

London, 16. 9. inimesed ootasid Whit bumist. Chamberlain, autol Downing Str. ke mustatud rahvahulki murdmast. See täna ajakirjanikele. Downi ootas proua Chamber oma meest. Fotogra lasksid. mõlemad endi tada. Sees olid oota Simon, siseminister P nõuandja Vansittart alamriigisekretär Cad

Arvati, et peamini oma kabineti tähtsan

Pariis, 16. 9. avalik arvamine hoidu reldusi Berchtesgadeni tamisest. Üldiselt ar mist Hitleriga Cham takti Prantsuse peami nib arvatavasti lähem

Varssavi, 16. 9 Polska" korrespondent rääkimisel Chamberlai arutatud Tšehhoslovak jekti rahvahääletuse a korraldamist tulevat sakslaste piirkonnis s lasi ollakse Saksa r deedi-sakslaste proble viljakaile ja konkreet kide vahel, mis toimu kirjutab leht.

Seisukord on väge

Runciman ei tea, kunas ta sõidab tagas

London, 16. 9. (ETA) (Reuter) Lord Runciman paistis kahvatuna, kui ta Ashton-Gwatkini saatel väljus lennukist Croydoni aerodroomil. Kui temalt küsiti tema arvamist praeguse seisukorra kohta, ütles ta: Mina tahaksin, et mina teaksin selle kohta samapalju nagu teie. Mina kardan, et mina ei või anda teile mingit informatsiooni. Seisukord on igatahes väga õrn. Kõik oleneb Jumalast.

Lord Runciman millal ta Prahasse

Washington, 1 dent Rooseveldil oli tä Hulliga. Valgest maj misel on arutatud ab tarvitusele võtma juhu da. On arutatud peami duslikke abinõusid. S ole olnud juttu. Roos ajal mitte lahkuda pe

UUDISKUPONGID KOHALE JÕUDNUD.
RUTAKE T
DAAMIDE HÄRRADE RÄTSEPAARI
F. SCHV
ERIALA: FRAKK, ULSTERMANTEL

Berchtesgadeni läbirääkimiste tulemustest

Hitler nõudnud, et need piirkonnad, kus sakslasi üle 80 protsendi, ühendataks kohe Saksamaaga. — Teised sakslaste piirkonnad kantoniteks. — Kärbitud Tšehhoslovakkiale kindlustataks julgeolek neljа suurriigi poolt. — Tšehhoslovakkia erapooletus Schveitsi või Belgia eeskujul. — Inglismaa ja Prantsusmaa asuvad kaaluma Hitleri ettepanekuid. — Kardetakse, et sündmuste kiire areng võib teha uue läbirääkimise Hitleriga võimatuks. — Tšehhoslovakkialt raske loota nõusolekut oma riigi jagamiseks

Praha valitsuse energilised abinõud on kindlustanud korda Sudeedimaal

Ajakirjanduses jatkub küsimuse selgitamine, misjuguseid tulemusi andis Chamberlaini külaskäik Hitlerile. Uhelpool walitseb selles suhtes teataw optimism, teisal pettumus. Pettumuse meeleolu näib walitsewat kõigepealt Prahas, kus arwatakse, et Hitler on esitanud Chamberlainile küllalt kaugeleulatawaid nõudmisi ja et nende alusel oleks wõimalik saawutada kokkulepet ainult uute järeleandmiste hinnaga Praha walitsuse poolt.

Nagu me tähendasime Chamberlaini sõidu eel Berchtesgadenisse, oli selle sõidu üheks eesmärgiks Inglise walitsuse seisukohtade teadaandmine Hitlerile, kuna Inglise walitsuse ringkondades piisis arwamine, et kantsler Hitler on wildakalt neist informeeritud. Kuid niisama tähtis oli Inglise walitsusele saada kuulda Hitleri waadetest lähemalt otsekohe tema enda suust sest kuigi Hitler oma esmaspäewases kõnes nõudis enesemääramise õigust sudeedi-sakslastele, jäi selles kõnes lähemalt mainimata, kuidamõtleb toimida Saksamaa, et sudeedi-sakslasei saaksid enesemääramise õiguse. Selles mõttes oi Chamberlaini sõit täitnud talle seatud lootused Nagu teletas peaminister Chamberlain ajakirjanikele Chestoni lennuwäljal, teatakse nüüd kummalgi poolel, mis on teisel mõttes. Kuid se on nähtawasti ka kõik. Et neist seisukohtade awaldamistest oleks saanud järgneda mõttewahetusi seisukohtade lähendamiseks üksteisele, selle kohta puuduwad andmed ja seda ei wõimaldanud nähtawasti läbirääkimiste lühike kestwus. Oletatawasti olid need kaunikesti erinewad, sest wastasel korral oleks wõinud järgneda kohe nende lähendamise katse, milleks Chamberlain oli nähtawasti walmistatud ette. Sellele wihjawad Chamberlaini sõnad, et ta on tulnud tagasi rutemini kui arwanud.

Kummagi poole seisukohtade lähendamiskatse wõiks toimuda nüüd alles selle järele, kui Inglise walitsus on pidanud nõu omawahel ja ka Prantsuse walitsusega, milleks seisab päewakorral Prantsuse peaministri Daladier' ja wälisministri Bonnet' sõit Londonisse.

Misjugune oli Chamberlaini poolt awaldatud seisukoht. Hitlerile, selle ümber ei mõistatata kuigi palju, kuna seda peetakse selgeks Chamberlaini enda ja sir John Simoni awalike seletuste kohaselt. See wõiks kokkuwõttes seista selles, et Inglismaa ei saa jääda erapooletuks pealtwaatajaks wõitluses, mis käib Tšehhoslowakkia iseseiswuse pärast. Küll püüitakse aga maailma ajakirjanduses selgitada seda, mida ütles Hitler Chamberlainile. Selles suhtes wäärib tähelepanu Saksa wälisministeeriumi esindaja seletus Reuteri korrespondendile: „On põhjust arwata, et Hitler on Chamberlainile teinud selgeks, et ainult rahwa tahe wõib otsustada sudeetlaste saatuse." Sama arwab Hitleri seisukohtadest ka „Gazeta Polska" Berliini korrespondent, kes aga lisab weel, et enne rahwahääletuse korraldamist tulewat politseiwõim anda sudeedi-sakslaste piirkonnis sudeedi-sakslaste endi kätte. Sellele wõiwat järgneda läbirääkimised suurriikide wahel isegi laiemas ulatuses, kui seda on Tšehhoslowakkia küsimus.

Tšehhoslowakkia problem Berchtesgadeni nõupidamise järele wõiks niiid seista selles, kas Inglise ja Prantsuse walitsus nõustuwad rahwahääletuse korraldamisega sudeedi-sakslaste piirkondades, mis wõiks tähendada nende lahkulöömist Tšehhoslowakkiast, kas see sobib nende lubaduste piiridesse, mida nad on annud Tšehhoslowakkia iseseiswuse kaitseks, ja kas Praha walitsus saab minna sisepoliitilistel ja põhiseaduslikel kaalutlustel niisuguste kontsessioonide teele. Meele on tuletada sel puhul Tšehhoslowakkia ajalehtede eitawat reageerimist rahwahääletuse wõimalustele ja ka Nõukogude Wene hoiatust Praha walitsusele, et Tšehhoslowakkia ei saawat arwestada siis enam Nõukogude Wene kaitset liidulepingu alusel, kui Praha walitsus läheb weel kaugemale oma kontsessioonides sudeedi-sakslastele esitatud neljandast ettepanekust.

Paistabki juba Tšehhoslowakkia walitsuse sammudest, et ta ei kawatse asuda rahwahääletuse korraldamise teele, waid et ta asub otsekohesesse wõitlusse sudeedi-sakslastega, ootamata ära Inglise ja Prantsuse walitsuse nõupidamiste tulemusi. Ta on annud käsu niihästi sudeedi-sakslaste erakonna kui ka selle poolt organiseeritud ja nähtawasti relwadega warustatud kaitselidu laialisaatmiseks ja relwade ärakorjamiseks sudeedi-sakslastelt 24 tunni jooksul. Mis puutub korraldusse Henleini areteerimiseks, siis kinnitatakse ja dementeeritakse seda waheldumisi. Henlein ise koos oma lähemate kaastöölistega, kaasführeritega, on põgenenud Saksamaale. Sellega on siis esialgu likwideeritud sudeedi-sakslaste legaalne liikumine. Kuidas sellele reageerimad sudeedi-sakslased, kas sudeedi-sakslaste maal kujundatakse laialisaadetu asemele uusi erakondi wõi muutub erakond põrandaaluseks, tuleb oodata ära. Esialgu paistab, et Praha walitsuse energilised abinõud on suutnud sudeedi-sakslaste piirkondades rahu ja korda jalule seada. Wahejuhtumid on peagu kadunud.

Saksa teadetebüroo (DNB) ärwab teadwat, et sõnum sudeedi-sakslaste erakonna laialisaatmisest olewat Londoni ametlikes ringkonnis jätnud siiski ebasoodsa mulje. Leitawat, et see Praha walitsuse sõnum, mis on astutud just filmapilgul, kus Inglise peaminister Chamberlain püüab saawutada rahulist lahendust Tšehhoslowakkia kriisis, wõiwat tunduwalt raskendada seisukorda, kuna ta tegewat wõimatuks kriisi lahendamise otsese kokkuleppe teel. Praha walitsus olewat sellega wõtnud endale uue raske wastutuse. Tuleb muidugi oodata ära, kas Londoni oma ametlikest allikatest tulewad teated kinnitawad DNB tõlgendust Londoni meeleolude kohta, wõi hingatakse seal koguni kergendatult, et pinewus, millest iga hetk wõis oodata laiaulatuslikku kodusõja puhkemist, on siiski teatawal määral waibunud ja seega omatakse ka wõimalusi olukorra kainemaks kaalumiseks, et sündmused wastastikuste kirgede ülespiitsutamisega ei kaswa kõigil üle pea.

Wiimsel minutil, nende ridade kirjutamisel, kuuleme me United Pressi kaudu, et nõudmised, mida Hitler on esitanud Chamberlainile, olewat järgmised:

1. Need Tšehhoslowakkia piirkonnad, kus elab üle 80 protsendi sakslasi, tuleb loowutada otsekohe Saksamaale.
2. Need piirkonnad, kus asub sakslasi eelmainitud protsendist wähemal määral, tulewad ümberkorraldamisele kantonite kujul.
3. Tšehhoslowakkia ülejäänud osa tagatakse rahwuswahelise kokkuleppega, mille osalised oleksid Saksamaa, Inglismaa, Prantsusmaa ja wõimalikult ka Itaalia.
4. Tšehhoslowakkiale garanteeritakse erapooletus samasugusel kujul, nagu seda on tehtud Schweitsi ja Belgia suhtes.

Kui see teade wastab tõele, siis jääks tegelikult äragi rahwahääletuse korraldamine Tšehhoslowakkias, mis põhiseaduslikult wõimatu, ja rahwahääletus wõidakse asendada piirikomisjoniga, nagu arwab „Times", kes asuks piirkondade kuuluwuse kindlaksmääramisele. Et saada ettekujutust, misjugused piirkonnad sel puhul wõiksid Tšehhoslowakkialt minna üle Saksamaale, selleks soowitame me lugejaid lähemalt tutwuda meie eilses lehes awaldatud kaardiga. Tšehhoslowakkia saaks selle kawaga tunduwalt amputeeritud, tema kaitsewõime nõrgendatud. Weel raskem wõiks olla Tšehhoslowakkiale ja tema liitlastele see, et muutuks põhjalikult Tšehhoslowakkia wälispoliitiline osa ja jõudude tasakaal Euroopas wõtaks uue ilme. Seepärast tuleb niisuguste seisukohtade wastuwõetawuse kohta seada siiski küsimusmärk.

Nagu „Helsingin Sanomat" kuulewad „Timesi" kaudu Londonist, hellitatawat ka Berliinis wähe lootusi Hitleri seisukohtade wastuwõtmise suhtes. Poliitilistes ringkondades arwatawat, et Hitler-Chamberlain-Daladier' plaanitsetud kohtamisest teisipäewal wõi kesknädalal Godesbergis ei tulewat midagi wälja. Chamberlainil olewat küll tahe kohtamiseks Hitleriga, kuid samaaegselt kardetawat Berliini ringkondades, et sündmused wõiwat areneda sarnase kiirusega, et läbirääkimised tulewal nädalal olewat juba wõimatud.

H. T.

Läänerriigid annavad järele Hitlerile?

Saksa ametlikud ringkonnad arvavad, et seisukord on veidi paranenud. Järgmisest kohtamisest Hitleriga võtvat osa ka Prantsuse peaminister

Hitler olevat teinud tähtsaid vastuettepanekuid

Berliin, 16. 9. (ETA) (Reuter) Arvatakse, et uus kohtamine Hitleri ja Chamberlaini vahel toimub ikkagi 20. septembril Godesbergis Kölni lähedal. Peetakse võimalikuks, et sellest kohtamisest võtab osa ka Prantsuse peaminister Daladier.

Saksa ametlikud ringkonnad arvavad, et seisukord on veidi paranenud Chamberlaini ja Hitleri kohtamise tagajärjel. Siinsed ringkonnad on veendunud, et suured demokraatlikud läänerriigid lõpuks nõustuvad Hitleri nõudmistega.

Saksa välisministeeriumi esindaja ütles Reuteri korrespondendile: On põhjust arvata, et Hitler on Chamberlainile selgeks teinud, et ainult rahva tahe võib otsustada sudeetlaste saatuse. Saksa välisministeeriumis peetakse otse võimatuks, et Chamberlain ei oleks saanud aru Hitleri nõudmiste õigustusest.

Genf, 16. 9. (ETA) (Reuter) Siin arvatakse, et Hitler on esitanud Chamberlainile nii tähtsad vastuettepanekud, et Chamberlain pidas tarvilikuks kohe tagasi sõita Londoni, et pidada nõu mitte ainult oma kabinetiga, vaid ka Prantsuse valitsusega. Arvatakse, et Prantsuse peaminister Daladier ja välisminister Bonnet sõidavad Londoni laupäeval ja jäävad sinna nädalalõpuks. Siin kommenteeritakse täna seisukorda veidi lootusrikkamalt.

München, 16. 9. (ETA) (Reuter) Briti peaminister Chamberlain lahkus lennukil Münchenist kell 12.58. Chamberlaini saabumisel aerodroomile tervitasid teda suured rahvahulgad. Mastide otsas lehvisid haakristilipud ja Briti riigilipud. Müncheni linnapea poolt anti Chamberlaini auks eine.

Enne Münchenist lahkumist Chamberlain pidas lühikese kõne mikrofoni ees. Ta ütles: Ma olen väga rahuldatud sellest sõbralikust ja soojast vastuvõtust, mis mulle on osaks saanud mitte ainult Saksa valitsuse poolt, vaid ka Saksa rahva poolt. Ma lähen nüüd tagasi Inglismaale pärast seda, kui mul eile õhtupoolikul oli pikk kõnelus Saksa riigikantsleriga. Ma loodan, et mõne päeva pärast, kui ma olen nõu pidanud oma ametivendadega Londonis, mul on uus kõnelus Saksa riigikantsleriga.

London, 16. 9. (ETA) (Reuter) Peaminister Chamberlain maandus Hestoni aerodroomil kell 17.30. Teda olid aerodroomil tervitamas muude hulgas välisminister lord Halifax ja Saksa asjadejaja Kordt.

Mõni minut varem oli Croydoni aerodroomil maandunud lord Runciman, kes tuli Prahast Ashton-Gwatkini saatel.

Pariis, 16. 9. (ETA) (DNB) Hästiinformeeritud ringkonnist kuuldub, et esialgu ei ole tehtud mingit kindlat otsust Daladier' ja Bonnet' Londoni sõidu kohta. Tõenäoliselt sõidavad mõlemad ministrid pühapäeval Londoni. Tähendatakse, et Pariisis tahetakse enne ära oodata Briti ministrite nõupidamiste tulemused, kõigepealt aga Briti kabineti laupäevase koosoleku tulemused. Alles pärast Briti kabineti nõupidamist võidavat Pariisi täpselt informeerida Hitleri ja Chamberlaini läbirääkimiste tulemustest.

Praeguse seisukorra hindamises on Pariisi poliitilised ja diplomaatlikud ringkonnad äraootaval seisukohal. Edasist arengut oodatakse siiski usaldusega.

London, 16. 9. (ETA) (Havas) Peaminister Chamberlain saabus Buckinghami paleesse kell 21.28 ja võeti kohe vastu kuninga poolt.

Lõhe sudeetlaste keskel

Kuuldusi uue erakonna loomisest

Praha, 17. 9. (ETA) (DNB) Eile õhtul levitati Tšehhi poliitilisis ringkonnis teadet, et hulk sudeedi-saksa rahvasaadikuid kavatsevat moodustada uue erakonna. Rahvasaadik Kundt on seepeale „Posledni Listile" seletanud, et ükski sudeedi-saksa rahvasaadik ei mõtle uue erakonna loomisele.

Eger (Cheb), 17. 9. (ETA) Saksa telegraafiagentuur teatab, et Egeris olevat vangistatud üks Saksa kodanik. Teda hoitavat juba kolmandat päeva politseivanglas, kus teda koheldavat väga halvasti. Vangistamise põhjustest ei ole vangistatut informeeritud.

Chamberlain kuninga juures

London, 17. 9. (ETA) (DNB) Peaministeri Chamberlaini audients kuninga juures kestis 1¼ tundi. Kuuldawasti informeeris Chamberlain kuningat oma Saksamaa külaskäigu tulemustest ja sündmuste arengust Inglismaal. Lähemad üksikasjad läbirääkimise kohta puuduwad. Tagasisõidul Buckinghami paleest peaminister sai rahwahulga poolt elawate kiiduawalduste osaliseks.

Teade Henleini vangistamiskäsust enneaegne

Henlein käis salaja Egeris

Praha, 16. 9. (ETA) (Reuter) Reuteri esindajale teatati autoriteetsest allikast, et teade vangistamiskäsu andmisest Konrad Henleini kohta on vähemalt enneaegne. Kohtuminister olevat praegu uurimas kaebust, mis on tõstetud Henleini vastu. See asi peab tulema ka valitsuses arutusele. Seni ei ole valitsus teinud ses asjas mingit otsust.

Praha, 16. 9. (ETA) (Reuter) Siinseist ametlikest allikaist ei ole saadud mingit kinnitust teatele, et Egeri kohtuvõimud on annud käsu Konrad Henleini vangistamiseks.

Berliin, 16. 9. (ETA) (Havas) Berliini ja Berchtesgadeni kompetentsed ringkonnad seletavad, et neil ei ole midagi teada sellest, et Konrad Henlein viibivat praegu Saksamaal. Nende teades sudeedi-sakslaste juht viibib praegu Egeris.

Eger, 17. 9. (ETA) (DNB) Konrad Henlein külastas inkognito kahe sudeedi-saksa rahvasaadiku saatel reedel pärast lõunat Egeri linna, kus tal oli läbirääkimisi sudeedi-saksa erakonna juhtivate tegelastega. Seepeale Henlein lahkus Egerist teadmata suunas.

Sanktsioonid tulewikus fakultatiiwseiks

Briti delegaat esines Rahvasteliidu täiskogus seletustega Rahvasteliidu pakti art. 16. kohta

Soome ja Poola esitasid oma seisukohad

Genf, 17. 9. (ETA) (DNB) Rahvasteliidu täiskogu eilseil vaidlusil arutati Rahvasteliidu pakti art. 16-dat. Inglise esindaja lord de la Warr seletas, et art. 16 ei sisalda tegelikult mingisuguseid automaatseid kohustusi sõjaväeliste või majanduslike sanktsioonide tarvitusele võtmiseks. Ent kallaletungi korral on Rahvasteliidu liikmesriikide kohuseks arutada ühiselt küsimust, kas ja kui suurel määral võidakse pakti kasutada. Tuleb säilitada põhimõte, et kallaletung ühele liikmesriigile on kuritegu. Ühtlasi on viimasel ajal liialt toonitatud art. 16-dat ja Rahvasteliidu pakt on omandanud nagu sunnisüsteemi iseloomu. Lõpuks kõneleja käsitles Haagi kohtu tähtsust.

Seejuures võtsid sõna Daani, Bel Soome esindajad, et avaldada lähema letusi Oslo-riikide seisukoha kohta a suhtes. Nad toonitasid mainitud fakultatiivset iseloomu. Daani välis ter Munch tervitas Inglise esindaja se kes on olnud täielikult üksmeelel Os kide seisukohaga sanktsioonide artikli s

Poola esindaja Komarnicki selet mis puutub Poola seisukohta art. 16 siis ei saa seda artiklit automaatselt tusele võtta. Igal juhul tuleb üksiku tada küsimust, kui suurel määral võ tarvitusele võtta mainitud artiklit. Ül Poola on arvamisel, et Rahvasteliidu kriisi ei saa lahendada praegusis p sis tingimusis juriidiliste abinõudega, Komarnicki.

23.000 sudeetlast läks Saksamaale

Paanika sudeetlaste ridades

Berliin, 17. 9. (ETA) (Havas) DNB on avaldanud Dresdenist teate, milles üteldakse, et Tšehhoslovakkiast on tulnud üle piiri Saksamaale umbes 23.000 sudeedi-sakslast.

Praha, 17. 9. (ETA) (Havas) Pealkirja all „Paanika sudeedi-sakslaste erakonnas" sotsialistide häälekandja „A Zet" kirjutab, et paljudes piiriäärseis linnades on suletud sudeedi-sakslaste sekretariaadid. Sudeedi-sakslaste juhid on põgenenud välismaale. Samal ajal sudeedi-sakslaste erakonna liikmed on avaldanud pahameelt ja rahulolematust oma juhtide käitumise kohta, avaldades samal ajal soovi leppida tšehhidega, kirjutab leht.

7. klassiloterii piletid müügilt lõppemas

Loosimine 29. ja 30. septembril

Eile asetas majandusministri poolt määratud komisjon riigikontrolli ja politsei esindajate juuresolekul loosirattasse 7. klassiloterii I klassi võidud ja kogu loterii 55.000 piletinumbrit. Loosirattad jäävad kuni loosimiseni pitseeritult riigi trükikoja teraskambrisse. I klassi loosimine toimub teatavasti 29. ja 30. septembril. Võitude kogusumma on 94.000 krooni ja võidab 5000 piletit. Suurimaks võimalikuks võiduks on Kr. 25.000.—.

7. klassiloterii piletite müük on toimunud üle ootuste edukalt. Teatavasti on seekordsel loteriil 5000 piletiraamatut rohkem müügil kui eelmisel loteriil. Sellele vaatamata näib aga, et piletid müüakse läbi jällegi 100%-liselt.

Piletimüüjaile on tehtud korraldus, et nad piletite ülejäägid saadaksid müügikeskusesse ära 22. septembriks. Olenevalt sellest, kui palju piletei tagasi saadetakse, võib pileteid osta kuni 28. septembri õhtuni veel Tallinna ja Tartu postkontoritest ja keskmüügikohast.

Koguteos kalevlaste malevast

„Kalevlaste Ühingul" on teoksil koguteose väljaandmine „Kalevlased vabadussõjas", kus leiavad avaldamist osavõtnute päevapildid, sõjamälestused, lahingute kirjeldused jne.

Materjalide kogu täiendamiseks palutakse kõiki kalevlasi, kes võitlesid Vabadussõja päevil „Kalevlaste Maleva" ridades ja praegu töötavad mitmetel elukutse aladel, nii maal kui linnades — teatada endi aadresse ühingu juhatusele: Tallinn, postkast 12.

Koguteose „Kalevlased Vabadussõjas" kirjast. korrald. toimkond.

Üks truu sulane läks hingama

Kesknädalal, 14. sept., suri Kuusalus talusulane Kaarel-Gustav Läänemets ja maetakse pühapäeval Kuusalu kirikus

Talusulaste surmast ajalehtedes harilikult ei kirjutata. Mis aga Kaarel Läänemetsa sunnib mainima, on tõsiasi, et see mees oli vististi haruldasim talusulane Eestis. Sündinud Ilmastalu külas väikekohapidaja pojana 15. nov. 1882. a., läks ta juba 16-aastasena aastasulaseks Kuusalu küla Kapa tallu — ja oli seal sulaseks oma surmani. Kevadel oleks tal olnud haruldane juubel, 40 aastat talusulaseks ühes kohas.

Pika ja hoolsa teenistuse kestes oli K. Läänemets oma peremeestele muutunud päris „maja lukuks", keda usaldati kõikjal ja alati. Ning oma kohusetruuduse ja virkusega vääris ta seda kõigiti. Ning teda leinatakse nüüd kui oma lähimat perekonnaliiget.

Põdrapull lehmakarjas

Haruldane metsloom Pärnumaal

Neil päevil nähti Pärnumaal, Vaskrääma raudteejaama ümbruses liikumas haruldast isapõtra, kelle pikkust silma järele arvati küündivat üle 2,5 meetri ja kõrgust kuni 2 meetrini.

Nagu kõnelevad talumehed, tulnud haruldane loom tasahiljukesi Surju metsadest, hüpanud üle lattaedade ja seltsinud Vaskräämas ühe talu koplis lehmakarjaga. Pärast mõneminutilist tutvuse loomist meie koduloomadega, hüpanud põdrapull jälle üle aia ja kadunud rahuliselt ja püstipäi Sindi raba suunas.

Leiti kulli murtud märgitud tuvi

Haapsalu metskonnast, Palivere raudteejaama lähedal olevast Mari rabast, kultuurtehniliste eeltööde juures leidis kohalik elanik Lembit Palumägi kulli murtud tuvi jääned, kus ühe jalaluu ümber leidus alumiiniumist rõngas, mille märgid: 82.804, siis lindu kujutlev märk, edasi arv 34 ja täht P. Samas leidus ka kollane kummirõngas, mille välimisel poolel arv 824 ja sisemisel — 816. Tõenäoliselt on tuvi hukkunud juba ammu, võib-olla isegi mullu, sest jääned olid tublisti kõdunenud. Asjasthuvitatud võivad leitud tuvi-rõngaid näha „Päevalehe" toimetuses.

Jlmus trükist

lasteraamat

Mart ja Mar

Jllustratsioonid B. Tobi
tekst B. ja H. Tobi

Hind 75 senti.

Tallinna Eesti Kirjastu
Ühisuse kirjastus
S. Karja 23. Pikk

Ka Tartus monopoliseer takse piimaturg

Nõrgemakvaliteedilist piima hakataks rustama Tartu piimaühingu kaud

Vabariigi valitsuse otsuse kohasel sept. s. a. lubatakse Tartu linna admini tiivpiirides piimaseaduse teostamise m ses ettenähtud esimese valiku rõõskpii nõrgemakvaliteediliste piimade müü laskmist nii toorpiimana kui pastöris tult ainult Tartu Piimaühingu piimatal kaudu, arvates tähtajast, mille määra kuulutab välja „Riigi Teatajas" põll minister, pärast nõuetekohast keskme sisseseadmist Tartu Piimaühingu poolt mast tähtajast arvates loetakse keela nõrgemakvaliteediliste piimaliikide tur mine Tartu linna administratiivpiiride nises kororas otseselt tootjate poolt muude piimatalituste kaudu.

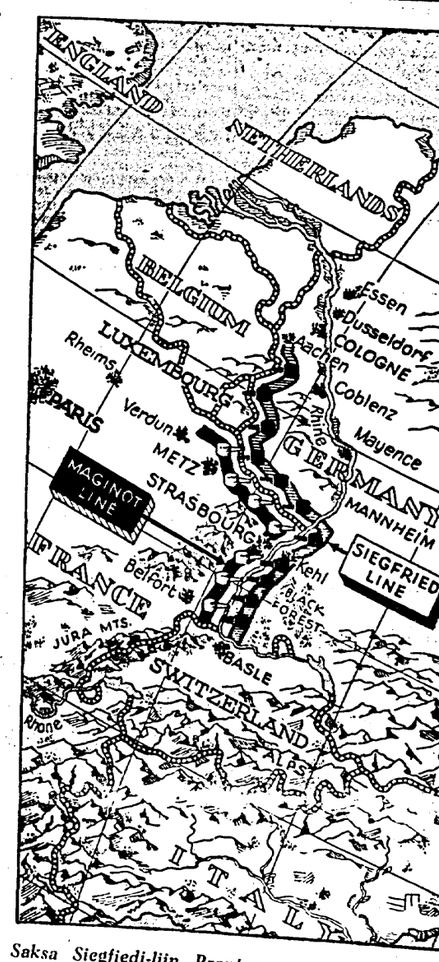

Saksa Siegfiedi-liin Prantsuse Maginot-liini va

„LASTE RÕÕM"
on laste parim sõb

Vilja kokkuost sõjaväele algab 3. oktoobril

Vilja ostmist sõjaväele alustatakse 3. oktoobrist s. a. Vilja vastuvõtmist teostavad: sõjaväe toitlusalade asukohtades laoülemad ja suuremates raudteejaamades — liikuvad viljaostu toimkonnad.

Liikuvaid viljaostu toimkondi moodustatakse kaks: üks laiarööpmelisel raudteel; mõlemad algavad tegevust ühel ja samal ajal. Sõjaväele ostetakse põllupidajailt nende omatarvidusest ülejäänud kaeru, otri ja herneid kohemaksetava raha eest.

Välis- ja riigikaitsekomisjonid kutsutakse kokku

Silmas pidades praegust rahvusvahelist seisukorda, arvas vabariigi valitsus tarviliseks astuda otsesesse ühendusse parlamendi ringkondadega. Et aga parlamendi sügisene istungiärk algab teatavasti alles 11. oktoobril, siis valitsuse ettepanekul vabariigi president oma otsusega 16. septembrist s. a. põhiseaduse § 71 alusel otsustas kutsuda kokku riigivolikogu ja riiginõukogu välis- ja riigikaitsekomisjonid.

Tõenäoliselt toimub komisjonide kokkuastumine tuleva nädala esimesel poolel.

Õiguskantsler J. Palvadre

võttis osa eilsest vab valitsuse koosolekust.

Kui Teie tahate vältida meelepaha ja piinlikkust mõnegi ebaõnnestumise puhul, siis muretsege endale äsja trükist ilmunud

MOODSA ELU KÄSIRAAMAT

Käitumine tänapäewal.

Kombeid ja elujuhiseid. Dowdalli j. t. järgi. Hind Kr. 3.25 ja üleni riideköltes Kr. 4.45.

SISU: Peen toon kodus ja majapidamises. Hea toon seltskonnas. Peen toon avalikkuses. Sündmused perekonnas. Kunst rõivastuda. Hea välimus. Kinkimisest. Daamist, džentlmenist ja snoobist. Peen toon kirjalikus läbikäimises. Spordist.

„Teda võivad eduga kasutada kõik, kes soovivad omandada häid kombeid. (Saateks.)

Eesti Kirjast. Kooperatiiv — Tartus.

Muudatusi Harjumaa õppejõudude peres

Haridusministeeriumi otsusega wabastati ametist oma palwel Elmar Oja Nehatu walla Nehatu algkooli juhataja kohalt 15. sept. k. a. ja Julius Talpsepp Ohekatku algkooli juhataja kohalt 1. sept. k. a. artwates. Esimene läheb edasi õppima, teine õpib praegu konserwatooriumis.

Kauaaegne Saue walla Jõgisoo algkooli juhataja Rudolf Soone tunnistati wastawa komisjoni poolt haiguse pärast tööjõu kaotanuks ja määrati pensionile.

Ümber paigutati senine Keil. põllunduskooli õpetaja k.-t. agr. Juhan Taubel Awanduse põllunduskooli õpetaja k.-t. ning tema asemele Keila põllunduskooli õpetaja k.-t. kinnitati agr. Jaan Saar, mõlemad 16. sept. k. a. artwates. Maidla walla Aibu algkooli õpetaja Erika Breemann paigutati teenistuse huwides Kloostri walla Audewälja algkooli õpetajaks 1. sept. k. a. artwates. Senine Leisi algkooli õpetaja Harald Wana paigutati Muraste lastekodu algkooli õpetajaks 1. sept. k. a. artwates.

Ametisse on kinnitatud Linda Prosowits — Järwakandi tehaste algkooli õpetajaks, Elisabeta Lätti — Rane walla Arukülla algkooli õpetaja k.-t., Elwi Saaliste — Triigi walla Triigi algkooli õpetaja k.-t. ja Paul Orupõld — Rae walla Arukülla algkooli õpetajaks.

ÜLIPÕNEVAID RÖÖVLISEIKLUSI —

pisarateni liigutavat armastust loete ainult röövliromaanist

Rinaldo Rinaldini

Iga nädal üks anne, à 12 senti. Müügil kõikjal. Ilmunud on 18 annet. Eelmisi andeid on veel saada vähesel arvul. Tellides 10 ande viisi 1 kr., ka postmarkides. Kirjastus „Rada", Tartus, Aia tän. 22, p.-k. 145.

„Kõige imelikum mees..."

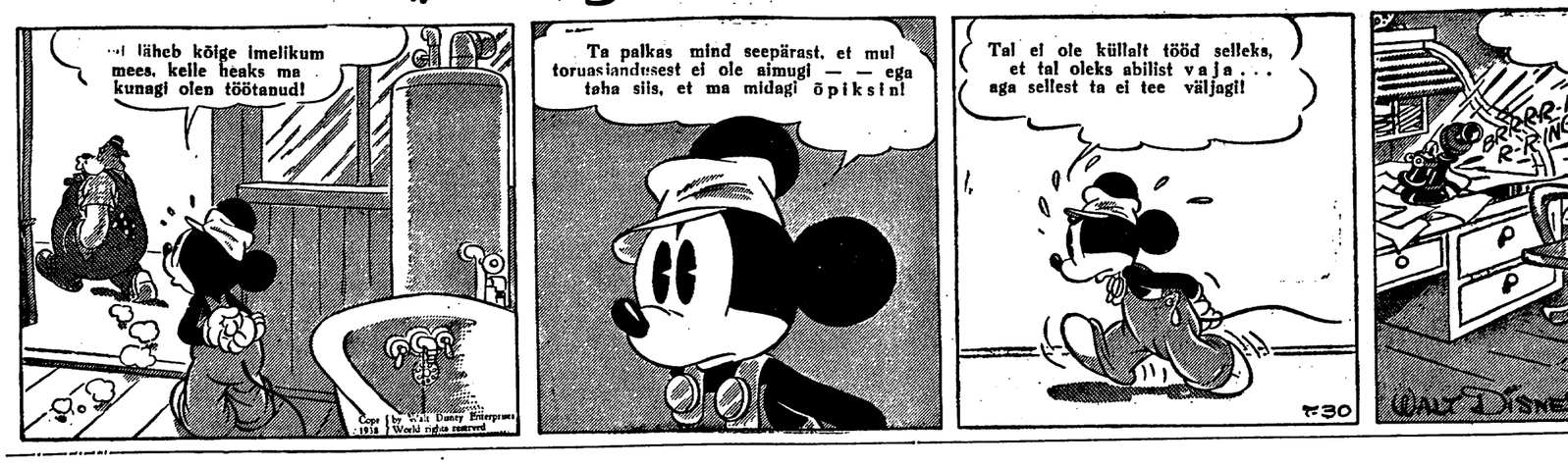

Põllumajandusloendus juba 1939. a.

Valitsus esitas riigivolikogule vastava seaduseelnõu. – Loenduse kulusid umbes 180.000 krooni

Vabariigi valitsus oma eilsel koosolekul võttis vastu ja otsustas esitada riigivolikogule **põllumajandusloenduse seaduse eelnõu.**

Eelnõu on järgmine:

1939. aastal teostatakse üldine põllumajandusloendus, millega arvestatakse põllumajanduslikud varandused, inimtööjõud ja tootmisharude seis. Põllumajandusloendusega ühes teostatakse ka kalanduse arvestus.

Põllumajandusloenduse läbiviimiseks moodustatakse põllumajandusloenduse komitee, kuhu kuuluvad riigisekretär esimehena, põllutööministeeriumi põllumajanduse osakonna direktor ja riigi statistika keskbüroo direktor abiesimeestena ja liikmetena põllutööministeeriumi, majandusministeeriumi, sõjaministeeriumi, riigi statistika keskbüroo, konjunktuurinstituudi, põllutöökoja, maatööliste ja väikemaapidajate koja ja kalanduskoja esindajad igaühest üks.

Põllumajandusloenduse komitee ülesandeks on:

1) põllumajandusloenduse korraldamise kava koostamine;

2) loenduse küsimustiku ning sellekohaste formularide kinnitamine;

3) loenduse tähtpäevade määramine;

4) loenduse tulemuste töötlemiskava ja kirjastamise ulatuse määramine.

Põllumajandusloendustööde tegelikuks läbiviijaks, andmete töötlejaks ja kirjastajaks on riigi statistika keskbüroo.

Kõik asutused, ettevõtted, organisatsioonid ja isikud, kelle majapidamised kuuluvad loendamisele, on kohustatud andma loenduskküsimustikus ettenähtud andmeid.

Vabariigi valitsusel on õigus anda määrusi põllumajandusloenduse teostamiseks.

*

Rahvusvahelise põllumajanduse instituudi algatusel korraldatakse 1939/40. aastal teine ülemaailmne põllumajandusloendus. Eestis teostati viimane põllumajandusloendus 1929. a. koos esimese ülemaailmse loendusega. Sellest möödub nüüd kümme aastat ja seega loomulikult on vajadus ning õige aeg korraldada uus loendus 1939. a. koos teise ülemaailmse põllumajandusloendusega.

Meie põllumajanduses viimase kümne aasta kestes on sündinud põhjalikke muudatusi.

Kuipalju loenduse läbiviimine **maksma** läheb, seda võib praegu ainult ligikaudselt kalkuleerida. Esialgse kalkulatsiooni kohaselt võib loendus minna maksma umbes **180.000 krooni**, sellest tuleb 1938/39. a. eelarvesse 20.600 krooni, 1939/40. a. eelarvesse 129.200 krooni ja 1940/41. a. eelarvesse 31.100 krooni.

Loenduse tagajärjerikas läbiviimine eeldab väga head ettevalmistust.

Eeltööde teostamine peaks algama hiljemalt 1. novembril s. a., et kõigega üle maa loenduse tegelikuks läbiviimiseks saada õigeks ajaks valmis.

Mesilastaudite tõrje seaduse eelnõu

esitati riigivolikogule.

Vabariigi valitsuse koosolekul reedel võeti vastu ja otsustati esitada riigivolikogule mesilastaudidet tõrje seaduse eelnõu.

Mesinduse edu on eriti viimastel aastatel olnud märgatavalt suur, nii näiteks viimase aasta jooksul on mesilasperede arv suurenenud ⅓ võrra, ulatudes praegu üle 102.000, kusjuures meetoodang on tõusnud 662.700 kg-ni. Vahatoodangut võib hinnata 50.000 kg-le. Mesilasperede, mee- ja vahatoodangu rahaline väärtus tõuseb vähemalt 2.674.000 kroonile. Sellele lisandub mesilaspidamise kaudne kasu, kuna mesilane tolmutajana mõjutab seemnesaakide suurenemist. Mesilaspidamise edukust takistavad ja võivad saada massilise levimise tõttu hädaohtlikeks mitmesugused taudid, eriti aga haudmehaigused, nosema-invasioon ja mesilaste lestataud.

Arvestades, et loetletud taudid esinevad praegu veel rajooniti, on nende tõrje radikaalne teostamine vähem kulukas ning seepärast on tarvilik luua seaduslikke võimalusi nende taudide tõrjele asumiseks.

Viljandimaal kaob 14 valda

Suuremaid ja väiksemaid valdade piiride muudatusi kavatsetakse teostada 51 kohas ja maakonna piiri muudatusi 7 kohas

Viljandimaa vallad vajavad **rohkem** kui mõne teise maakonna vallad ümberkorraldamist. Esiti seepärast, et Viljandimaal on „lapp-" ja ebaloomuliku piiriga valdu enam kui üheski teises maakonnas. Viljandi vald on kuues tükis; Vana-Võidu ja Uue-Põltsamaa vallad kolmes tükis; Soosaare ja Kaarli vallad kahes tükis. Kolm „lapp-valda" — Aidu, Loodi ja Õisu, kujundati alles möödunud aastal uueks Paistu vallaks, mille juures ühendatavate valdade lahustükkidest osasid liideti Heimtali, Holstre, Kaarli, Kärstna, Tarvastu ja Tuhalaane valdade külge. Ebaloomuliku piiriga vallaks on Uusna, Sürgavere, Uue-Võidu, Vana-Põltsamaa ja Suure-Kõpu vallad. Ka teiste valdade piirides on soppe ja kõverusi, kuid need olenevad rohkem geograafilistest tingimustest. Kuidagi ei lase ennast aga geograafiliste tingimustega põhjendada „lapp-" ja ebaloomulike piiridega vallad. Nende valdade olemasolu põhjenduseks on ainult nende kujunemine mõisa kogukondadest ja asjaolu, et nende piiridega on mitme põlve jooksul harjutud ja pole oldud seepärast suutelised otstarbekamaid piire taotlema. Ometi oleks ühes tükis. korrapäraste piiridega vald, mille keskuses vallamaja, kodanike huvides palju otstarbekohasem ja ratsionaalsem. Geograafiliste tingimuste ja olemasolevate keskuste järgi tuleb määritleda uute kujundatavate valdade piirid. Seejuures neis paikades, kus vallapiiri muutmine väga tungiv ei ole, tuleb jätta senised piirid püsima. Ka peavad uued kujundatavad vallad olema elujõulised. Praegu on Viljandimaal 17 valda alla 1500 elanikuga ja neist 7 valda alla 1000 elanikuga.

Kava kohaselt tuleksid liitmisele kas tervikuna või oma suuremas osas järgmised vallad:

Pajusi ja Autikwere wallad kawatsetakse praegu tervikuna liita, nagu naabertwallad Kurista ja Lustiweregi, mõlema walla imberkorraldamise huwides.

Uue- ja Wana-Põltsamaa ning **Abawere** wald kawatsetakse liita üheks Põltsamaa wallaks, wallamaja asukohaga Põltsamaa linnas.

Soosaare ja Wõisiku waldu kawatsetakse liita üheks wallaks, kusjuures Soosaare wallast eraldatakse ja liidetakse Paenaste küla piirkond Kõo wallaga ning osad Wana- ja Uue-Põltsamaast, Wana- ja Uue-Wõidust, Kõost, Olustwerest ja Lustiwerest kawatsetakse liita Wõisiku külge.

Wana-Tänassilma ja osa Wiljandi ning Wana-Wõidu, Uusna, Soosaare ja Tarwastu waldade wähematest osadest kawatsetakse kujundada uus Tänassilma wald, mis on tingitud Wana-Tänassilma walla geograafilisest asendist. Tänassilma wald jääb kaugele teistest naabertwaldade keskustest, mispärast uue Tänassilma walla kujundamine osutub wajalikeks.

Wiljandi, Uue-Wõidu ja osa Wana-Wõidu, Pärsti ja osa Sürgawere walda kawatsetakse liita üheks Wiljandi wallaks wallamaja asukohaga Wiljandi linnas. Praeguse Wiljandi walla wallamaja asetseb Wiljandis, mis jääksi uuele kujundatawale wallale wallamajaks.

Heimtali, Puiatu ja Pärі wallad kawatsetakse liita uueks Raudna wallaks.

Kaarli, suurema osa Pärnumaa, Uue-Kariste ja osa Pornuse waldade liitmisega kawatsetakse kujundada uus Rimmu wald. Rimmu walla kujundamine toimuks wallawolikogude soowi kohaselt.

Tuhalaane ja Kärstna waldu on kawatsus ühendada. Tuhalaane on ühendamisega nõus, kuna Kärstna on pooldanud ühendamist Riidajaga. Riidaja on pooldanud liitmist Walgamaa Leebiku wallaga. Kuna Tuhalaane wallale juureliidete andmine Pärnumaa Karksi wallast pole teostatav, siis on kawatsetud Tuhalaane

Vene seisav

Vene tsaarip
kümmenda aastap
mänovite ülnuvä
dimirovits — ke
mänovite trooni
riksis aktsiooni,
Nikolai II järele
oleks võimalik v
vahel jagada. T
aga tõsiseid rask
oludes võimatu
On ajalooli
a. suvel — pär
lõkke süttimist
kümnete kestes
hoiti Berliini
sündiski ja sests
Pariisi, Londoni
kambrites. Tsaar
praegu keegi, k
natakse seda m
manovite perek
liikmed on juba
päranduse asja
on seni jäänud
Tsaari pärä
on see, et tsa
Aleksandra, tro
ga, Tatjana, M
võimalik usutav
seni tunnustanu
konna liikmete
siiamaani surma
välismaa päran
surmatunnistusi
ruses ning Je
andmeid.
Seda salad
ber tõstsid pal
gendid, tihenda
perekonna maa
ema Maria Fe
Nikolajevits ush
gile, et tsaar N
Jekaterinburgi
kuski Siberi p
tragöödia aasta
palvet, küll a
tsaarile palju e
kujul oli muid
dakse, et prae
mesi, kes usu
oodatakse tsaa
Kaksküm
kurbmängust J
munud salapär
tunud. Nõukog
liikmete maise
teinud, neid
pääsmise koht
gende. Sarnas
suurvürst Kiril
aktsiooni taga
jonite jagamis

ja Kärstna tw
gustes piirides
Riidaja w
Leebiku ja Lõ
waldadest uus
kogud on tingu
Peale nin
Wiljandimaal
maid waldade
tarbel.
Üldse on
maid ja wäik
kohas, mille h
datused 7 koha
Wiljandim
korralduse kaw

METSAVENNAD

Alutaguse põlismetsa legendaarsed koopaelanikud

Mihkel Aitsama ajalooline jutustus

19

Öine haarang

Laane talus valitses öörahu.

Mööda looklevat metsateed, tihti üle puujuurikate komistades, lähenes talule salkkond mehi. Üks meestest oli ratsa ja näis olevat salga juht. Jalamehed olid varustatud tugevate kaigastega, kahel nöörikimbud üle õla.

Talule läheneti hiirvaikselt. Piirati ümber elumaja ja koerte ärgates joosti talule tormi.

„Kus on hulkujad, andke nad meie kätte!" karjuti ehmunud perenaise peale, kes avas sissetungijatele toaukse.

Metsast tabatud väejooksik saadeti vangitapiga linna. Metsasaks sai oma peremehelt kiita, see kiitus teda aga veel ei rahuldanud. Ta vaenlased elasid vabaduses ja seni, kui nad pole tabatud, ei leidnud ta rahu.

Mõisa koerapoiss sai tööd juure. Ta pidi sageli luusima metsas ja liikuma talude ümbruses, korjama teateid metsavendade liikumise, veel rohkem nende pelgupaiga kohta. Mõisahärrale teatati vaid noorte hagijate väljaõpetamisest metsas.

Samal päeval, kui metsavennad tulid Laanele heinaloole, jooksis koerapoiss suure uudisega metsasaksa juure: tundmata mehed on talus heinatööl, kes nad muud on kui hulkujad!

Metsasaks kogus mõisamehed kokku ja asus metsavendi tabama.

Laane perenaine ehmus, nähes õues ratsa- ja jalamehi.

„Helde Jeesuke, mis mehed need siin on!" sai ta viimaks üle huulte.

„Oleme mõisast ja tulime hulkujaid kinni võtma... Juhata, kus nad magavad!"

„Mis hulkujaid te taga ajate?"

„Ära salga, ütle kohe, kus heinalised on!" kärkis metsasaks.

„Mis heinalised?!" imestas perenaine. „Need olid Mustvee tõrvaajajad, kes meil lool olid." Perenaine oli toibunud esimesest ehmatusest ja hirmust.

„Ära valeta!" karjuti perenaise peale. „Need pole kellegi tõrvaajajad; hulkujad ja kaabakad on nad. Kõik kohad läbi otsida!"

Juba tõukasid mehed perenaise ukse pealt kõrvale, trügisid kotta ja sealt tuppa. Mõned mõisamehed jooksid rehealusesse. Ratsamees jäi õue valvele, laetud püstol käes.

„Appi!" hädaldas perenaine. Hüüe oli rohkem hoiatuseks tagaotsitavatele. Ta hoiataks lõbusaid heinalisi, aitaks nad põgenemagi, kui ta vaid teaks, kuhu nad magama heitsid.

Noored inimesed olid õhtul aeda jäänud juttu ajama, kui perenaine puhkama heitis.

Koerte haukumine ja kära õues äratasid Mari unest. Ta kuulatas, kes need hilised rahurikkujad küll on. Kojuminejad heinalised kaugemalt külast? Need ei lärmaks nii valjusti... Soo, nüüd kuulis ta selgesti ema vaidlust mõisameestega. Nüüd oli tal lõplik selgus käes: lõbusad heinalised polnudki tõrvaajajad, vaid — metsavennad.

Küll oli õnn, et metsavennad ei jäänud tallu, vaid läksid heinaküüni magama... Mis siis, kui mõisamehed lähevad ka üle põllu heinamaale ja võtavad magajad küünis une pealt kinni?

Ruttu, ruttu lakast alla ja mehi hoiatama!

„Käes, ta on käes!" kostis hüüe rehealusest. „Üks hulkuja on käes!"

Mari ehmus. Egas ometi Pärtel tulnud tagasi ja heitnud laudile heintesse magama?

Rehealusest kostis vandumist ja unise mehe häält:

„Mis te must tahate? Laske ometi lahti!"

Perenaine jooksis kära peale juure. Lõi käsi imestades kokku:

„Helde Jeesuke, mis te meie sulasest tahate!"

„Laske ometi lahti!" nõudis unine sulane. Ta sai parema käe vabaks ja virutas südametäiega kuhu juhtus. Rusikahoop tabas vastast otse suu peale.

„Oh sa pöörane vaim, hambad lõi kurku!.. Ptüi, suu verd täis!" kirus mõisamees ja laskis sulase lahti.

Särgiväel ja püksata rüseleja oligi Laane sulane. Ta oli hilja õhtul tulnud teolt ja heitnud rehealla vankrisse magama. Siit leidsid mõisamehed ta ja pidasid teda tagaotsitavaks.

Kära peale jooksid õue ka teised läbiotsijad. Üks neist tundis sulase ära:

„See on Laane sulane jah!"

Mari kasutas segadust õues ja lippas õueväravast välja, valgete särgivarrukate välgatades.

Metsasaks silmas õuest põgenevat kogu. Ta kannustas hobust ja kihutas järele: ühes käes ratsutid, teises aga laetud püstol. Oma käega tahab ta kustutada vihamehe eluküünla.

Mari jõudis juba keset põlde, kui kuulis seljataga hobuse galopijooksu. Ta heitis korraks pilgu seljataha ja nägi tumedat kogu üle põllu kihutavat. Kes ta oli, seda polnud suveöö hämaruses näha. Igatahes mõni mõisaametnik, teiste käskija ja ninamees.

Vahemaa nende vahel vähenes. Küünini oli veel tükk maad ja ta ei jõua enne ratsameest sinna.

Metsasaks tõstab käe püstoliga...

Mari ei suuda metsavendi hoiatada, parem juba karjub appi. Küllap küünis magajad kuulevad ta hüüdu ja põgenevad metsa.

Appi, appi!" karjus Mari heleda häälega.

Metsasaks võpatas, laskis käe püstoliga vajuda. See polnud metsahulkur, keda ta taga ajas.

Perenaine jäi õue mõisameestega vaidlema, kes ta muu on kui peretütar, keda ta nägi väejooksiku tabamisel. Tüdruk muidugi hirmus nende tulekust ja jookseb nüüd metsa. Seda huvitavam on püüda tütarlast, kelle pärast kavatses juba varemgi tulla Laanele. Nüüd isa linnateel, kodus pole mehehinge, kes teda takistaks ta plaanide teostamisel.

Tüdruk
jooksis läh
Tagaaja
püüdis tüd
seb tüdruk
tabada.
„Seisa!"
lega.
Seisma
kiiremini j
seljataha j
mista, jõ
Hea seegi,
vad metsa
väga ei ka
soostunud
pääsegi j
põõsas tu
Veel m
oligi mets
memasse
puu taha,
puudutanu
ta jääda h
Metsas
mis haara
sel hetke
mas mõn
vini pehm
käest ära
dida! Ta
ta otse äl
Hobun
Tüdrukul
nud meh
looma,
teise mü
Metsa
järele va

Wähemusrahwastest ja enesemääramise õigusest

Tschehhoslowakkia kriis on tõstnud päewakorrale wäga terawal kujul rahwaste enesemääramise õiguse ja wähemusrahwaste probleemi, mis maailmasõja rahulepingute ja Rahwasteliidu loomisega arwati olewat kõrwaldatud, wähemalt sellises ulatuses, et nende pärast ei teki enam sõdasid riikide wahel. See lootus näib olewat olnud siiski petlik. Seda wahest kõigepealt põhjusel, et rahwa ja wähemusrahwa mõisted ei ole küllalt selged (H. Hauser — fausse idée claire), et nad on rohkem poliitilised kui juridilised mõisted, et neid käsitatakse alati teatawate tundeimpulsside ja huwide seisukohalt ning et õigus kohtumõistja osas on selles küsimuses kaunis abitu. Seepärast on see küsimus kuulunud alati rohkem wõimu kui õiguse alale.

Alates Kainardshi lepinguga 1774, kus wähemuste kaitse küsimus figureerib õieti esimest korda, kuni maailmasõda lõpuni ja sellega lähestikku seotud wabaduswõitlusteni on wähemuste küsimust ja nende enesemääramise õigust alati lahendatud jõuga. Seejuures ei ole enesemääramise õigus kunagi domineerinud puhtal kujul, waid ta on olnud seotud ikka teiste kaalutlustega, nagu loomulike piiride printsiip, jõudude tasakaalu printsiip jne. Kõik maailmasõja rahulepingud kujutawad endist mitmesuguste põhimõtete ja kaalutluste segu ega ole ükski neist iseloomustataw ühe printsiibi puhtakujulise läbiwiimisega. Küsitaw ongi, kas näiteks absoluutse rahwaste enesemääramise printsiibi reaalne teostamine on wõimalik sel teel, et iga rahwas kujutab endast terwikliku riigi. Liig segamini on selleks rahwad paisatud üksteisega, liig palju wapustusi seisaks sel teel ees ja liig keerulisèks muutuks seetõttu wist olukord.

Eriti kirju on rahwaste pilt Euroopa selles osas, mida laiemas mõttes wõib nimetada Kesk-Euroopaks, s. o. maa-alad, mis asetsewad üheltpoolt Põhja mere ja Balti mere ning teisalt Aadria mere ja Musta mere wahel. Enne maailmasõda wõis neil maa-aladel asuwates riikides lugeda 62 miljonit inimest, kes kuulusid wähemusrahwaste hulka, s. o. rahwaste hulka, kes pidid alluma oma riiklikus elus teistele rahwastele. See 62 miljonit jagunes umbes 20 erinewasse rahwus- ja keelegruppi. Austria-Ungaris oli 50 miljoni elaniku kohta terwelt 32 miljonit inimest, kes kuulusid rahwuslike wähemuste hulka, ning Saksamaal ja Wenemaal kokku umbes 30 miljonit inimest. Maailmasõja ja sellele lähedalt järgnenud rahulepingute kaudu suudeti rahuldada 42 miljonit inimest iseseiswa riikliku elu wõimaldamisega neile, kuna 20 miljonit inimest jäi rahuldamata. Neid mõteldi rahuldada Rahwasteliidu kaitse all töötawa wähemusrahwaste süsteemi kaudu. Kui Slowakke koos tschehhidega lugeda enamusrahwaks, siis jäi Tschehhoslowakkiasse 4,9 miljonit wähemusrahwaste liiget ehk 33,8% riigi elanike üldarwust, Poolasse 9,9 miljonit ehk 30,9% üldarwust, Rumeeniasse 4,5 miljonit ehk 25% jne.

Neist arwudest wõiks järeldada, et praegu Euroopas riikide kujunõõt läheneb märksa enam rahwaste enesemääramise printsiibile, kui ennemaailmasõjaaegses Euroopas, on aga üsna kaugel riikide ja rahwuste piiride täielisest kokkusattumisest. Lahendus on leitud waid ⅔ ulatuses. Kui Tschehhoslowakkia puhul on nüüd kerkinud wäga suure pinewuse saatel üles rahwaste enesemääramise probleem tema õiguslikus ja poliitilises ulatuses, wõiks tekkida hõlpsasti küsimus, kas on siin nüüd tegemist erandnähtusega Tschehhoslowakkia kohta wõi on mõeldaw, et küsimus wõtaks üldisema iseloomu ja laieneks suuremaks arwu riikide kohta, nii et Euroopa kaart wõiks seista uute suurte muutuste ees, sest Poolas, Rumeenias jne., on ka rohkesti wähemusrahwaid?

Kõik andmed näiwad wihjawat siiski sinnapoole, et mingit suuremaulatuslikku rahwaste enesemääramise teostamist ei ole oodata, waid et asi piirdub ainult Saksa rahwakillukeste koondamisega, mis on kantud rahwussotsialistliku liikumise tendentsidest („Ein Reich, ein Volk, ein Führer"). Kuigi praegu on sel pinnal mängus ainult Tschehhoslowakkia saatus, oleks teisalt siiski ekslik arwata, et asi piirduks waid Tschehhoslowakkiaga ja et samasugused probleemid ei wõiks kerkida tulewikus näiteks Poolale, Staaliale ja teistele riikidele, kus saksa wähemusrahwas elab kompaktses massis Saksamaa piiride läheduses. Waadeldes rahwussotsialismi taktikat, näeme me ainult, et seesugused cesmärke püütakse lahendada etappide wiisi. Samuti wõiks praegusest olukorrast järeldada, et rahwaste täielise enesemääramise põhimõte on tõusnud poliitiliseks wahendiks Saksamaa käes, kuna Inglismaa, Prantsusmaa ja Nõukogude Wene suhtuwad sellesse teatawa reserwseerituse sega, wõiks ütelda isegi jaheduse ga. Kui wahest Prantsusmaal oleks ka midagi wõita rahwaste enesemääramise idee kaudu (prantslased Belgias ja Schweitsis), wõiksid Inglismaa ja Nõukogude Wene ainult kaotada selle läbi. Seepärast oleks isegi põhjust oletada, et rahwaste enesemääramise idee, nii sümpaatne kui ta ka iseenesest on wäikerahwastele, wõib poliitilistel põhjustel leida wastulööke ja saada surutud oma awaldumiswõimalustes tagaplaanile.

Rahwaste enesemääramise printsiip on ajalooliselt tuletatud J. J. Rousseau rahwasuweräniteedi teooriast, et rahwas on riigis riikliku wõimu kandjaks. Selle korollaariks on, et kui wõõras wõim walitseb rahwa üle, siis wõib ta nõuda oma iseseiswust wõi niisugust wõimu, nagu ta tahab. Rahwaste enesemääramise õigus on seega demokraatlik idee ja ta peab leidma tunnustamist demokraatlikus maailmawaates. Samast printsiibist areneb ka mõiste, et rahwa ja riigi piirid peawad sattuma kokku.

Kuid nagu tegelikus elus on raskusi demokraatliku riigikorra teostamisega, on samasugused raskusi rahwaste enesemääramise õiguse teostamisega. Kui demokraatlik maailmawaade tunnustab samaaegselt rahwa enamuse õigust suruda oma tahet peale rahwa wähemusele, tekib sellest iseenesest wasturäägkiwus wähemuse enesemääramise õigusele. Wähemus wõib keelduda alistumast enamuse tahtele ja eralduda sellest. Kui oletada, et ainult niisugune wähemus wõib eralduda enamusest, kes on rahwuse poolest erinew, wõib jõuda wäga keerukate probleemide ette, — sest mis määrab rahwuse, kas kodanike tõulised, keelelised, usulised jne. erinewused wõi nende endi tahe? Kõigi nende küsimustega on tulnud riikidel teha tegemist ajaloo jooksul ja selged wastused on ikka puudunud. Asja on enamasti otsustatud arbitraarselt, s. o. selle waadete kohaselt, kes on tunnud end wõimu poolest seisukorra peremehena.

Enesemääramise küsimused asetusid kõigepealt wäga tõlikalt juba Prantsuse asutawa kogu ette 1790. a., kes püüdis truult teostada J. J. Rousseau põhimõtteid, kuid kõikus oma seisukohawõttudes mitmes suunas. Robespierre arwas näiteks siis, et rahwal on ainult sel juhul õigus kasutada enesemääramise õigust, kui ta hääletab wabaritkliku korra ja mitte despoodi kasuks. Küsimus oli sel korral aktuaalne Prantsuse wabariigile lähenewa sõja tõttu, kus monarhism tahtis wabariigi wastu mängida wälja tema oma trumpe. Mõni aasta hiljem kuulutas Prantsuse noor wabariik isegi wälja surmanuhtluse nende wastu, kes enesemääramise õiguse alusel tahtsid Prantsusmaast eraldada osa maad ja rahwast. Nii on rahwaste enesemääramise õigus juba oma kõige waraseemast algusest peale olnud seotud suurte wastoludega, ja keegi ei saa tõendada, et ta praegusekski oleks muutunud selgemaks, et wastolud, mida see printsiip endas sisaldab, oleksid kadunud. Teda teostatakse, temaga kaetakse ja põhjendatakse riikide ja rahwaste poliitilisi samme, kuid et ta oleks kehtiw õiguse normina, seda ei saa keegi tõendada. Wõib-olla areneb ta kord selleks, kuid nii kaugele jõudmiseks kulub wist weel palju aega ja palju wõitlusi.

Nimekad juristid on kaalunud laiemas ulatuses enesemääramise õigust seoses kodaniku wabaduse küsimusega ja kompromiss-lahendusena seadnud teatawad miinimumnormid, mis peaksid langema iga riigi igale kodanikule, waatamata sellele, kas ta kuulub rahwusriiki wõi on ta wähemusrahwa liikmeks teise rahwuse riigis. Need normid on kodifitseeritud Rahwuswahelise õiguse instituudi koosolekul New Yorgis 1929 ja tuntud rahwuswaheliste inimõiguste deklaratsiooni nimetuse all. Wõiks ütelda, et ligikaudu selle deklaratsiooni waimus käisid läbirääkimised ka Tschehhoslowakkias, kuid kantsler Hitleri kõne järele on asi wõtnud teise pöörde ja nüüd ei kõnele sudeedi-sakslased enam õigustest, mis neile peaksid kuuluma indiwiduaalselt ja rahwusgruplna terwiklikult Tschehhoslowakkia riigi piirides, waid lihtsalt enesemääramise õigusest iga hinna eest endile ja teistele. Riigid seisawad siin ligikaudu sama probleemi ees nagu Prantsuse asutaw kogu.

H. T.

Maal, kus elas Jeesus

Jeruusalem täna ja eile

Kui palju on Pühas Linnas veel säilinud Kristuse-aegset?

(Eevalt Viskeli kirjad matkast Pühale Maale)

„Jeruusalem, sa püha taevalinn"

Kes meist poleks laulnud seda laulu juba oma varajases lapsepõlves? Kellel meist nende laulusõnade juures poleks ilmnenud aimuslik pilt poolõhulisest, kõrgest, valgest nägemuslikust linnast — kõrgete teravate tornidega ja ikka kuidagi idamaine oma olemuses... Sest oleme ju piibli kaudu märkamatult enda kujutlus-maailma võtnud palju orientlikku kas või ainult ta jutustuslaadi ja lugude omapärase hommikumaiselt resoluutsuse läbi. Oleme ju ka oma usklikes lauludes ja kõnedes kuulnud palju „taevasest Jeruusalemast" ja Siionist. Need mõisted päris-Jeruusalemast ja hauataguse elu taevast on vahest meil kippunud segunemagi, nagu segunesid nad neil miljonitel ristisõdadeaegsetel kristlastel, kes oma usulises ekstaasis kujutelid selleaegset tolmust, musta, viletsat ja pidalitõverohket Jeruusalemma päris taevase paigana paradiisi-palmide vilus, kus pidid leidma jumalikku ja lunastuslikku rahu ja õndsust nii ihu kui ka hing...

Aga ka sellisena, nagu ta on, on Jeruusalem kõigile kristlastele pühimaks paigaks maailmas. Toimus ju siin inimsoo lunastamine Tema poolt, siin ju löödigi Ta risti, siin lebas Ta ihu kogu inimsoo pattude pärast kolm päeva hauas — too hirmsasti piinatud ihu — et siis kolme päeva pärast jälle tõusta üles. Jeruusalemas peab veel praegu olema kive, kuhu on puutunud Tema jalg risti kandes. Ja kui ka need peaksid sajandite kestes ja linna mitmekordses ärahävitamises olema mattunud sügavale maa-alla või siis müüritud uutesse müüridesse, — siis vähemalt need maastikupildid siin ümbruses on näinud enda keskel Teda ja Ta jüngreid. On näinud Teda eeslisälu seljas, saadetuna kõigist koormatutest ja vaevatutest, on näinud, kuidas Ta rippus ristil ja Teda irvitati, on näinud ka seda, kuidas Ta äraseletatuna tuli hauast, kui ingel oli sellelt veeretanud kivi. Ja veel palju muud on see linn oma küngastikul näinud: kõiki Taaveteid, Saalomone, Jeremiat ja teisi prohveteid, apostleid ja imetegusid. Iga nurgake vanalinnas, iga uuslinna alla võetud mäenukk on siin ajalugu, seotud piibliga ja lunastamisloogа.

Läksin Jeruusalemma kahtleva südamega. Ma ei või ütelda, et oleksin sealt lahkunud usklikumana kui minnes. Sest liig tööstuslikuks ja tulusaks on siin tehtud kõik, millel on pühade mälestuste hõngu juures. Aga ikka ja jälle, kust kandist ma oma matkadel ka Jeruusalemale lähenesin ja nägin teda ilmuvat oma kõrgel ja ümbrust valitseval asendil — ikka ja vastu tahtmistki meenusid mulle need sõnad: „Jeruusalem, sa püha taevalinn..."

Sest siin on ju ristiusu häll. Veel rohkem: siin teostus suurim tegudest, mis eales maailmas on tehtud ja millest troosti otsima tuleb lõpuks iga kahtlev süda ja hing. See teadmine ja kõigi nende paikade nägemine mõjub siiski!

Kristuse-aegset

Kümned tuttavad kodumaal on mind pärast tagasijõudmist küsitelnud: „Kas siis on ikka ka neist kohtadest seal midagi näha? Kas on säilinud patju võltsimatut Kristuse-aegset?"

Ma ei oska neile vastata nüüdki. Muidugi — kõiki neid kohti näidatakse ju. Näidatakse kivist müüril isegi kohta, kuhu Ta ristikandmisest nõrkenuna olevat toetunudki. Näidatakse veel palju muud — kaljulõhet, kus seisnud Tema rist, kivi, mille veeretanud Ta haualt ingel, kümneid kohti näidatakse ja üteldakse, et see ja see asi on sündinud siin ja too ning teine sündmus teal.

Aga peab teadma, et Jeruusalem on pärast Kristust mitu korda ära hävitatud. Tiitus laskis ta maatasa teha seevõrra, et pärast enam ei teatud igaltpoolt linnamüüri asetki. Kuidas peaks siis olema säilinud mõni üksik maja või ehitus? Kahtlane on, kas praegused vanalinna kitsad uulitsadki käivad sealtsamast, kus olid nad neil hallidel aegadel. Aga pärast rusude koristamisel ja uute majade ehitamisel võidi ju kasutada vanu alusmüüre. Tules ja purustamises võisid ju tõepoolest jääda muu rusu hulgas püsti ka mõned kivist majaseinad — võibolla on tõesti neis paigus midagi veel Kristuseaegset. Olen näinud sedagi, kuidas kustunud tulekahju kohalt leiti rikkumatult palvepärg, mis oli ometi lihtsast Jeruusalema õlipuust — miks siis kõigis purustamistes ei võinud jääda püsti ka mõned hooned! Uskuda tuleb, mitte küsida ja arutada. Ning kui isegi Saalomoni-templist, mis ju hävitati tuhat aastat enne Kristust, isegi ajaloolaste ja väljakaevajate arvates on säilinud müüriosi, miks siis mitte ka mõnest 2000 aasta eest ehitatud kivimajast!

Lõppeks — Kristuse-aegset on Jeruusalemas ta praegune õhkkond. Jälle on Püha Linn veriste rahvamässude ja -liikumiste keerises. Jälle käärivad meeled vööraste valitsejate vastu, jälle oodatakse saabuvat Messiast ja päästmist.

Kui sellestki on veel vähe, siis aitab teadmine, et kuigi ei teata täpselt kõiki neid pühi kohti, siis vähemalt üks on selge: selles linnas, igivanas ja igivanade võitluste linnas, see sündis. Linn ise pole vahetanud kohta — küll aga rahvaid, valitsejaid, keeli ja meeli. Seepärast võid päris rahulikult oma põlved painutada ka Pühas Hauas — kui see polnud just siin, siis vähemalt siin linnas kuski, ja mispärast ei võiks see olnud olla ka just siin?

Jeruusalema tähendus juutidele

Aga see linn on peale kristlaste püha ju veel ka muhameedlastele ja — veel rohkem! — juutidele enestele. On otse imelik, et kõik kolm monoteistlikku usku on siia ühe linna müüride vahele poetnud oma pühimad ajaloolised paigad.

Meile, kristlastele, samuti ka muhameedlastel on Jeruusalem püha ikkagi ainult oma suure minevikuhillguses. Ent juutidele pole ta ainu „taevane Jeruusalem", vaid ka maine koduma nende tõotatud ja ajalooline keskus, nende igaveseks rahvuslik tsentrum, mineviku ja praeguste, samuti tulevaste generatsioonide varjupaik lootustes ja mõtres, mõttes ja ka tegelikkuses. Ja usklikud juudid maailma kõige kaugemateski nurkades ei väsi igal päev lugemast Jeremia tõotust: „Sest vaata, ma päästan kaugelt maalt, ja su soo nende vangimaalt... Ja linn peab saama ehitatud oma varemete kohta..." Ning kui oleme õiglased, siis peame tunnistama, et kõik inimlikud, usulised, eetilised ja kultuursed väärtused, mida Jeruusalem on annud maailmale, loodi juudi-soost isikute poolt, kes mõtlesid ja kõnelesid heebrea keeles, kes omas rahva kannatusi kannatasid kaasa, vaatasid ta tulevikku ja inimkonna valmumaailma imbutasid paljudest juudilist, millest praegusedki aaria-apostlid ei saa end ütelda lahti hullimalgi tahtmisel. Jeruusalema seda igavikuväärtust ei hävitatud tal ka ärahävitamistel, ta viletsuse ja alanduse päevil. Ning just praegu, kus maailmas nii mitmel pool ärkab juutidele Jeruusalema nime tähendus aina tõusma. „Uus Jeruusalem" — see on saanud tõotatud maa uuesti ülesehitamise, isade maale tagasituleku, rahvale rahvusliku kolde loomise sünonüümiks. Nii sellest seisukohast peaks ka olema mõistetav, miks juudid alul olid Palestiina jagamise kava vastu: see jätab Jeruusalema tulevasest Juudi riigist välja — edasi ingleste mandaadi alla.

Järgneb.

Gaudeamus!

TUDENGILAULIK. SÕNASTIK. KOMBED

Hind 2.85 kr., köit. 3.40 ja 4.50 kr.

Tudengilaulik.

2. täiend. tr. 497 eesti- ja 77 võõrkeelset laulu

Hind 2.35 kr., köit. 2.90 kr. ja 4 kr.

Harju maavalitsus hakkab uut maja ehitama

Uus ajakohane amethoone tuleks Hariduse tänavale

Wiimasel Harju maawalitsuse koosolekul tunnistati wajaliseks maawalitsuse kesklaatuse jaoks Tallinna une, ajakohase hoone ehitamine. Selleks rahaliste wõimaluste loomiseks pidas maawalitsus otstarbekohaseks ära müüa maawalitsuse kesklaatuse praegusest krundist Roosikrantsi tänawa-poolne osa ühes krundil asetsewate hoonete ja munde päraldistega. Nus maawalitsuse hoone tuleks püstitamisele praegune krundi ülejäänuale osale, wastu Hariduse tänawat

Wajaliste eelkawandite ja arwutuste tegemiseks ning müügile määratud krundiosa tegeliku wäärtuse selgitamiseks moodustati maawalitsuse koosolekul komisjon.

Eelpooltoodud otsuse tegemine oli põhjustatud asjaoludest, et praegune maawalitsuse hoone Roosikrantsi tän., mis osteti umbes 20 a. tagasi, oli elumaja. Aastate kestes on maawalitsus korduwate sisemiste ümberehitustöödega tahtnud sellest elumajast ametlutust kujundada, kuid kõik need ümberehitamised ei ole sobiwaks ametlutuse jaoks, millele korduwalt on maawalitsuse tähelepanu juhitud. Ka on praegusel maawalitsuse hoonel kõrgewäärtuslikku krunti üle 4000 ruutmeetri, millest üle poole praegu täiesti kasutamata seisab.

Pealeselle wajawat ka Harjumaa kui pealinna maakond kesklaatuse jaoks senisest esinduslikumat ja ajakohasemat hoonet.

Ka daamid

õpivad NMKÜ autokoolis.

Üks NMKÜ autokooli õppeautodest on oma kerge käsitamise pärast määratud peamiselt daamide õpetamiseks. See õppeauto võimaldab sõiduoskuse kiire õppimise ja eksami kerge sooritamise

Autojuhtimise oskus kuulub üldhariduse hulka, mida nõutakse igalt seltskonnas liikuvalt kodanikult.

Nõudke NMKÜ autokooli kavu ja tingimusi. Tallinn, Lai 1, telef. 437-15.

Selklusromaan.

MÜÜDUD MINA

15

Peters ei teadnud esmalt midagi enam enesest ega maailmast. Kukkumine laewalaelt wette pole naljaasi; poldud selleks ette walmistatud, poldud mitte päris kunstipäraselt wette lakfatatud, natukeseks ajaks kaotati igasugune mõtlemiswõime. Päris masinlikult wõideldi end üles, köhiti ja sülitati wett. Mis see siis nüüd oli? Mis tuled need olid? Ah, jah, õigus, seal sõitis „Santa Barbara" minema; ühest awatud uksest kõlas katkendlikke muusikahelisid, nüüd lakkas seegi. Umberringi tume wesi, üsna külm wesi, mis wõimsalt kiskus allapoole. Neetud!

Peters teadis wiimaks, mis oli juhtunud. Niisiis wälja mantlist! Kuub läks kohe kaasa, nii. Ja nüüd paksude kummitaldadega saapad. Õigust ütelda — polnud ju mingit mõtet enam, mõtles Peters meeleheitel, upun ju siiski, mutdu et wältab pisut kauem. Kui kaua wõib inimene ujuda? Tundide wiisi, kui tal on wastupidawust ja ta tõesti oskab ujuda. Nõh, Petersil oli wastupidawust ja ta oskas ka ujuda. Pean ka weel pükside jalast wõtma, ütles ta endale, siis laskis ta mõttele tegu järgneda. Nüüd leidis ta weel färgi olewat takistawa. Wiimaks rebis ta sellegi paari wihase haardega puruks, nüüd polnud tal enam peagu midagi selsas. Ja nüüd ujus ta ühetasaselt ilma erilise tõttamiseta edasi, „Santa Barbara" kaugeid tuled näitasid talle suunda. Ta teadis, et „Santa Barbara" pidi warsti pärast keskööd Casablancas heitma ankrusse. Polnud mingit mõtet kujutella endale, et ta suudab ära ujuda selle wahemaa, milleks laew wajab kaks tundi, aga oli lootust, et nii ranna lähedal mõni kaluripaat ta leiab ja päästab.

„Kuna ta pikkamisi ja ühetasaselt ujus, rändasid ta mõtted tagasi „Santa Barbara" jalutustekile. Kuidas see nüüd oli olnud? Ta oli aimamatult seisnud reelingi ääres ja siis tuli see äkki. Ta sai tugewa hoobi, komistas, tahtis kinni hoida — aga tundmatu haaras ta jalgadest ja keerutas ta korralikult üle reelingi. Üllatuses ta ei leidnud mingit pidet, jäine hirm — siis kukkus ta ja lakfatas üsna ebapehmelt wette. Ta oli nii jahmunud, et unustas koguni karjumast. Kes see wõis olla? Äkki kihwatas Petersi peas. Jalutusteki ukse oli ometi seisnud don Alvarez! Kui tema, Peters, astus tekile, kas see härra polnud siis järginud temale? Muidugi — ta oli ju ümber pöörnud ja oli — jah, kas see oli siis tõepoolest don? See wõis ju ka mõni teine olla! Aga see Grizzard oli ju mängusaalis piljardilaua ääres. See oli siiski don, muidugi. Waata aga! See alatu, arg rott, ei julge aufat wõitlust pidada, aga omab siiski küllalt julgust mõrwa toime panna! Weel polnud see mõrw, aga paari tunni pärast on see mõrw! Milline õnn, et meri on nii rahulik ja sile! Oli siin haikalu? Kui siin oli haisid, siis oli kõik waew asjatu, lihtsalt uppuda oleks siiski parem ots! See on siis nüüd lõpp, mõtles Peters. Reis ei wäldanud kaua. Kas pidi meelt heitma? Weel wõis tükk aega wee peal hoiduda. Kas preili Ederle polnud kord ujunud läbi kogu Inglise kanali?

Tuk, tuk, tuk — mis see siis oli? Peters nägi walgust, mis ruttu tuli lähemale! Mootorpaat! Tõeline mootorpaat! Peters muutis pisut suunda, siis karsus kõigest jõust, niipalju kui ta wäsinud kopsud suutsid: „Hallo!"

Mootorpaat peatus, masin jäi seisma.

„Hallo!" mõirgas Peters kõike jõudu kokku wõttes.

Akki löökas helgiheitja läbi pimeduse ja hakkas wett kobama. Peters pidi pimestunult silmad sulgema, aga ta siputas kõigest wäest, et endast märku anda. Kohe seepeale hakkas mootor töötama, paat tuli lähemale. Kuski kukkus päästerõngas lakfatades wette, Peters haaras sellest kinni, ta tõmmati üles, natuke aega hiljem tuikus ta wäikesel tekil edas-tagasi. Uniwormis mehed hoidsid teda kinni, toetasid teda ja wiisid ta kitsast trepist alla. Siis asetati ta wanale nahksohwale ja mähiti ta poolkülmanud keha willaseisse waipadesse. Ta oli ühel prantsuse tollipaadil. See oli kõik, mis ta weel kuulis. Talle walati hulk palawat teed konjakiga sisse, siis hämardus kõik ta ümber ja ta uinus sügawasti magama.

•

Mitu tundi juba õõtsus „Santa Barbara" Casablanca sadamas. Reisijad polnud mitte wäga palju märganud, siiski oli see rahutu öö. Otsiti ikka weel härra Stevensit Detroitist. Sakslasest-sekretär ja wehklemisõpetajanna jäid kontorisse, jõid musta kanget kohwi ja ootasid. Igakord kui toodi mõni teade, jäid nad kuulatama, ja igakord oli see midagi muud.

Siis, esimestel hommiktundidel, algas elaw askeldamine. Kabiilid ja neegrid tulid suuris paatides, et pakkuda kõiksugust kraami. Nad kiitsid suure kisa ja käraga oma kaupu, sõimasid üksteist wastastikku, nimetasid teineteist koerapoegadeks — õnneks mõistsid „Santa Barbara" reisijad sellest ainult poole.

Sel hommikul oldi warem ülal kui muidu. Kõik tahtsid maale minna Casablancat waatama, tahtsid näha pärismaalaste linnaosa. Daamid mõtlesid enamuses metsikuile beduiinlastele tulisèil hobusèil, kes, enne kui jõuad aimatagi, tõmbab mõne ameerika leedi enda juure sadulasse ja kihutab siis kõrwesse. Mehed mõtlesid saladuslikult looritatud kaunitaridele, kes heidawad sulle wargseid pilke, mõtlesid mõretatud haaremiakendele, ameerika rahamehele õigupoolest ebawäärikaile seiklusile.

Kapten Sherman wiiwitas weel. Ta seisis kaptenisillal ja nõutles ohwitseridega. Ta ei teadnud seekord tõesti mitte, mis teha.

Edna, magamata ja tursunud silmil, käis Stevensi saatel tekil edastagasi.

Ja siis tuli suur üllatus. Prantsuse tollipaat randus, üks ohwitser tuli „Santa Barbara" pardale. Mis ohwitser see oli? Ta kandis seljas wormimantlit, peas baskimütsi, jalas pardakingi — ja wormimantli alt nägi igaüks ta paljaid sääri. Pealeselle pidi see mees mõistuse olema kaotanud, sest ta mõirgas: „Kus on see arg koer? Kus see lurjus peitub?"

Edna nägi seda meest, kiljatas ja tõttas talle wastu.

„Härra Stevens!" hüüdis ta.

„Kohe," ütles wale-Stevens. Ta lükkas Edna kõrwale, jooksis peagu oma sekretäri pikali ja fööstis — pakkudes üleni wiha ja koomilisuse pilti — tekki mööda edasi.

Reisijad ajasid silmad pärani. See oli ju ometi härra Stevens, kes elas luksuskabiinis — mis oli sellega juhtunud, kust ta siia sai?

Kapten Sherman wõis komandosillalt näha, mis sündis. Kõhe seepeale tuli üks ohwitser tollipaadist ja andis talle aru.

„Monsieur, õngitsesime selle härra wälja, ta ütleb end teie laewa pardalt wette kukkunud olewat!"

„Ongi kah," ütles Sherman kergendustundega, „see on õigus! Aga mis tal nüüd on?"

Peters jooksis üle teki, siis fööstis ta läbi ühe ukse laewa siseruumidesse. Oli üsna waikne, „Santa Barbara" masinad waikisid, reisijad wahtisid üksteise otsa ja sosistasid — siis tõusis kuski hirmus kära. Kisa, purustatud klaasi ja portselani klirinat!

Don Alvarez istus söögisaalis ja kopsis parajasti munakoort. Don Alvarezil oli paha tuju, mehed muigasid ta üle, seepärast et ta oli lasknud anda endale kõrwakiilu ilma tagasi andmata, kuna ta ju wõis poksida nagu Dempsey — naised näitasid talle osalt päris awalikult põlgust, jah, konserwi-Basley pärijanna polnud wastanud ta terwitusele, waid teinud nagu poleks teda olemaski. On seadusi, mis ei seisa üheski seaduseraamatus, ja sellegipärast peab end nende järele seadma. Nüüd istus siis don üksinda söögisaalis, üksinda ja eraldatult, kopsis munakoort ja tegi, nagu ei läheks talle reisikaaslased sugugi korda. Walitses harras rahu, kuuldus ainult söögiriistade klirina ja kaante tasast klõpsumist.

Kolm sekundit hiljem nägi siin hoopis teisesugune wälja. Uks oli lahti lennanud ja sisse tuli Peters, kahwatu ja punased laigud näos wormimantel seljas, baskimütts peas, pardakingad paljaste koibade otsas. Ta waatas ringi, nägi don Alvarezi ja läks suuril sammel närimise, üks härra, kes parajasti walas endale kohwi tassi, walas mööda.

„Ah siis see on õhentlmeni kättemaks!" mõirgas Peters äkki. „Teisi inimesi keset merd üle parda wisata!" Jumal needku teda, aga nüüd tuleb midagi...

Ja tuli ka tõesti midagi. Wäike laud, millega don istus, sai jalahoobi, siis algas wõitlus, mis maksis peagu niisama palju klaasi kui raske torm. Don Alvarez, kes kohe alul märkas, et see hullunud mees lööb ta surnuks, kaitses end meeleheite jõuga. Ta ei unustanud seejuures ikka jälle appi karjumast, aga stjuuardid olid nii üllatatud — wõi tegid ainult nii — igatahes sai don Alvarez hirmsaima keretäie oma elus. Metsikul hoopidewahetusel aeti Alvarez wastu laudu, juba lendasid kõik laua nõud põrandale. Siis, tabatud hirmsast hoobist suule, lendas ta wastu klaasust. Kuigi see oli üsna wastupidaw, murdus ta ometi uksest läbi ja maandus kõrwaltoa põrandal. Peters järel — aga see oli asjatu, don oli eelistanud kaotada meelemärkust ja mitte midagi enam teada siit kurjast maailmast. Nüüd keeras siis Peters ümber ja lahkus lahingwäljalt.

Töötsimised

Vilunud puusepp

otsib tööd uue ehituse või remonttööle. Töötab täiesti iseseisvalt. Lähem. teat. Pärnu mnt. 146-a krt. 6. Kirjad slt. „3/9643".

60 krooni sellele,

kes soovitab kindlapalgalise koha karskele edasipüüdlikule noormehele kas lattu, äri-sse või tööstusse, võib ka väljaspool Tallinna olla. On ennem äris teeninud, tunneb raamatupidamist. Teat. slt. „15/9655".

Täiesti karske korralik

I-a liigi autojuht

soovib kohta ükskõik missugusele masinale, võib ka Nõmmel olla. Kirjad slt. „31/9631".

Lugupeetud majaperemehed!

Majahoidjakohta palub keskealine lasteta abielupaar, tunneb keskküütet, weetorusti-, ku- ja mootori-remonttöid ja ka aiatööd täielikult. Pal. teat. kirj. slt. „28/548".

Karske ja korralik autojuht

soovib kohta

ükskõik missugusele masinale, metsawedudes on täiesti wilunud. Kirjad pal. saata kuni 20. sept. slt. „1/821".

Diiselmootoreil wilunud karske

motorist-lukusepp

wajab wastawat kohta. Kohapakkumised saata Pärnu, „Pärnu Päevalehe" tal. „Motorist — korralik".

Noor korralik tütarlaps

palub kohta

tööstusse või äri-sse õpilaseks või töögisaali ettekandjaks. Kirj. slt. „21/9821".

W. a. härrad majaomanikud! Majahoidja, lasteta, aus, karske ja wilunud oma alal ning kõigi majas ettetulewate remonttööde ostusega

vajab kohta

müüd wõi edaspidi. Omab hea soovituse. Pal. kirjal. kuni 24. sept. slt. „28/9903".

Wanem abielupaar soovib

majahoidjakohta

(on ennem olnud), teeb ka soovi korral sisemisi remonttöid. Kirjad slt. „18/9698"

Gümn. haridusega prl. palub mingit

teenistust

Ennem töötanud äris. Kirj. slt. „40/9880".

Ülikooli haridusega naiskodanik otsib

teenistust

kontorisse, kassasse wõi mõnele muule alale. Kirjad slt. „28/9868".

Keskealine abielupaar otsib

kojamehekohta,

teeb majas kõiki ettetulewaid remonttöid keskküütte, wee ja elektri alal, waltsi. ka wene keelt. Kirj. slt. „31/9881".

Korralik

tütarlaps

palub tööd tööstusse, kohwikusse wõi söögisaali ettekandjaks. Kohaneb kiresti. Kirj. slt. „22/9822".

Keetaoslaja teenija

otsib kohta

wäikesesse lasteta perekonda. Omab tunnistused. Kirjad slt. „1/9801".

Suwehooaja järele wabanenud

meeskokk

soovib kohta. Pakk. saata Pärnu, „Pärnu Päevalehe" tal., „Kokk".

Karske täiesti wilunud

treial

otsib teenistust. Kirjad slt. „7/9847".

Lgp. härrad ärimehed, tööturid! 22.a. noormees, warem äris töötanud,

palub kohta

kas ärisse, ladusse wõi tööstusesse. Omab head soovitused ja tunnistused. Kirjal. slt. „35/9675".

Palun

wõimaldada tütarlapsele koht ärisse (ennem olnud), kontorisse wõi mujale. Teat. slt. „14/9734".

Korralik tütarlaps palub

teenijaks

majja üksikule härrale wõi lasteta perekonda. Kirjal. slt. „15/9785".

Intelligentne 25-a. noormees, üksikooli haridusega,

otsib kohta

walitsemisele eesti ja saksa keelt. Teat. slt. „34/9754".

Saaremaalt keskealine proua

soovib kohta

suuremate laste järelwaatajaks jõukasse ja haritud perekonda, wõib ka laulmises eelõpetust anda. Pal. teat. kirj. slt. „39/9799".

Saaremaa noormees, kes omab

kogemusi puu- ja rauatöös

soovib mingit tööd. Ühes palgatingim. pal. teat. slt. „36/236".

18-a. korralik

maapoiss

algkooli haridusega, otsib mingit tööd äri-sse, tööstusse wõi pagari juure. Teatada kirjal. Saku p.-ag., Saku wallamaja, „Maapoiss".

Tugew töölas

noormees

heade soovitusega, wajab kohta äri-sse, ladusse wõi wabrikusse. Kirj. slt. „17/9777".

Passikohta

soovib wene tütarlaps. Walitsemisele eesti keelt. Oskab keeta. Omab soovitused. Kirjad slt. „18/9773".

80 krooni sellele, kes wõimaldab karskele töötale noormehele kestwa

teenistuse

wabrikusse, äri-sulaseks, autotöömeheks wõi ükskõik mis tööle. Endisest kohast head soovitused. Teat. pal. kirjal. slt. „36/516".

Wilunud siidi- ja trikoopesu

õmblejа

soovib koduse tööd sik-sakmasinal. Teat. slt. „38/9758".

Wilunud

kammija

soovib kohta, teeb kõiki daamide töid. Kirjad slt. „2/9722".

Korralik abielupaar heade soovitustega, warem olnud, soovib

kojamehekohta

Kirj. slt. „28/9748".

Lp. õmblejad!

Palun wõimaldage tööd tööruppa wõi ateljeesse. On wilunud. Kirj. slt. „27/9747".

Intelligentne 50-a. härra

otsib kohta

majawalitsejaks, laduhoidjaks, käsitsalaks, uksehoidjaks wõi midagi muud kergemat tööd. Walitsemisele keeli. Head tunnistused ja soovitused. Teat. slt. „2/642".

Korralik nelu

otsib tööd päeva- wõi kuu-, wõi ükskõik mis alale, soovitaw oleks tööstusse wõi wabrikusse. Teat. kirjal. slt. „38/9878".

Maaler

uste ja akende wärwija ja lakeerija, otsib tööd. Teat. slt. „18/9788".

Otsin kohta

poetajaks wõi perenaiseks, oman wilumust mõlemal alal. Soov. wäljaspool Tallinna. Kirj. slt. „37/9917"

Praktikaga kautsjoniwõimeline

autojuht

palub kohta taksole wõi wähemale wäljaweomasinale. Tunneb linna. Kirj. slt. „16/9806".

Soovin selfi organiseerimiseks

kaastööd

psühhilise ühistunde põhimõttel. Kirj. slt. „12/582".

Aus nelu

otsib pärastlõunateenistust kraamijaks, passijaks wõi suurema lapse juure. Omab tunnistused ja walitseb keeli. Kirj. slt. „37/9717".

Lp. ärimehed!

Ärialal tegutsenud ühistegewuses ja erakaubanduses isik otsib wastawat kohta. Soowi korral nõus kaubapakkujana tegutsema. Maal laupmeeskonnas suur tutwus. Kirjad slt. „40/9760".

Majaomanikud! Lesknaine palub südamest

majahoidjakohta

(on selles wilunud) wõi wäikest korterit. Kirj. slt. „36/9886".

Wanem naisterahwas soowib laste juure wõi

passijaks

on tunnistused olemas endistelt kohtadelt. Kirjad slt. „3/9803".

Noor nelu

palub anda pärastlõunast tööd masinakirja, raamatupidamise wõi mõnel muul alal. Pal. kirj. slt. „34/9914".

18-a. tütarlaps

palub passi- wõi muud teenistust, käib õhtul koolis. Kirj. slt. „30/9910".

Majahoidjaks

soovivad täiesti karsked ausad inimesed. Töötawad sel alal. Koht wõib olla ka Nõmmel. Kirj. slt. „28/628"

Keskealine haritud daam

otsib tööd

walitseb kolme kohal. keelt, on musikaalne (klawer), oma korteriga käimisega. Teat. kirj. slt. „28/9628".

ARSENAL müüb kirjalikkudel enampakkumistel 29. septembril 1938. a. Arsenalis, S. Karjamaa 1,

vanametalle ja -materjale

rauda	umbes	35 tonni
raudlaaste ja -puru . .	„	120 „
plekki	„	12 „

Müük võib toimuda kas kogu partiina või osade kaupa.
Pakkumised tuleb esitada Arsenalile, Tallinna, Suur Karjamaa t. 1, hiljemalt 29. septembriks 1938. a. kell 10.00 kinnises ümbrikus, pealkirjaga „Pakkumised müüdava vanamaterjali peale".
Koos pakkumisega tuleb esitada tagatistrahvi kindlustus sularahas Kr. 200.—. Müügitingimusi võib saada Arsenali majandusjaoskonnas, Tallinn, Suur Karjamaa tän. 1, igal tööpäeval kella 10.00 kuni kella 14.00.
Arsenal.

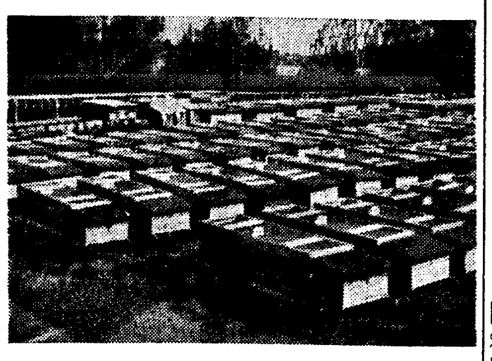

Nerts.

Ühtki karusnahalooma ei saa nertsiga (mink) võrrelda ta lihtsa ja tasuva kasvatamise poolest. Kõrgeväärtuslikke suguloomi müüb ja vajalisi juhiseid annab Rootsi vanim nertsikasvatus.

Kiriad rootsi, eesti või saksa keeles.

Aadr.: G Nilsson. Päldiursgården Aspa-Bruk Rootsi.

Laulutunnid

Algan jälle õpilaste vastuvõtmisega.

Näitleja-kunstnik I. Filippov

Koidula 3—6, tel. 307-06, kõnet. 2—6.

KORSETIATELJEE

ZIVJAN

S. KARJA 23, tel. 441-95,

teatab lugupeetud daamidele, et sügishooajaks on kohale jõdnud välismaalt uudised: KORSETIKUMMI ja -MATERJAL.

KUULUTAJAILE TUNNUS KIRJAD

16. sept. sisse tulnud kirjad.

1/9521	1	1/8961	3	22/8902	14	22/382	1
1/8881	2	1/9441	2	22/9422	10	22/9462	1
1/8641	1	2/442	9	22/342	3	22/9582	1
2/4762	1	2/402	1	23/9503	1	23/9143	3
2/322	1	2/9282	1	23/8703	3	24/464	8
2/9602	1	3/364	2	24/9544	2	24/9584	2
3/243	9	3/8763	2	24/8824	1	24/344	3
4/324	4	4/364	2	24/8944	1	24/8984	1
4/8844	1	4/9364	1	24/9424	1	25/8905	7
5/365	7	5/8765	7	25/425	4	25/385	2
5/445	1	5/8885	1	25/9305	2	26/8746	1
6/8886	5	6/326	3	26/9066	1	26/8464	1
7/8967	3	7/407	1	26/306	3	26/386	1
7/9527	1	7/9607	2	26/8866	1	27/8947	10
7/8927	4	7/327	1	27/387	5	27/8867	2
7/8847	1	7/447	1	27/8827	4	27/9507	1
8/9568	3	8/9528	1	27/9307	1	27/307	2
8/8848	1	8/8888	2	28/9588	3	28/428	1
9/8769	4	9/8849	1	28/8948	2	28/7628	1
9/8929	5	9/409	3	28/9388	1	28/8669	1
9/8969	2	9/9569	1	28/268	2	29/429	10
9/9409	1	9/449	1	29/389	2	29/229	1
10/8890	11	10/9090	1	29/8789	1	29/8989	3
10/450	5	10/9410	2	29/8949	1	29/299	1
10/9450	2	10/330	1	30/230	24	30/9510	2
10/9570	1	10/8830	1	30/9110	3	30/8870	4
11/9091	3	11/9491	1	30/8790	1	30/8950	9
11/411	6	11/8931	3	31/8911	7	31/9511	3
11/291	3	11/8771	1	31/351	8	31/311	12
11/251	1	12/8772	3	31/9551	7	31/431	7
12/412	3	12/252	7	31/8871	5	31/9591	1
12/8932	6	12/9452	1	31/8951	1	32/432	5
13/8234	1	13/8493	1	32/272	13	32/8992	3
13/453	8	13/9493	1	32/232	1	32/9232	1
13/8933	1	13/8573	1	32/352	8	32/8872	2
13/413	6	13/333	1	32/8912	3	33/8913	16
14/374	19	14/8974	4	33/273	7	33/393	8
14/8894	9	14/9134	1	33/9353	5	33/9473	1
14/294	1	14/9454	2	33/8873	1	34/354	2
15/8815	3	15/255	4	39/8954	1	34/9394	1
15/8895	4	15/335	3	34/394	1	35/315	18
15/8975	2	15/8615	1	35/9475	4	35/8915	7
16/8176	1	16/9416	3	35/8635	1	35/8595	1
16/336	4	16/8936	6	35/395	4	35/8895	1
16/8776	1	16/456	1	36/436	4	36/316	3
16/8896	2	17/8817	1	36/276	2	36/396	2
17/377	3	17/8937	5	37/277	5	37/3737	1
17/9097	1	17/8857	1	37/437	9	37/317	3
17/8897	2	17/297	1	37/9477	2	38/238	15
18/9418	1	18/8898	4	38/8918	7	38/9598	1
18/9458	3	18/8818	70	38/8958	1	39/8919	2
19/339	12	19/379	3	39/319	6	39/439	2
19/299	2	19/8779	6	39/9439	1	40/320	7
19/8819	2	19/9459	1	40/9560	1	40/9480	2
20/9460	2	20/9580	2	A. 8921	9	A. 8876	1
20/230	1	20/9300	1	A. 8673	1	A. 8787	1
21/8581	1	21/9421	1	A. 8892	1	A. 8913	1
21/2611	1	21/421	3	B. 3386	1		
21/8981	1	21/341	1				

Kokku 827 kirja.

„Päevalehe" üksiknumbrite müük

H. VARIK

Leisi – Saaremaa

Soovin

passija- wõi majateenijakohta Nõmmele omast korterist käies. Soowijaid palun tulla wõi teatada Metsa t. 5—3, Nõmmel.

Wilunud õmbleja

soovib tööd

ateljeesse wõi majja. Õmbleb kleite, pluuse, lasterid. deid jne. Töö korralik. Kirj. kuni 22. slp. slt. „4/9804".

Wanem abielumees soowib

majahoidjakohta

Tallinna wõi Nõmmele. On osaw igajugu remont- ja aiatöödes. Kirjad slt. „24/9864".

Wilunud bilansitwõimeline

raamatu-pidaja

otsib kõrwalteenistust. Teat. slt. „26/9866".

Korralik preili palub

teenistust

warem töötanud raamatupidamise alal, omab head soowituised, kirjutab masinal. Pakk. slt. „19/659".

Passija

palub tööd, kas perekonda wõi mujale, 2 wõi 3 päewa nädalas, nõustub kõigi töödega, ka on iseseiswalt keetja, wõib ka kraamimas käia. Kirj. slt. „21/9981".

Koloniaal- wõi toiduainetetööstuse

esinduse

soowin enda juure wõtta. Soowitaw mõni uudiskaup wõi soliidsem prowintsietiswõie, millel Tallinnas weel esindust ei ole. Teat. pal. slt. „31/9991".

Poole kuu palk sellele, kes wõimaldab kestwa

teenistuse

korralikule ausale Saaremaa poisile. Pal. kirjad slt. „11/9971".

Hea autojuht

põhjalik asjatundja ja täis. karskane, soowib wastawat kohta. Kirj. slt. „14/9974".

A. Müller

Pianiinode ja tiibklaverite häälestamine ja parandamine. Maneeshi 9—2. Tel. 818-22.

Lp. tööandjad!

Täiskarske 21-a. noormees palub mingi tööd ükskõik mis alal. Kirj. slt. „81/9951".

Noor neiu soowib laetwale mingiingust

teenistust

Kirj. slt. „25/9945".

Gümnaasiumi haridusega neiu otsib

teenistust

Walitsemisele inglise ja saksa keelt. Pakk. slt: „7/9927".

Suuremasse puutööstusse

õpilasekohta

wajab töölas karske noormees wastawa praktikaga. Kirj. slt. „25/9745".

Tööpakkumised

Raadiofirma vajab alatist täiesti wilunud

raadiomontööri,

kes 4—5 tundi päevas korraldaks aparaatide järelevaatust ja jooksvaid parandusi. Teateid ühes endise tegevuse kirjeldusega kirjalikult slt. „27/9867".

Stenotüpist

leiab õhtust tööd. Soowitawaldused lühidate andmetega iseiku, wõimete ja oskuste kohta slt. „32/9872".

Modisti

wajatakse. Teateid saab Liiwalaia 21—1.

Wajatakse korralikku

tütarlast

lapsega perekonda perenaiseabiliseks. Wõib käia ka oma korteriga. Tulla Pärkese tän. 11—2.

Lastega perekonda waja

tütarlast

perenaiseabiks. Raudtee tän. 2—9.

Wajatakse head ja ausat

teenijat

kes tunneb juudi tööki. Läbi rääkida kella 9—11 homm. ja 7—9 õhtul Laulupeo tän. 2—1.

Mööblitööstus

vajab tislereid.

Tööstus ajab Tallinna lähedal alewis, korterid koha peal olemas. Töö aasta ringi. Soow. kirj. slt. „6/826"

Maakonnalinna suuremasse teraskauba-, jalgrataste-, jahi- ja spordikaupade äri-sse wajatakse wilunud

äriteenijat,

kes on aus, karske ja kõigiti korralik. Eelulookirjeld., kus warem teeninud, saata slt. „19/499".

Vajatakse villakraasijat ja

ketrajat

käsivokile. Töösoovijail teatada kirjalikult „Päevalehe" abitalitus, Viljandis „Villatööline".

Tööstusse vajatakse ausat

õpilast,

soovitustega tütarlast, kes oskab joonistada. Kirjad kuni 20. sept. slt. „5/8765".

Iseseiswat

üksiteenijat

waja 8-liikm. perekonda. Palk 20 kr. kuus. Tulla Raua tän. 31—1.

Sepa-õpipoissi

ja pealeõjaja waja. Teateid saab Nõmmel, Ilus t. 5—3 (Hiiu).

Otsitakse hambaarsti juure ukselahtitegijaks ja kabinetis aitajaks

preilit

kes saksa keelt hästi walitseb. Teatada slt. „38/598"

Tarwis wanemat puhtusearmastajat

passijat

Läbi räätima tulla laupäewal ja pühapäewal Metsa tän. 56, Nõmme.

Karksi-Nuia restorani wajatakse wilunud

puhwetipreilit

Kirjalikud pakkumised saata Nuia restoranipidajale Karksi-Nuias. Soowitaw on lühike kirjeldus endisest teenistusest.

Wajan korralikku lastearmastajat

lapsehoidjat

Lennuki 13—14 (kauplus). Pühap. kl. 11—15.

Waja wilunud

rätsepaabilist

naisterahwast laagritööle. Liiwalaia 92—17.

Teenija

wõib koha saada wäitsemasse perekonda Nõmmel, Maleva tän. 23—2.

Wajatakse

lapsehoidjat-perenaiseabi

mõneks tunniks päewas. Nõmme, Mäe 1—2.

Karjast

tarwis. Kaubeldakse pühapäewal, 18. sept., kl. 10—11 homm. S. Tartu mnt. 51, hoowis.

Vaja agenti

kes pudukaubaga ringi sõites wõtaks kaasa kleidikraesid ja muud pesukauba. Kirj. slt. „12/9692".

Wajatakse tallu

naisteenijat-perenaist

Kaubeldakse söögisaalis „Kosula", Raekojaplatsil 8.

Laulsate Liit annab wälja umbes 40 sülla wana puumaterjali

küttepuudeks saagimise

Pakkumised esitada Liidu büroosse, Lai t. 7, esmaspäewal, 19. slp., kl. 12—2.

Pealsetegijat

waja toamuhli tegemiseks. Tööd wõib saada ka kodus tegemiseks. Teat. saab Jõeraeli 9—2.

Wenautodele ära anda

küttepuude vedu

Nõwalt Kristi jaama. Lähemalt A. Oiti saewestis. Nõmmel.

Vajatakse kohe

2 naist aiatöö jaoks, 20 s. tunnis. Küsida Pirita tee 28—2.

Wajatakse lapsi armastajat

passijat

kes käiks pärast lõunat. Kirj. slt. „2/9802".

Tubli:

maatütarlast

tarwis kingsepa juure Kalewi tän. 28, töötuppa.

Tallu waja

sulast

Kaubelda kesknädalal, 21. septembril, kella 1—2 Kaupmehe tän. 33, hoowis.

Wajatakse wilunud

kleidiõmblejat

tükitööle. Narwa m. 23—7, õuemajas.

Wanemat korralikku

naisterahwast

kes aitaks ka majapidamis. töödes, waja wäikese (1 a. 2 k.) lapse juure. Tasu kokkuleppel. Teatada slt. „39/9959".

Wäga tulutoowasse ettewõttesse tarwis

osanikku

750—1500 krooniga. Kaasatööt. tarwiline, kapital kindlustatud. Teat. slt. „8/9963".

Wajatakse paremasse perekonda

lapseholdjat

wäikese lapse juure. Wast. slt. „9/9969".

Oma kodunt käija wanem naisterahwas wõib tulla

lapseholdjaks

Küsida Tartu mnt. 72, kirjutusmaterjalikauplusest.

Wajatakse

nais-fotomudelit.

Tingimused: sale ja ilusa wälimusega. Kirjal. slt. „80/9990".

Tööstusele Nõmmele tarwis

praktikanti

kontori- ja ladutöö alale. Kirj. slt. „26/9986".

Wäike per. wajab

teenijat

kes last armastab. Tulla Widewiku tän. 25—16, Pärnu mnt. tulla, keeraia Luha tänawalt.

Korralikku

teenijat

waja wäikese lapse juure. Reinwaldi 3—12.

Wajan wäikesesse perekonda

teenijat

kes last armastab. Soowitaw wanem inimene, aga mitte nõutaw. Nõmmele, Wabaduse pst. 103 wõi kirj. slt. „35/9915".

Wajatakse

kivilõhkujat

Küsida Lilleküla, Wälja tän. 6—2.

Raudkivi-klompijaid

tarwis. Samas müüa sillutiskiwe. Tulla pühap. kella 7—11 h. Kauba t. 14—7, Saulmann.

Müüakse

Müüa wähe pruugitud

jalg-õmblusmasin

„Singer". Suur Karja 8—6, Tallinn.

Müüa äri lõpetamise puhul

maalri-töörlistad

Kirjad slt. „15/9815".

Pool krunti

Nõmmel Kaare 16 müüa. Omnibusepeatuselt 1 min. tee. Kohal pühap. kl. 11—1. Tel. 524-80.

Talu müüakse

pär. vabat. oksjonil 3. okt. kl. 11 Tallinnas, Pärnu mnt. 7. ringkonnakohtu ruumes. Algbind 2000 kr., suurus 31 tiinu, põldu 12 t. Tallinn-Riia mnt. ääres, 65 km Tallinnast. Teat. saab igal õhtul pärast kl. 5 Tallinn, Uus Maailma tän. 21—1.

Olude sunnil väga odavasti müüa firma A. J. S.

mootorratas

korviga, 3½ h.-j., remonteeritud. täiesti korras. Endla tän. 16—1-a.

Müüa juurevõoga

mulda

(kompost, sõnnik.), ilupuud ja põõsad, õunapuud. Tondi 59. Tel. 457-92.

Juhuslikult müüa

riidekapp, kummut, laud, riideid ja m. koli. Sireli 11—2.

Müüa 10 h.-j. täiesti sõidukorras

auto

Näha võib Luxus bensiinijaamas Vabadusplats, autoseisukoht A-2240 juhilt.

Müüa kuivi

vahtraplanke

2½" paksuses. Pakk. saata slt. „14/9774".

Müüa pruugitud

kudumisteljed

ja vann ahjuga. Küsida Raua tän. 60—25.

Juuksetööstus

müüa või üürile anda (elumuutuse tõttu). Kirj. slt. „30/9750".

Pianiino

müüa (pähklipuust). Näha Liivamäe 1—1 kella 19—20 ja pühap. 9—10.

Nõmmel

päriskrunt

ühes majaga müüa. Lõhmuse 38, teateid saab koha pealt.

1938/39. a. uudis

RAADIO-

aparaate müüme, ostame, vahetame.

Kohale jõudnud uus saadetis moodsaid 1938/39. a. uudisaparaate: Philips, Marconi, Telefunken, Siera, Vef, Ulo, Ret, Rammul j. t. Tasuta proov 2 päeva kojusaatmisega.

Viru 13 **RA-FO** Viru 13

Tel. 466-38.

Müüa mansardkorraga

uus maja

Rakveres. ühes krundiga. Krundi s. 5123 m². Hind Kr. 7000.— Teateid saab Nõmmel, Õie tän. 65.

Riide- ja pudu-

kauplus

hästi sissetöötatud, käidawas kohas, kaubaga 20.000—25.000 krooni müüa. Kirj. slt. „36/9756".

Nõmmel müüa

aiandus-ehituskrunt suurte viljapuude ja marjapõõsastega. Teateid saab kella 15—17 telef. 522-33.

Müüa odavasti moodne pähklivineer..

elutoamööbel

Kosel, Rehe majas, bussipeatuselt II maja.

Müüa moodsalt sisustatud jahu- ja

püüliveski

rahvarikkas ümbruses. Teat. slt. „23/9743".

Kerge

mootorratas

firma „Diamant", rutuliselt müüa, sõitnud umbes 2000 km. Kirj. slt. „29/9669".

Müüa auhinnatud inglise

setter

5 kuud vana. Tallinn, Kõleri 15—5, Antropoff.

Müüa hea

lüpsilehm

Lasnamäel, Ülemiste jaama juures, tuletorni hoovis.

Ilus

reepintšer

müüa. Tulla kl. 6—8 õht. Kodu tän. 16—7.

Juhuslikult väga odavasti müüa naisterahva täiesti uus

sügismantel

Liivalaia 98—2.

Müüa krunt

1000 r.-s. Kivimäe-Pääskülа vahel. Teat. Saiakang 2, k. 4—5 või telef. 431-17.

Jalatoed, konnasilma- ja jalaravlabinõud

10—2 ja 4—6.
Vene tän. 11—6.

Päriskrunt

ilusa palgimetsaga, 400 r.-s., Kiwimäe jaama juures müüa. Teat. Kase t. 31—1, Hiiu.

Raudõlleankrud

seest emailitud, igajugusemaitse andmata, suurwe proowid 15 aim. Laboratooriumi tän. 15.

Wana maja lammutatud

palgid

odawasti müüa, osa ajub Tallinnas, Sõle tän. 3, osa Nõmmel, Sanatooriumi tän. 2-a, telef. 517-61.

Pesurull

odawasti müüa, kolme rulliga, wändast actaw. Nõmmel, Koidula t. 23, Kiwimäe jaamast.

Müüa

Rahumäe rajoonis ilus ehituskrundi mõtteline osa. Männiku tee 52.

Müüa

raudpliit

(pruugit.), suurus 32×40 tolli, Hiiu, Kõie t. 6—4.

Soodsa hinnaga müüa

mootorratas

„Ariel", 1937. a. mudel, 350 cm³, sõitnud 10.000 km. Masin on hästi hoitud ja täiesti sõidukorras. Pal. teat. slt. „35/9955".

Müüa kabinetti-

tiibklaver

„Rönisch". Näha äripäevil kl. 4—5 ja pühap. kl. 11—12 Pärnu mnt. 38—6.

Odavasti müüa

suures walikus stiilseid tall- ja pronks-

kroonlühtreid

seina- ja laualühtreid

Antikwariaat A. Past, Wana Posti 7, tel. 44

Müüa

sõõgitoa sisseseade, diiwanpehmed toolid, riietekapp, muid asju. Näha kl. 1 kuni 18.30 Posta t. 45

Mitmesugust

Tutvust

soowiwad 3 jõukat kõrgelukutsi. naishinge maja kindl. härradega üle E. Wan. 25—55. Tähelepanu leiawad ainult tõsiised jad. Kirj. (soow. fotoga) Kalewi t. Pärnu, Ajalehekiosk nr. 7, Neet 22, M. 23, Malle 45.

Korralik 45-a. naisterahwas, kes on üksildaselt elust tüdinenud,

tutvuks

abielu mõttes, korralike karske waba mehega, omab kodu ja teenistust linnast wõi maalt. Wan. 50—55 a. Kirj. slt. „21/97

Korralik 35-a. neiu, kes on üksildaselt elust tüdinenud,

tutvuks

peatseks abiellumiseks korraliku karske teenist. mehega, wan. 36—50 a. Soowitan pikem kasw. Kirj. slt. „9780".

ESTONIA TEATRIMAJA
SUUR VALIK ODAVAD HINNAD
P. ERS

Keskmises suuruses

talu

Pärnumaal piimamajaline rendile anda. Teateid Rohu tän. 23—2.

Arenenud, karske ja mitmesuitsetaja posimees, 40 pensionär,

tutvuks

iseseiswate prl.-pr. mehega wõi linnast. Kirjad slt. „9873".

42-a. waba mees soowib

tutvust

40—55-a. tüseda intelligentse daamiga. Kirj. „4/9884".

2 kindlapalgalist kodu armastajat noormeest soowiwad

abielluda

prl. wan. 18—30 a. Soowitan isikukirjeldus. Kirj. slt. „3 9912". Harry 29, Perry 2

Võlgu

mis saada, ostan, nagu tõlgi, telehti, wekslid jne. Teat. kirj. slt. „12/9892".

Kirjavahetust-tutvust

wene keeles intellig. mu kaalse härraga, wan. 28-35 a., soowib siimp. har noor preili. Kirj. päeva slt. „30/590".

Kellel on

ideed ja teadmised mingisugse uudis- wõi hästimõtlemise artikli walmistuseks. Samuti wõin aštuda osaks kuks tulutoowasse ettewõtteše wõi osta tööstuse w äri. Teatada slt. „35/475

Daamid!

Elektrilokid parimate wälimaa õlidega, alates kr. 1.5 pea (10 s. kokk). Wärwitu juustele eriliised õlid. Juuksetööstus Wana-Wiru, t. 3 K. Emme, telef. 464-66.

Tahetakse rentida

aiandustalu

(kaugus mitte üle 10 k Tallinnast) wõi aiandus krunt, wanemalt 3 ha suur pikemaks ajaks. Kirj. slt „32/9752".

150 kr. sellele

kes soowitab 35-a. korralikule mehele kindla teenistuse suuremasse tööstusse wõi mujale. Kirj. slt. „13 9775".

1. oblig. kindlusiisu waja

Kr. 3000

Protsendid kokkuleppel. Kirj slt. „7/9767".

20.000 krooni

tarwitan laenu linna sees asetseva kiwimaja esimese obligatsiooni wastu. Pakk. slt „5/9765".

AUTOKOOL

N.M.K.Ü.

TALLINN — LAI T. 1. — TEL.

Juhataja autoasjanduse insener A. Talviste. **437-15.**

Täieline ettevalmistus III ja IV liigi juhtimisloa saamiseks.

Teooria, praktika, sõiduõpetus. Moodsad õppevahendid Praktilisteks töödeks eriõppetöökojad Eksamid sõiduloa saamiseks on kooli juures. Tasuta õpperaamatud. Osavõtjaile maalt priikorter.

Uus kiirkursus algab 19. sept. kell 11 hommikul ja 3. okt. kell 9 homm.
Uus harilik kursus algab 19. sept. kell 7 õhtul ja 3 okt. kell 5 õhtul.

Nõudke tasuta õppekavu ja tingimusi

Ühine otsene kaubavedu

Igal laupäeval

Tallinn-Hamburg-Tallinn

A. Kirsten	Ernst Russ	H. M. Gehrckens
Agent	Agent	Agent
Carl F. Gahlnbäck	Thomas Clayhills & Son	A. J. Trankmann & Ko
Tel. 450-30/32	Tel. 435-58.	Tel. 442-57
24. septembril	**1. oktoobril**	**8. oktoobril**
aur. „BIANCA"	aur. „Günther Russ"	aur. „PITEA"
		või asendaja.

Kaubaülesandmisi ülaannimetatud agentide juures

Ins. Mardi autokool

Tallinn,
Sakala tän. 41
(end. V Pärnu mnt.)

Tel. 474-78

Ettevalmistus jõuvankrite juhtimisloa saamiseks.

Rud. Christ. Gribel, Stettin.

Reisijate- ja kaubaaurik

„Strassburg"

kapten REINKE.

Esmaspäeval, 19. septembril p. l.
VIIBURI & KOTKA.
Reedel, 23. septembril, p. l.
STETTINI

Lähemaid teateid annavad:
THOMAS CLAYHILLS & SON,
Olevimägi 14, telefon 415-00 ja 485-58.
Tel. aadr. „Clayhills" Tallinn.

Riiga, Meemeli (Klaipedasse), Malmösse ja Göteborgi

laadib 21. sept. s. a.

aurik „SVEN"

Kaubaülesandeid võtab vastu
Carl F. Gahlnbäck
Vana-Viru 11. Tel. 450-30/32.

Pärnu Laeva A.-S. Pärnus.

Reisijate- ja kaubaaurik

„ESTONIA"

kapten YLLÖ,
ekspedeeritakse laup., 24. sept. kl. 16

STOKHOLMI

ja igal järgmisel laupäeval.

Lähemaid teateid annavad:
Thomas Clayhills & Son,
Olevimägi 14. Tel. 415-00 ja 485-58
Tel. aadr. „Clayhills" Tallinn.

EESTI KUTSEAEDNIKKUDE ÜHINGU

aianduskursuste

II perioodi loengud algavad 19. sept., kell 19 õhtul Tui tän. 12, Tall. linna kodunduskeskkooli ruumes. (Periood kestab 45—50 t.)

Kursustel võetakse vastu ka uusi kuulajaid.

TASU: kogu periood Kr. 3.50;
üks loeng, 3 t., Kr. —.30.

KEELTE KLUBI

Narva mnt. 42/Kreutzvaldi 2, tel. 313-77.

Uute liikmete registreerimine igal kolmapäeval ja reedel kella 7—9 õhtul.

Võõrkeelte (inglise, prantsuse, saksa, vene) praktika vilunud lektorite juhatusel.

JUHATUS.

Lasteaed

„TÄHTELA"

UUS T. 29—4.

võtab veel lapsi vastu. On olemas võõrkeelte grupid.

Keemia-kosmeetil. laboratoorium,

kellel on luba kõigi käidav. kosmeetiliste ainete valmistamiseks, elumuutmise tõttu odavasti müüa. Soov. kirj. slt. „12/9852".

Inglise keele kursused

(Registreeritud Tallinna Linnakoolivalitsuses)
Pühavaimu 6, linna III algkooli ruumes.
Õpetaja Mr. H. SYKES.
Kursused 19. sept. — 19. detsembrini.
Hind 5 krooni kursus.
Grupid algajaist ingliskeelsete ajalehtede lugemiseni ja konversatsioonini (incl). Kursustele registreerimine iga päev kella 6—7 õht. Pühavaimu 6

English Lessons

by experienced teacher from London. Also Commercial Corresp. Viru 7—8, 5 to 7, and Valdeki 35—1, Nõmme. **TÕLKEID.**

Klaveritunde

annab naispianist, end. prof. A. Lemba õpil. Teooria, solfeggio. Algajaile 4 kr. tunn. Soovi korral tuleb koju. Kaupmehe 26—3.

Klaveritunde

odavasti ja edukalt annab konservatooriumi lõpetanu kursuse üliõpilane, ka koju täies. Könet. kl. 12—2 ja 4—5 Kaupmehe 15—3.

Inglise keele

tunde annab vil. välismaa diplomiga õpetajanna. Suur Ameerika tän. 28—7. Könet. kl. 6—7.

Saksa ja vene

keele tunnid (gramm., konwerf.) alg. ja edasijõudn., ettewalm. kolledshi, järeleaitamine. Könet. kl. 11—1 ja 5—7. S. Tatari 9—8.b.

Müüakse

Kohale jõudnud suurem partii mitme vabriku KRISTALLI Müük suurel ja väikesel arvul. Aug. Amos, Tallinnas, Pärnu 10, Tartus, Võidu 11.

A.-S. EESTI SIID

Kudumise ja ketramise vabrik, täiendatud 1932. aastal, valmistab igasugu riideid ja lõimi.

Vabriku laod:
Tallinn, Viru t. 5, tel. 447-87.
„ Viru t. 14, tel. 443-97
„ Laadaplats nr. 129.
Tartu — Poe t. 2, tel. 10-17
Narva — Peetri plats 1.
Viljandi — Tartu t. 1-a, tel. 30
Petseri, Turuplats 17, tel. 119.
Rakvere — Tallinna t. 25.
Tõrva — Tartu t. 2.
Kuressaare — Lossi 3, tel. 181
Kiviõli — Kiriku 8. H. Tamverki kaupluses.
Nõmme — Pärnu m. 90/92.
Eritellimiste vastuvõtmine.

Tapal maja

müüa 3 korteriga ja tööstusruumidega. Hind Kr. 8000, väljamaks Kr. 5000.— Soov. kirj. slt. „31/511".

Müüa korras tõld-

sõiduauto

Ford, 1934. a. mudel, 4,5-h.-j. L. Henn, Karksi-Nuias.

Heas rajoonis

maja

pool mõttelist osa müüa. Hind 33.000 kr. Kirj. slt. „39/9759".

Müüa

2 riidekappi, voodi, trümoo, pun. puust grammofon heade plaatidega, naister. kirjutuslaud, riiul ja igasug. muid asju. Vaadata kella 17—19 Kentmani 11-B krt. 6.

Maal

maja

üürile anda (Lagedil). Aadress ülemiste p.-ag., postk. 20, omanik.

Müüa väike kabinett-

tiibklaver

firma „Becker", hind 850 kr. Näha iga päev kella 3—4 Sulevimägi 2—2.

Jahuveski

müüa ühes püülivaltsidega, aurujõuline. Riiseperes, J. Meldeste.

Tunnid

Noor inglanna

kes räägib hästi eesti ja saksa keelt,

annab tunde

Falkpargi 2—12, kivimaja tän. ääres. Kodus 2—8 ja 7—8 peale lõunapäevade.

Matemaatika

eesti ja inglise keele tunde annab kutsega naisõpetaja. Nõmmel, Põllu 16—1.

Inglanna

wilunud õpetajanna, annab tunde. Falkpargi 2—12, kivimaja tän. ääres. Könet. kl. 9—11 ja 7—8 peale lõunapäeva p. l.

Lastele õpetust

räbelimängus ja -töödes, annab wilunud õpetajanna, saksa, eesti ja wene keeles. Ettewalmistus algkoolidesse. Tehnika 10—11, kl. 8—6 p. l.

Algasin

oma tundidega — eesti, saksa keel ja klaveriõpetus. Mute õpilastega läbirääkimine esmasp. ja neljap. kl. 10—12 Kollane 10—1, Tallinnas; kesk. ja laup. kl. 11—12 Nelgi 8—2 Nõmmel. A. Kleesman.

Intellig. prl.,

vilunud repetiitor

heade soovitustega, otsib tegevust enne l. õhtusõppiv. laste või täiskasw. juure. Ka pärastlõun. weel paar tundi wabad. Edukas järeleaitam. kõigis ainetes. Wõõrkeeled hea häälduamisega. Tel. 318-17.

Inglise eratunnid ja grupid:

(wäikestes rühmades, 6 õpilast rühmas): 1) Inglise moodsa kirjanduse analüüs ja arwustus (A. Huxley, D. H. Lawrence, Charles Morgan, M. Goring-N. Gubšty ja teised). 2) Ärikirjawahetus (harjutused, tõlked). 3) Grammatika ja konwersatsioon.

G. Braithwaite, Tanna t. 1—15, tel. 469-89

---

40 senti tund

Annan koju kätes prantsuse, saksa ja inglise keele tunde, järeleaitamistunde lastele prantsuse lütseumi kawa järgi. Soowitused olemas. Kirj. slt. „34/9834".

Saksa keele

õppe- ja könetunde antakse odavasti täiskasw. ja lastele. Lembitu 27—7, hoowis, 2. korral.

38-a. ülikooli har. mees annab inglise, prantsuse, wene, saksa ja eesti **keele tunde, 40 s. tund** Rohu tän. 31—13-a.

Matemaatika, inglise k.

tunnid. Jakobi 3—1.

ÕHTUKURSUSED

N.M.K.Ü. TALLINN — LAI T. 1. — T. 43543

KEELTEKURSUSED:

Algavad esmaspäeval, 19. septembril, kell 18.00

inglise ja saksa kee.

Grupid algajaile ja edasijõudnuile. Parimad õppejõud, väikesed grupid. Kiire keele äraõppimine.

RAAMATUPIDAMINE

Võetakse läbi tegelik raamatupidamine ühes kõigi tehingutega. Eriline rõhk on pandud praktilisele osale, mis on tarviline igapäevases elus. — Lõpetajaile **diplomid.** — Algus 23. sept. kell 6 õhtul.

KIIRKIRJAKURSUS

Kiirkirja äraõppimine lihtsa ja eesti keelele kõige kohasema süsteemi järele, mille aluseks on Stolze-Schrey süsteem. Praktiline õppeviis. Algus 20. sept., kell 8 õhtul.

MOTORISTIDE

ja

TRAKTORIJUHTIDE KURSUS

Algus esmaspäeval, 3 okt., kell 7 õhtul. Kavas põllumajandus-, meierei-, paadi- ja traktorimootorid, nafta-, petrooleumi-, bensiini- ja diiselmootorid. Õppeviis: näitlik-praktiline. SÕIDUÕPETUS TRAKTORIL. Praktilised tööd Tall. Tehnikumi ja NMKÜ autokooli õppetöökodades. Lõpetajaile diplomid. Osavõtjaile maalt priikorter kursuste juures.

MOOTORRATTA KURSUS

Kursus annab mootorrattureile teoreetilisi ja praktilisi teadmisi mootorrataste korrashoiuks, rikete kõrvaldamiseks ja remonteerimiseks. Mootorratturid, õppige, et oskaksite ise oma mootorratast korda seada. Algus esmasp., 5. sept, ja 26. sept. kell 7 õhtul.

KESKKÜTTE

KÜTJATE KURSUS

Kursuse algus esmasp., 10. oktoobril, kl. 8 õhtul.

Lõpetajatele diploomid.

Katelde vigastused, nendest hoidumine ja kõrvaldamine. Katelde puhastamine vee ja tule poolt. Kütmise tehnika. Otstarbekohane kütteaine kasutamine. Kütte- ja õhutamise-seaded ruumides. Torustikkude asetused ja rikked. Tegelik kütmine turba, kivisöe ja põlevkiviõliga,

kusjuures - näidatakse. kuidas saavutada ökonoomsemat kütteainete tarvitamist.

RAADIOTELEGRAFISTIDE

JA RAADIOAMATÖÖRIDE KURSUS.

Kursus valmistab ette raadiotelegrafisti ja raadioamatööri kutse saamiseks postivalitsuselt, vastavalt Eestis maksvale raadioseadusele. Õpetavad Eesti parimad raadioeriteadlased-insenerid.

Algus 3. okt. kell 7 õht.

Lähemaid teateid ja registreerimine ühingu büroos, Lai 1, Tallinn, tel. 437-15, äripäeviti kella 9.00—21.00.

Tutvuge õppekavadega ja tingimustega!

Raamatupidam., masinakirja ja büroopraktika kursus.

Õpilaste vastuvõtt alanud.
Juhataja kõnetunnid 11—12 ja 5—6.
O.-Ü. „Ökonomist", Nunne 1,
telef. 437-98.

Klaveriõpetus

Dipl. helikunstnik
Meta Irtel-Roos
Paldiski mnt. 41—1. Tel. 464-78.

Õppetöö Kuressaare Merekoolis eelklassis, I ja II klassis algab

1. oktoobril kell 8.30

Direktor.

Cand. rer merc. Hans Margens.

Raamatupidamine. Kirjavahetus. Masinakiri. Bilansivõimelistele diplom. Pikk t. 49—4, kt. 10—12 ja 5—7.

Müüa täiesti töötamiskorras TURNER

stollmasin

(nahavenitamismasin). Lähemaid teateid Pärnu, postk. 35.

Juhuslikult müüa uus

nafta-mootor

8—9 h.-j. Näha M/T. Laverna, Narva mnt. 15, lõnetr. 308-12.

Müüa hea villaga

elulambaid

Ballasti tän. 22.

Moodne maja

Rahumäe rajoonis, vesivarustuse ja vannitubadega, soodsasti müüa. Telef. 321-40.

Müüa ilus

ehituskrunt Kehras

jaama ligidal jõe ääres. Lähemaid andmeid Pärnu mnt. 60—1, kella 15—17.

Kõige soodsamini ostate moodsad

mööbleid

mööbukate hindadega

mööbliärist Modern,

Wiru 13,
kohwik „Aska" peal.

Paar ilusaid importeeritud

kalkuneid

müüa Lennuki tän. 26—1.

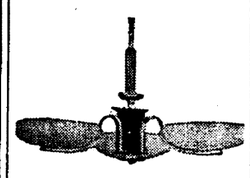

Suures walikus armatuure, lauа- ja seinalampe. Kauplus ja tööstus Tartu m. 42, tel. 311-96. Wold. Laanberg

---

Müüa omaniku

sõiduauto

„Fiat". 8 H. P., kattega (Verdeck), laitmatult heas korras, uued kummid jne., läbitud ca 35.000 km, 1929. a. mudel. Woolu tän. 6, majahoidjalt, Kadriorus.

Uus maja

müüa 400-r.-j. ostukrundil Jäneda jaama juures, suurus 7×9 mtr., kuur eraldi, hind 1800 krooni. Teateid Jänedal jaama ligi Gust. Hjiesalult ja Tallinnas, Lennuki 39—1.

Ainult rotimürk

Aira

hävitab rotid täielikult.
Tallinn, S. Karja 8—7.

Korras

rehepeksu-garnituur

müüa. Hind Kr. 1400. Teat. Tallinn, Lennuki tän. 7—2, või telef. 464-60 ja Suure-Jaani 63-d.

Moodsaid

mööbleid

magamis-, elu- ja töögitoad müüa Uus tän. 28, tööstusest.

Odav raamatute müük.

Jälgige meie waatekaste. Wana Posti 7, kangi all.

Moodne

söögituba,

pähkel (välismaa töö) — 12 tooli, puhwet, witriin, laud — juhuslikult müüa Weizenbergi tän. 19—2, kella 4 peale.

Hõberebaseid!

Parimaid esmaklassilisi eluloomi, mis põlvnevad anihinnatud wanemaist, müüa läesoleval jügisel. Otsin kaaslast, et ajutada juurem hõberebasekasvandus Eestis. Asjast huwitatuid palun ühendusse astuda farmeriga Rootsis, Helmer Nordin, Anundsjö, Rootsi.

Päriskrunt

müüa Hiiul, 3 min. tee omnibusepeatuselt, hind 7 kr. ruutsüld. Tulla kella 9—10 ja 4—6. Hiiule, Pargi tän. 12—2.

Väike maja

müüa Nõmmel. Lühike tän. 3 või Raudtee tän. 78.

Külastage VIKERI TEHASTE

MOODSA ELAMU

MÖÖBLINÄITUST

KUNSTIHOONES 18.—25. septembrini.

AUTOKOOL

Tartu mnt. 35, telef. 313-85.

Täieline ettevalmistus III ja IV liigi üleriikliku sõiduloa saamiseks. Õpperaamatud tasuta. Kordamistunnid. Autode üürimine õppe- ja eksamisõitudeks. Maalt osavõtjaile korter.

Nõudke tasuta õppekavu ja tingimusi

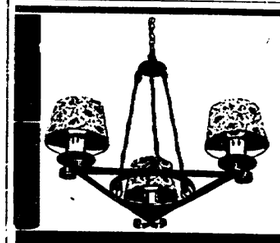

Armatuuride tööstus

„Rex"

Müügikoht: Vene t. 8, II korral,

soovitab moodsaid maitserikkaid armatuure, laua-, seinalampe, lambivarje ja nägusaid serveerimislaudu

---

Pruugitud

käsikäru

müüa. Kirj. slt. „30/9830".

Müüa vana

pehme mööbel

ja peegel. Tatari 12—1.

Päriskrunt

müüa, suurus 400 r.-s. Ligemaid teateid saab Nõmmel, Pärnu mnt. 7—1.

Maja

müüa ühes viljapuuaiaga. Keilas, Sõja tän. 31.

Juhuslikult müüa hästi hoitud 2-istmeline sõiduauto

Fiat 500

ja väike mootorratas „Ilo" 78,5 cm³. Näha iga päev O.-ü. „Tarmo" autogaraashis, Narva mnt. 6.

Omaniku surma tõttu rutuliselt müüa Tartus, rahvarikkas rajoonis asuv suurem

ehituskrunt

ühes moodsa sauna tarvis ehitatud vundamendi ja kinnitatud projektiga. Võimalik ka samas ettevõttes osanikuks hakata. Teateid saab Tartus, Kastani t. nr. 55—2.

Rahumäe jaama juures, parimas rajoonis, soodsasti müüa vähem

maja

Lähemalt koha peal, Muru tän. 5.

Müüa teatrimaja

Estonia osatähti

Kirjad slt. „14/9814".

Müüa

riiete- ja pesukappi

Õle tän. 14—7.

Müüa uus

hõberebase-boa

Tatari 38—9.

Müüa väike

hõberebase-kasvandus

mis asub teise kasvanduse juures Tallinna külje all. Soov. kirj. slt. „30/390".

Hästi konstrueeritud

loogatööstuse sisseseade

Tallinna lähedal odavasti müüa. Soov. kirj. slt. „37/8957".

Müüa korras

tiibklaver

(Flügel), hinnaga Kr. 250.— Näha pühapäeval, 18. skp. kella 9—5 p. l. ja esmaspäeval kella 2—6 p. l. Bekkeri as. nr. 5—8.

Juhuslikult odavasti

müüa

kingsepa õmblus- ja lappimismasinad. Töö ilus ja korralik, mitte kaua töötanud. Näha ja kirj. Kentmani 16—8.

Maja müüa

heas rajoonis, hind Kr. 24.000.—, väljamaks Kr. 15.000.—, üüri saab Kr. 250 kuus. Teatada slt. „10/9770".

Narva-Jõesuus müüa

kaks maja

nurgakrundil (üks palkidest, teine saepuruehitus). Hind äärmiselt odav. Teat. Tallinn, Lennuki t. nr. 7—2, tel. 464-60.

Müüa täiesti korras 4 oktaaviga

harmoonium

Näha iga päev Hermani tän. 4—5.

Postitalitus

annab välja avalikul valikpakkumisel Ranna raadiojaama kahe 60 m pikkuse

raudmasti püstitamise tööd

30. septembril 1938. a. kell 11 Postitalituse hoones, Kreutzvaldi tän. 12. Tallinn.

Masti raudosad ja tõmbitsad antakse Postitalituse poolt, kuna mastide ja tõmbitsate aluste valmistamiseks vajalised ained antakse töövõtja poolt. Töö peaks täidetama kahe kuu jooksul lepingu sõlmimise päevast arvates. Tööde läbiviimiseks töövõtjale ederaha ega toetust ei anta. Valikpakkumiste tagatistrahvi suurus on 5% pakutud tööhinnast.

Kirjalikud pakkumised kinnises ümbrikus tuleb saata või anda Postitalitusele hiljemalt 30. septembriks kl. 11, pealkirjaga „Raadiomasti ehitamistööde valikpakkumiseks".

Pakkumiste tingimuste ja lepingu kavaga võib tutvuda äripäevadel kella 9—15 vahel.

POSTITALITUS.

Rapla vallavalitsus müüb laupäeval, 24. septembril, 1938 kell 12 Rapla vallamajas

suulisel enampakkumisel

1) Rapla vallas, end. Hagudi mõisa järgi oleva maatüki „Kooli" L, mille suurus on 1,781 ha, ühes sellel maatükil asuvate hoonetega; müüdav kinnisvara on hinnatud Kr. 1700.—, millisest summast algab pakkumine.

2) Rapla vallas, end. Seli mõisa järgi olevast maakohast „Kooli" nr. 36 eraldatava maatüki „Vanakooli" nr. 80, mille suurus on 2,014 ha, ühes sellel maatükil asuvate hoonetega; müüdav kinnisvara on hinnatud Kr. 1800.—, millisest summast algab pakkumine.

Nimetatud maatükid asuvad Hagudi raudteejaama ja aleviku lähedal ja on sobivad ehituskruntideks või suvituskohtadeks.

Pakkujail tuleb enne pakkumise algust sisse maksa rahas 10% alghinnast ja pärast pakkumise lõppemist kõige kõrgema hinna pakkujal seda täiendada kuni 10% pakutud hinnast.

Müügile tulevate kinnisvarade kohta saab andmeid Rapla vallavalitsuselt igal tööpäeval kella 9—16 (telef. Rapla 8).

Rapla vallavalitsus.

Krohvikindluse tagate, tarvitades toime järele lõhestatud soonelise pinnaga peergudest (mitte siledapinnaline murduv masinatöö)

krohvimatte

Võistlemata hinnas soovitab en-gros:
Krohvimatitööstus ARN. MÄE, TARTU,
Kuu 26, tel. 16-32.

Nahkkindaid

DAAMIDELE JA HÄRRADELE
on kõige kasulikum osta tööstusest.
Nõmme-Hiiult, Metsa 73.

V. a. töösturid ning ärimehed!

Noor edasipüüdlik mees otsib teenistust enda ülalpidamiseks ning edasiarendamiseks. On teeninud ennem äris, ladus ja ka lihttööd tehes, omab kaubandusliku hariduse ning täieliku raamatupidamise oskuse. Teeb meeledi kõige lihtsamat tööd. Kirj. pal. slt. „17/617".

Kultuurorganisatsioon kesklinna lähedal

üürib oma ruumid

kasutamiseks päeval kuni kella 5-ni p. l.

Teatada kirjalikult slt. „A. 8912" all ühes teatega, milleks ruume soovitakse kasutada.

Vajatakse kestvale tööle eksport- ja siseturumaterjalide valmistamises vilunud

saeveskimeistrit.

Lähemaid teateid saab Rakveres, Narva tän. 17, tel. 296.

Haritud keeli walitseja daam soowib

teenistust

ärialal, wõib ka osanikuks tulla. Kirj. slt. „33/9798".

Suur laskewõit Poola üle

Kaitseliidu laskurid saavutasid poolakatest 502 silma rohkem. — H. Sillapere kordas maailmarekordi 530 silmaga sõjapüssist laskmises. — Kaks uut Eesti kaitseliidu rekordi

Täna hommikupooles toimus Tondi lasketiirul Eesti-Poola laskemaavõistluse teine osa — Eesti kaitseliidu laskurmeeskond 12-mehelises koosseisus saavutas kogutulemuseks 6088 silma, võites seega Poola küttide liidu meeskonna suure ülekaaluga — 502 enamsilmaga! Poola laskurmeeskond sooritas oma võistluse Krakovis juba 25. juulil, saavutades kogusummaks 5586 silma.

Eesti laskurite võit on võimas — meie kümne laskuri kogutulemus on parem Poolas esikohale tulnud Jan Wrzoseki kogutulemusest, mis on 494 silma. Individuaalselt osutus korrespondentslaskemaavõistlusel parimaks meheks H. Sillapere, kes oma kogutulemusega — 530 silma — kordas maailmarekordi.

Eesti laskurmeeskonna liikmete poolt püstitati ühtlasi kaks uut Eesti kaitseliidu rekordi. A. Liivik, kes oma kogutulemusega — 527 silma — tuli teisele kohale, saavutas põlvelt asendis uueks rekordiks 181 silma (endine rekord oli 177 silma). Teine rekord tuli püsti asendis — S. Vaher saavutas 168 silma, mis on senisest rekordit ühe silma võrra parem.

Eesti meeskonnas üksiktulemused olid järgmised:

1.	H.	Sillapere	530 silma
2.	A.	Liivik	527 „
3.	E.	Prikko	518 „
4.	S.	Vaher	516 „
5.	K.	Jürgens	514 „
6.	E.	Rikand	514 „
7.	E.	Rull	506 „
8.	K.	Kübar	502 „
9.	E.	Poola	500 „
10.	V.	Kukk	497 „
11.	U.	Erna	488 „
12.	V.	Pringi	478 „

Poola laskurite üksiktulemused olid järgmised: 1. Wrzosek 494 s.; 2. Matuszak 494 s.; 3. Wasilievski 483 s.; 4. M. Jurek 468 s.; 5. Wasowicz 465 s.; 6. Boyc 465 s.; 7. Stawarz 464 s.; 8. Malik 459 s.; 9. Tkacz 456 s.; 10. Kaczmarek 456 s.; 11. Kozlowski 443 s.; 12. Faferek 439 s. Poola parimad üksikutes asendites olid: lamades asendis Stawarz 176 silmaga, põlvelt asendis Matuszek ja Kaczmarek 170 silmaga ja püsti asendis Wrzosek 155 silmaga.

Seekordne võit Poola laskurite üle on suurimaid seniolnutest. Ainult esmakordsel maavõistlusel, mil mõlemalt poolt laksid aga 30 laskurit, oli Eestil enamsilmi 1908 seekordse 502 vastu. Läinud aastal võitis Eesti 242 silmaga.

✣

Eesti võidukaid laskureid Tondi tulejoonel.

Kaitseliidu meistervõistlustel küttide klassis olid eile punktilaskmises parimateks Rikand 260 s., Vaher (Järva) 259 ja Prikko (Tartu) 254 silmaga, mille saavutasid veel Igarik (Järva) ja Reamets (Harju). Lahinglaskmises olid parimateks B. Kont (Tartu) 110 s., Kaasik (Tartu), Kaasikov ja Prikko (mõl. Narva) ja E. Rull (Tallinn) 90 s. Kokkuvõttes olid eile esikohal Prikko 344 silmaga. Kuna võistlused kestsid täna, võis tulemustes loomulikult tulla ette muudatusi.

Prof. Uluotsa loeng Varssavis

Eesti põhiseadusest

Varssav, 17. 9. (ETA) (Pat) Eesti riigivolikogu esimees professor Uluots esines reede õhtul loenguga Eesti põhiseaduse üle. Poola-Eesti juriidilise koostöötamise rühma ja Poola-Eesti ühingu kutsel saabusid loengule Poola juriidilise maailma esindajad, mõlema ühingu liikmed ja välisministeeriumi esindajad. Loengul viibisid teiste seas Poola kohtuministri abi Chelmonski, kõrgema administratiivkohtu esimees Helczynski, Poola-Eesti ühingu esimees senaator Rostvorovski, kassatsioonikohtu esimees Supinski ja Eesti saadik Markus. Administratiivkohtu esimees Helczynski tervitas Eesti külalist, toonitades professor Uluotsa tähtsat osa Eesti poliitilises elus ja kõigi poolakate poolehoidu eesti rahvale. Ühtlasi ta toonitas analoogiat, mis on valitsemas Poola ja Eesti poliitiliste režiimide vahel. Professor Uluots, kellele avaldati elavaid kiiduavaldusi, tänas poola keeles kutse eest pidada loengut Eesti põhiseaduse üle. Saksa keeles professor Uluots käsitles Eesti põhiseaduse põhimõtteid, toonitades eriti selle suure osa tähtsust, mis on jäetud riigipeale.

A. Schmidt Rahvasteliidu komisjoni esimeheks

Neljapäewal pidas oma esimese koosoleku täiskogu 7. komisjon. Komisjoni esimeheks waliti Eesti delegaat saadik A. Schmidt.

Uus aurik Tallinn-Stokholmi liinile

Seni pidasid Tallinn-Stokholmi ja Pärnu-Stokholmi liinil järjekindlat ühendust kolm Pärnu laewafeltsile Dietrich Schmidtile kuuluwat aurikut „Estonia", „Kalewipoeg" ja „Wafa". Kuna aga reisijate arw on neil liinidel järjest juurenemas, siis kuuldawasti tahtwat nimetatud laewafelts osta juure weel ühe suurema reisiauriku.

Presidendi annetusega muretseti orkestripillid

Teatavasti vabariigi president oma külaskäigul Hiiumaale annetas Käina algkooli õpilasorkestrile 500 krooni mänguriistade muretsemiseks. Orkestrijuht-koolijuhataja Tõnu Paomets teatas nüüd Läänemaa koolide inspektor Jaanvärgile, et orkester on saadud raha eest juba muretsenud pillid. Õppenõukogu otsustas paluda selleks ühe laulutunni muutmist orkestrimuusika tunniks. Käina on nüüd esimene maa-algkool, millel on oma puhkpillide orkester.

Jube veretöö Soomes

Salaviinaga kaupleja tappis kolm inimest.

Helsingi, 17. 9. (ETA) Reede õhtul toimus Sippolas jube veretöö. Keegi salaviinaga kaupleja keda oli karistatud seitmekuise vangistusega salaviinamüümise pärast, laskis kättemaksuks maha kaks tema ülesandjat ja kohale rutanud konstaabli. Peale selle haavas ta veel kaht isikut, neist üht elukardetavalt. Pärast veretöö kordasaatmist mõrvar põgenes. Poole öö ajal ei oldud teda veel kätte saadud.

Tubelis Leedu Panga juhiks

Uueks peaministriks Merkis?

Kaunasest kuuldub, et Leedu Panga uueks presidendiks saawat kauaaegne pea- ja praegune põllutööminister Tubelis, kuna senine panga president Staschinskas minewat pensionile. Tubelise lahkumisega walitsusest, olewat oodata kabineti isiklikus koosseisus muudatusi. Polewat wõimatu, et uueks peaministriks saawat praegune Kaunase linnapea Merkis.

Poola rahvaerakond ei võta osa valimistest

Warssawi, 16. 9. (ETA) (Havas) Rahwaerakonna ülemnõukogu otsustas põhimõtteliselt mitte osa wõtta uutest parlamendiwalimistest. Küll aga peab erakond osa wõtma uutest kogukonnawalimistest, mis peetakse detsembris. 2. oktoobril peetakse erakonna erakorraline kongress, kes peab selle otsuse kinnitama. Rahwaerakond on kõige tugewam erakond Poola wastasrinnas.

Jeruusalem muust maailmast eraldatud

Kõik telefoni-telegraafijuhtmed purustatud

Jeruusalem, 16. 9. (ETA) (DNB) Eilsest õhtust saadik on Jeruusalem jälle ilma telefoni- ja telegraafiühenduseta, sest kõik juhtmed on läbi lõigatud. Sõjakohus Jeruusalemas on surma mõistnud ühe araablase.

Jeruusalem, 17. 9. (ETA) (DNB) Deir Chassane külas, kus neljapäeval oli raskeid kokkupõrkeid Araabia aktivistide ja Briti sõdurite vahel, oli reedel uus kokkupõrge, kus rakendati tegevusse ka Briti sõjalennukid. Seitse araablast olevat saanud surma. Naatsaretist kagu pool on rikutud õlijuhtmeid ja süüdatud väljavoolav õli.

Soome armuandmise seadus

„Lex Tokoi" eduskunnas.

Helsingi, 17. 9. (ETA) Eduskunna reedesel koosolekul tuli enne komisjoni saatmist arutusele seaduseelnõu vabariigi presidendile õiguse andmise kohta vabastada süüdistusest ja armu anda 1918. aasta kodusõjast osavõtnud isikuile. Tekkisid elavad vaidlused seaduseelnõu üle, mida on hakatud nimetama „Lex Tokoi", 1918. aasta mässulise nime järele, kelle teeneid Soome iseseisvuse saavutamisel peetakse küllaldaseks tema eksimuste andeksandmiseks. Seaduseelnõule vaieldi vastu peamiselt parempoolsete, koonduserakonna ja ILK-i esindajate poolt. Seaduseelnõu kaitses kohtuminister Rautavaara, kes ütles, et selle seaduseelnõu alusel ei anta armu mässulistele, kes pärast kodusõda on veel tegutsenud Soome vabariigi vastu. Vaidluste järele seaduseelnõu saadeti edasi komisjoni.

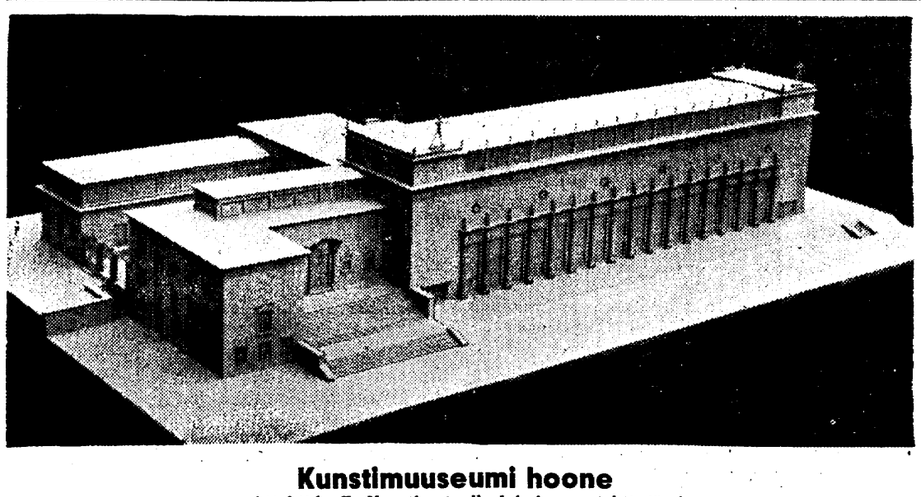

Kunstimuuseumi hoone

arhitektide E. Kuusiku ja E. Jakoby projekti järele.

Väliskaubandus augustis 0,5 miljoni krooniga aktiivne

Läbikäik kahanenud

Tänaseks valmib riigi statistika keskbüroos väliskaubanduse bilanss augustikuu ja aasta 8 kuu kohta. Nagu kuuleme, on augustis väliskaubandus lõppenud ümmarguselt 0,5 milj. krooni suuruse väljaveo ülekaaluga. Kuid samal ajal esineb tagasiminek läbikäigus. Eriti tunduvalt on möödunud aasta sama ajavahemikuga võrreldes vähenenud sissevedu. Üksikasjalised andmed väliskaubanduse kujunemise kohta avaldame homses lehes.

Meteor

KALOSSID ja BOTIKUD on kvaliteetkaup.

Poola sõjalaevad Kuressaares

Kuressaare, 17. 9. Täna hommikul jõudsid Kuressaare reidile ja jäädes sinna ankrusse Poola sõjalaewad „Wilia" ja „Pilsudski", esimene neist juba kell ½8, teine kell ½10 hommikul. Läänemeres wiibiwad Poola sõjalaewad õppeülesandel.

Ka tehnikaülikooli ukse taha jäänuile

peaks leitama edasiõppimise võimalusi

Lastevanemate ringidest juhitakse tähelepanu, et nüüd, kus Tartu ülikooli ukse taha jäänuile võimaldati pääs ülikooli, tekib automaatselt küsimus: mis saab neist Tallinna tehnikaülikooli ruumi puudusel ukse taha jäänuist, kes samuti oma eksamid ära õiendasid rahuldavalt, aga siiski sisse ei pääsnud? Kas pole võimalik ka neile anda mingit rahuldust ja leida ummikust väljapääsu? Peab siis pealinna õppehimuline noorus jääma vaeslapse ossa? Nende hulgas on mitmed, kes gümnaasiumi humanitaarharu on lõpetanud ja võiksid Tartu ülikooli vabadesse teaduskondadesse üle minna. Neid poleks küll vist palju, kuid üksikud siiski. Jäetagu ka neile vaba tee kõrgema haridusallika juure.

Politseijaoskonna eest varastati politseiniku jalgratas

Eile lõuna paigu varastati Nõmme politseijaoskonna eest kordnik August Koitne jalgratas Vargus pandi toime ajal, millal kordnik viibis jaoskonna ruumides Vaatamata sellele, et aknast oleks võidud varast näha, on sellel olnud julgust kordniku sõiduki näppamiseks.

Bensiinijaamast Nõmmel, Vabaduse puiestee 38 varastati akna lahtimurdmise teel 39 kr. väärtuses bensiini ja määrdeõlisid. Kahjusaajaks on Otto Männi.

Johannes Mikkorilt varastati Nõmmel Läike tän. nr. 4 asetseva maja ehituse juurest taskukell 36 kr. väärtuses, Martin Kantilt Sitsi vabriku juures asetsevast kuurist 15 kr. väärtuses tööriistu Karl Mustalt Katusepapi tän. nr. 1 asetsevast keldrikoridorist jalgratas 105 kr. väärtuses, Irene Foersterilt Gonsiori tän. nr. 13 asetsevast korterist läbi lahtise akna 2 palitut ja kindad kokku 150 kr. väärtuses. Karl Pertmannilt Roosikrantsi tän. nr. 8 asetseva maja keskkütteruumist 3 hõõvlit 22 kr. väärtuses ja J. Lutsu toiduainetekaupluse aknalt Lai tän. nr. 2 akna-klaasi purustamise teel 2 pudelit konjakit 6 kr. väärtuses.

Tabati 3 varast

Tallinna-Harju kriminaalpolitsei tabas ja paigutas vanglasse Enn Sepa, Valentin Aleksejevi ja Semjon Silantjevi. Kõik mehed on juba varem varguste pärast karistatud. Enn Sepp varastas restoran „Turu" ees seisvalt kärult kunstnahktöid ja kohvri, kokku 143 kr. väärtuses. Aleksejev ja Sepp varastasid Nõmmel, Pärnu mnt. 51 asetseva maja õuelt madratsi.

Jõmus

HU

SÜGI

Viievärviline kaas.

„Huvitav Žurnaal" r

SISUST NIMETAME: Kaks nai
jooni Aino Kalda ja Hella Vu
mets valgepalli ümber — meie
Jutte ja vesteid. Bukett tartlasi
koolilinna tegelastest. Ta pole ō
psühholoogilises vaatluses võetak
kute head ja vead. Minge seenele
korjamise ümber. Asjatundlik
ühes uute modellidega ja palju

Haruldane kogu ülesvõtteid suvi
Hulk le

Müügil lehekioskites, jaama raama
tes. Suurekaustaline album — h
saatjale Tallinn, Vene 11-a—3, läl
kuludeta kätte.

Haigekassadel rahvate alal täita suuri ülesa

Haigekassade päev algas

Täna hommikul kell ½11 algas kaubandus-tööstuskoja saalis haigekassade-päev. Haigekassade esindajaid tuli kokku 70—80 ümber. Päeva avas E. Haigekassade Liidu esimees K. Lukk, kes ütles, et haigekassade iga ulatub nüüd juba üle 25 a. ja haigekassade tegevus on võtnud laialdased piirid. Ühes sellega on kasvanud ka haigekassade kui tervishoiuasutuste tähtsus ning nende ülesannete ulatavus.

Pärast juhatuse valimist järgnes töökaitse ja sotsiaalkindlustuse direktori I. Sonini referaat sotsiaaloludest ja rahvatervishoiust. Koneleja tähendas, et praegu on töötingimused ja sotsiaalolud küll tunduvalt inimlikumad kui meie vanaisade ajal, millal 10-a. lapsed töötasid tehastes ja tööpäev oli ülemääraselt pikk, siiski ei saa ütelda, et nüüd oleks kõik korras ja sotsiaalolud ning tervishoiutingimus ollagi.

Sel alal tuleb matult edasi ning tähtsaid ülesandei

Edasi oli p keskbüroo esindaj referaadid haigus näitustest. Sotsi iivest refereeris raviasutustest dr. kust kontrollist en haiguskindlustuse inspektori abi A. tuasjadest vandea konnabirahast K. lustusest V. Lukk

Haigekassade-p päeval.

Jaapanlased hävitanud 4,5 miljonit maja

Genf, 17. 9. (ETA) (Havas) Hiina esindaja Wellington Koo seletas Rahvasteliidu täiskogus veel muuseas, et suurest Hiina müürist lõunapool Jaapan on koondanud vähimalt 31 diviisi ja 500 lennukit. Peale selle on opereerimas Hiina vetes Jaapani teise ja kolmanda laevastiku kõik üksused. Ühtlasi jaapanlased on hävitanud 4.512.000 maja.

Hipodroom

Pühapäeval läheb enneolematu koosseisuga suurhandicap. Osa võtavad 11 traavlit, nimelt: Angriff, Leo Axworthy, Ludmillla, Croll-Yard. Kaba, Pääsuke, Luna, Lareida, Cyklon, Wanderer ja Boikott. Üks osavõtja rohkem kui totalisaatoril on võimalik pileteid tembeldada.

Tugev koosseisult on ka 1. klass. Siin võistlevad Lahe, Fechtmeister, Champignon, Red-Whip, Quisi-Quasi ja Calumet Ecton. 2. klassis harilik koosseis: Favoriit, Lux, MacMahon, Kuller ja Kindral. Väikehandicapis jooksevad Cortella, Argon, Kokett, Karske, Säde ja Kaja; 4. klassis — Maie, Mary-Luise, Roosa ja Macsan.

Avamisjooksust võtavad osa Äike, Lubimka, Ingo, Esko, Üle ja Miss Toni.

Võistlused algavad nüüd kell 1 p. l.

POSTMARKE

korjajaile suures valikus, albumeid, ribaraamatuid, 1939. a. kataloogc ja muid tarbeid.

OSTAN igasuguseid marke piiramata arvul. Hinnakiri nr. 43 ilmub oktoobris (hind 25 s.).

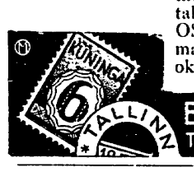

Ew. Eichenthal Asutatud 1896
Tallinn, Kuninga 6

Moodne automaattelefonikeskjaam Tartu

Hoone anti reedel postitalitusele üle

Tartus on valminud moodne automaat-telefonikeskjaama hoone. Reedel toimus hoone üleandmine teedeministeeriumi ehitusosakonnalt postitalitusele. Üleandmist toimetasid teedeministeeriumi ehitusosakonna vanem inspektor A. Kensaf ja tööde juhataja ins. A. Soosaar. Hoone võtsid vastu postitalituse arhitekt A. Tauk ja Tartu telefonivõrgu ülem A. Siidam. Riigikontrolli esindajana viibis üleandmisel T. Mihkelson.

Keskjaamahoone ehitustööd algasid 1937. a. juunis. Hoone ehitati arh. A. Taugi kavandite kohaselt.

Eelarve järele pidi hoone maksma 210.400 kr., läks aga tegelikult ainult 155.000 kr., seega ümmarguselt 55.400 kr. vähem, kui esialgu arvati. See tõik on eriti tähelepandav. Hoone on neljakordne. Ehitustööd viidi läbi majanduslikul teel.

Keskjaam seatakse sisse esialgu 2500 abonendi jaoks ja seda suurendatakse siis vastavalt tarvidusele 500 võrra. Abonentide-võrku võib suurendada kuni 10.000 abonendini, mis on Tartu kohta küllaldane. Keskjaamahoone sisseseaded, aparaadid, on tellitud Rootsist ja need on moodsaimad.

Märkimist väärib veel see, et hoones on moodsaim ventilatsioonisisseseade, millist ei ole Tartus üheski hoones, ja milline on Eestis vaid 2—3 majas. Ventilatsioon on seatud nii, et külm õhk surutakse sisse ja see läheb läbi soojenduskeha, mida toidetakse keskküttes. Samuti surutakse aparaatide abil tarvitatud õhk hoonest välja.

Tegevust algab automaatkeskjaam arvatavasti tuleva aasta kevadtalvel. Tööle hakkamine oleneb sellest, kui kiiresti valmib Rootsis vastav sisseseade.

Loodetav ilm

pühapäeval, 18 septembril

Maal kergeid, merel kõvu edelatuuli. Pilvine. Vihma. Temperatuur vähe kõrgem.

Toimetusele saadetud kirjandus

Moodne Eva. Aineil J. Pert. Komöödia 3-es vaatuses, 6 tegelast, Taavet Mutsu kirjastus.

See on tänapäeva salongnäidend, mis on tavaliselt lihtsustatud ja mis annab hea võimaluse näitlejaile oma võimeid proovida ka tänapäeva salongiprobleemide lahendamises.

Näidend on ladusa keele ja põneva tegevustikuga.

pudelisu
E. V
Eriti praktiline
ilma korgita.
jooginõuna.
Patent-pudelisulg
tud O.-ü. CALORI
Ainuvalmistaja
„MODERN"
Tallinn, Fähl

Õliga e

Neil päevil pühit raudteeliini avamist, dades Kaspiamere s Tee pikkus on üle võimsat mäestikuahel restani-mäed lõunas, juures asetseb 2217 tusega alustati juba setusi usaldati ehitu daani firmale. Raud vaks sündmuseks ka kodumaale, sest 500 line ettevõte suudet enne kokkulepitud t

Iraani raudtee e vate mägede peetak kunsti suursaavutusel lõhkeaineid kuus ja 90 km kogupikkuses, 3 km. Kohati lookle gidena üksteisest kõ need tehnilised imete disest kasaka allohv nud Riza šahh Pahla šahh Pahlavi suutis ilma välismaa rahand ni valitseja võis nii tujus, kui ta Sefid ridega lõikas katki kohal ja kallihinnalis seistes nägi mööda õlivagunitega Benda

Sest need rööpad Iraani õlitagavarade Iraani maapõues rii õnnistuseks tulevad, Mäletatavasti oli Iraa a. äge tüli tollekorda maksude pärast, mill Nüüdsest peale ühing kesti kontrollitavate korra järele kõikuv õlihulga järele. See Iraani raudtee edasi dusel juba ähvardas

Selle uue suurte juba enne temä val oma õli kaitsva Brit poole tungiva Nõuk rippumatust uuesti ki likule tõusule uue kavatsetud sadam M märk, mille teostami sellel teel jällegi sam iseendast tüli Iraki Iraan seni endal arv raudtee, nagu edasi ja Iraki raudteevõrg salapäraselt romanti läänemaailmaga ühe

NAD TAHAV

Kanada timukas koht kuulutati täidet muuseas keegi root ström. Ta on tööta eriülesandeks oli hu nimetab oma erilisel kandideerimisel seda nud. Pealeselle Roh amatöörpoksija.

26 PA

Üks Londoni lõu rani omanik mr. Pric kaheksakümne sendi austrit, leidis ta, et pärli. Pärlid ei oln Price oli oma leiu üle juure, kes valmistas ce'ile ja kaelasidem